

ΜΠΟΝΚΕΤΟ

ΟΙΝΟΙ ΜΑΡΚΟ

Ο καλλίτερος
επιτραπέζιος
ΟΙΝΟΣ από
σταφύλι ΣΑ-
ΒΑΤΙΑΝΟ

ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ
ΔΕΥΚΟΣ

ΕΙΣ ΔΑΜΙΤΖΑΝΑΣ
2 1/2 και 5 δακάτων

ΡΕΤΣΙΝΑΤΟ

ΕΙΣ ΔΑΜΙΤΖΑ-
ΝΑΣ 1 δάκ και
100 δραμίων.

Η ΟΣΑ ΔΡΑΣ. 10

ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ

Άνω των 3 δαμιτζανών

ΠΡΑΤΗΡΙΑ :

ΙΘΥΝΗ : ΣΤΟΣ ΠΕΣΜΑΤΟΓΛΟΥ
Τηλέφ. 14-34

ΠΕΙΡΑΙΑΣ : ΚΟΤΑΡΑ 70 ΤΗΛ. 7-80

ΔΟΚΙΜΑΣΑΤΕ ΤΟ ΝΕΟΝ
ΤΟΥΤΟ ΘΡΕΠΤΙΚΟΝ ΔΙΑ ΤΟ
ΔΕΡΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΟΝ ΚΑΙ ΘΑ
ΕΧΕΤΕ ΩΡΑΙΟ ΧΡΩΜΑ

Όλα τα άβλαβη συστατικά συ-
χωνευμένα εν τη σκευασίᾳ **ΧΙΩΝ**
ΡΟΔΑΛΙΝΗ χορηγούσιν εἰς τὸ
δέρμα καὶ εἰς τοὺς ἰστούς πολὺτιμα
θρεπτικὰ στοιχεῖα, διὰ τῆς ἀποτε-
λεστικῆς δὲ ἐπιδράσεως αὐτῶν,
χιλιδες νενανίδων καὶ κυριῶν ἀπέ-
κτησαν δέρμα λεῖον, ἀπαλὸν καὶ
διαφανές, παρείας ροδίνας, καὶ θαυ-
μασίαν ἀντόχουσιν. Δοκιμάσατέ τὴν
ἀπὸ σήμερον καὶ θὰ πεισθῆτε πά-
ραυτα ὅτι ἐπανερχεταὶ ἡ καλλονὴ
τῆς νεότητος σας. Ἀποτελεῖ τὸ μυ-
στικὸν τῆς ἐξαισίας ἀποχρώσεως
καὶ τῆς ἰσχυρῆς νεοσύστασης μορφῆς
πλειστον ὥραιον κυριῶν, αἰνιγες
διακρίνονται διὰ τὴν χάριν καὶ τὴν
γοητείαν τὸν. ΠΩΛΕΙΤΑΙ εἰς ὅλα
τὰ Φαρμακεία καὶ τὰ Καταστήματα
Καλλυντικῶν Προϊόντων.

ΚΑΤΑ ΤΗΣ
ΔΥΣΚΟΙΛΙΟΤΗΤΟΣ
ΕΝΕΡΓΕΙ ΜΗΔΙΣ ΔΕΦΑΛΩΣ
ΑΝΕΥ ΚΟΛΛΙΚΩΝ ΕΝΟΧΛΗΣΕΩΝ
Γενικοί αντιπροσώποι
ΣΩΓΡΑΦΟΣ ΒΑΚΗΣ & Σ'
51 Ὁδὸς Ἀθηνᾶς 51

ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ - ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ

Διὰ τὴν εὐτυχίαν σας, διὰ τὸ μέλλον τῶν παιδιῶν σας,
γενήτε κάτοχοι τοῦ **ΩΡΟΛΟΓΙΟΥ - ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ**.
Τὸ **ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ - ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ** θὰ εἴναι τὸ κόμη-
μα τοῦ σαλονιοῦ σας, τοῦ γραφείου σας, τοῦ σπιτιοῦ σας καὶ
μὴ μέρη ἢ αἰτία τῆς εὐζωίας σας.

Ἀγορά, κορίτσια, ζητήσατε ἀπὸ τοὺς γονεῖς σας ἐν τοῖ-
σιν οὗτοι ὠρολόγιον νὰ σᾶς ἐξυπνᾷ τὸ πρωὶ διὰ τὰς μελέτας
σας, σύντροφοι τῶν σπουδῶν σας καὶ ἀφορμὴν ἐξασφαλίσ-
ως τοῦ μέλλοντός σας.

Ἡ ἀσφάλεια ἐπὶ τῆς ζωῆς εἶναι ἐξ ἴσου ὠφέλιμος εἰς τοὺς
παισίδας καὶ εἰς τοὺς πλουσίους, εἰς τοὺς γέροντας καὶ εἰς
τοὺς νέους, ὅστις δὲ παραμελεῖ αὐτὴν θὰ ὑποφέρει ἐκ τούτου.

Τὸ **ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ - ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ** διευκολύνει τὸ
πέρατον τοῦτο καθήκον.

Πληροφορίαι κατὰ τὴν Γενικὴν Ἀντιπροσωπείαν τοῦ **ΕΘΝΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ**
ΔΕΦΑΛΕΙΩΝ (Σταθίον 47 - Γ. Σταθίου 2, Ἀθήναι) καὶ παρὰ τοῖς Ἀντιπροσώποις
εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ τοὺς περιοχούμενους.

ΣΕΙΣ ΠΟΥ ΧΑΝΕΤΕ ΤΑ ΜΑΛΛΙΑ ΣΑΣ

καὶ ἐπιθυμεῖτε νὰ διατηρήσῃτε ἢ νὰ ἐπα-
νεύρῃτε μίαν κόμην ὀνῆα καὶ ἀφθονον,
ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΤΕ Ο.Τ.Ι ΥΠΑΓΟΡΕΥΕΙ
Η ΦΡΟΝΗΣΙΣ καὶ κάμνετε μόνον χρῆσιν
ἐνὸς προϊόντος ἐπιστημονικοῦ χρησιμοποιο-
υμένου καὶ ὅπ' αὐτῶν τῶν λατρῶν καὶ ὁδ-
νισμοῦ ἡ παγκόσμιος φήμη ὀφείλεται εἰς τὴν
ἀξιοθαύμαστον δράσιν τοῦ **ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ**
= ἐπὶ τῶν τριχῶν =

ΤΟ ΠΕΤΡΟΛ ΧΑΝ

Εἶναι τὸ φυσικόν, εἰδικὸν Φάρμακον τῶν
τριχῶν δὲν εἶναι **ΕΥΦΛΕΚΤΟΝ**, εἶναι ἀντελὸς ἀ-
πλά, μόνον τῆς ὁσμῆς τοῦ πετρελαίου καὶ λεπτό-
τητα ἀρωματισμένον. Ἐνδείκνυται εἰς ὅλας τὰς
περιπτώσεις τῆς **ΤΡΙΧΟΠΤΩΣΕΩΣ** εἴτε ἀπὸ ἀ-
σθενείας προέρχεται αὕτη, τυφοειδῆ πυρετὸν — Ὁ-
στρακίαν — ἰλαρὴν κλπ. εἴτε ἀπὸ τοκετῆς — Ἀναί-
μιαν — Ὑπερκαταστροφῆς τὴν **ΠΥΤΥ-
ΡΙΔΑ**, καθαρῆς τὸ δέρμα τῆς κεφαλῆς καὶ εἰσέρ-
χεται μέχρι τῆς ῥίζης τῶν τριχῶν, τῆς ὁποίας διε-
γείρει τὴν δράσιν. Εἶναι προῖον ἀπαράμιγτον διὰ
μίαν καθημερινὴν **ΤΟΥΛΑΕΤΤΑΝ**, καὶ πολυαμύ-
= νει ὅλας τὰς ἀσθενείας τῶν τριχῶν. =

ΣΥΝΙΣΤΑΤΑΙ ΑΠ' ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΙΑΤΡΟΥΣ

ΒΟΤΡΥΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΟΙΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΝ

Κεφάλαιον Μετοχικὸν καὶ Ἀπο-
θεματικὸν Δραχ. 57.500.000

Κεντρικὸν Πρατήριον ὁδ. Ἀθηνᾶς 53

Οἶνοι χύμα : λευκοί, ερυθροί, γλυ-
κοί, μισχοί.

Οἶνοι εἰς φιάλας : Ἐπιτραπέζιοι, ἐ-
πιδόρπιοι, δροσισ-
τικοί, τονωτικοί.

Βερμυὺτ ἐκ παλαιῶν Μοσχάτων οἶνων.

Μαυροδόφνη ἀπαράμιλλος.

Παλαιὸν ἀπόσταγμα Οἶνου «**ΒΟ-
ΤΡΥΣ**» τύπου Κονιάκ.

ΕΦΑΜΙΛΛΟΝ ΤΩΝ ΚΑΛΙΤΕΡΩΝ ΓΑΛΛΙΚΩΝ ΚΟΝΙΑΚ

Πωλοῦνται εἰς ὅλα τὰ κέντρα
καταναλώσεως.

Δ' Α. Γ. ΒΑΛΧΟΠΟΥΛΟΣ
Νοσήματα δερματός, τριχω-
τοῦ κεφαλῆς. Μεταδοτικὰ
Σολυμοὶ 52α 3 - 6 μ. μ.

Κυρία,
Θέλετε ν' ἀποκτήσῃτε ἓνα
καίνουργιο καὶ μεδόνον φόρεμα;
Βάψατε μόνον τὸ καλὸ σας μὲ
Γερμανικὴν βαφὴν **θαμαμάτων**
ΑΡΤΙ
καὶ κανεὶς δὲν θὰ ἐννοήσῃ ὅτι
εἶναι φόρεμα παλὸν καὶ βαμμένο.
Πωλοῦνται στὰ Ἐμπορικά καὶ
Φαρμακεία. Ἀντιπροσώπος :
Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ
Ἀθῆναι Λέκα 21 α

DARMOL
ΚΑΘΑΡΤΙΚΑ ΣΟΚΟΛΑΤΑΚΙΑ
τὸ δραστηριώτερον,
τὸ εὐληπτότερον,
καὶ τὸ εὐδυνότερον
:: Καθαριστικὸν ::
ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΕΙΣ ὅλα τὰ ΚΑΛΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ
ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ
ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ Π. ΜΠΑΚΑΚΟΥ
ΑΘΗΝΑΙ (Ὁμόνοια)

ΚΑΡΔΙΑΚΙΔΗΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΣ

Ἐφαρμόζει δὲ καὶ συστήματα τῆς φωτο-
γρᾶφικῆς τέχνης Βραβεία Παρισίων - Π

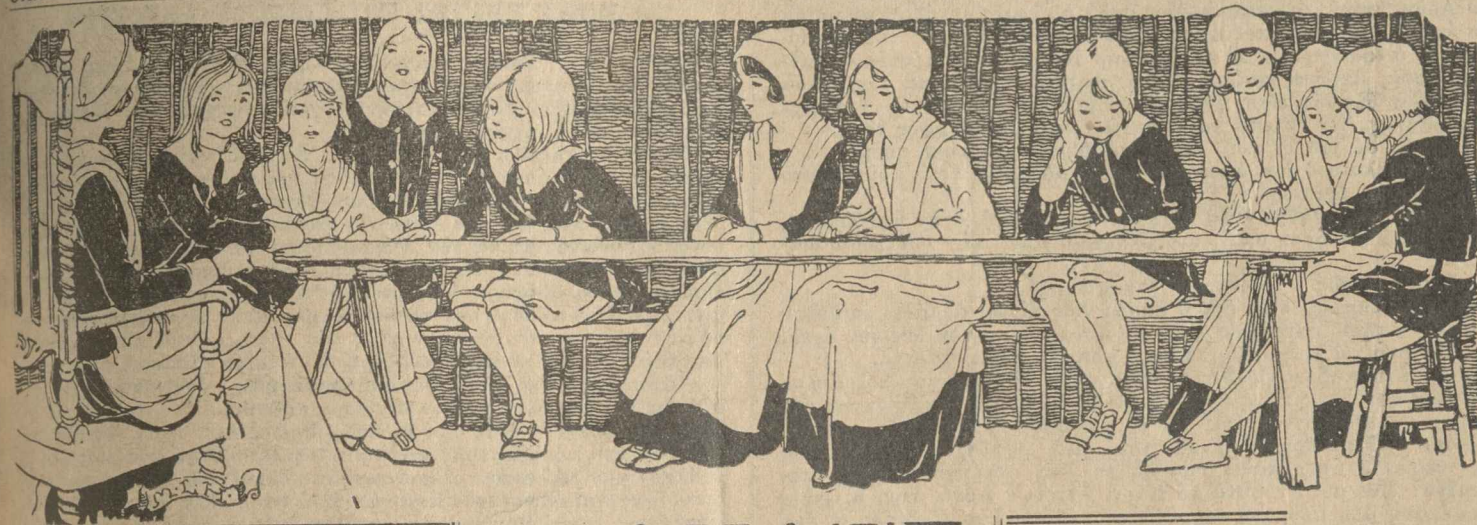
6 Σεπτεμβρίου 1928

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

909

ΘΑΛΑΣΣΙΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ OCTAVE BÉLIARD

Η ΑΝΑΪΣ

Ἡ τελευταία λέξις τῆς
συμπεριφορᾶς τοῦ
γῆ 1928. Τελεία καὶ ἀνέκ-
τυχία. Μία ἐπίσκεψις εἰς
σὶν μας διὰ νὰ λάβωμε

Προμηθευόμεν συστατικό-
τύπου ραδιοφώνου, ὁποῖον
τοκνήθων, νομίζων ἵνα
κ.λ.π. εἰς ὅλους τοὺς

Γεν. Ἀντ. καὶ Παραπο-
ΜΙΧΑΗΛ ΤΖΙΒΟΥ-
Χαλκοκονδύλη 116

Ζητοῦνται σοβαροὶ καὶ ἐκ-
πρόσωποι διὰ τὰς ἐπαρχί-
αὺς ὑπάρχοντες εἰσὶν

Ι. ΛΟΥΤΖΙ

Χειροδύο; δονοταῖς; ἢ
Ἐπὶ τετραετίαν εἰς Παρι-
δάσας. Ὀλιγοήμερος καὶ
ραπεία παθήσεων σφόδρα
τον. Ὀδὸς Ἰταλίας, 200, ἔξω
ἡδὲ ταχέως. Χαλκοκονδύλη

ΗΡΑΚΛΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜ

Ἰατρός
Διδάκτωρ τοῦ Πανεπιστημίου
Παρισίων. Τ. Βοηθὸς Στοι-
κὰ Γυναικολογικῆς Κλινικῆς
χειρήσεις. Ὁδὸς Ἀποστο-
λέων 2-3-4-5
ΣΑΒΒΑΤΟΝ ΔΟΡΕΙ

ΕΜ. ΖΑΧΑΡΑΚΗ

Παιδίατρος καὶ Παιδο-
ἰατρίαν ἐν τῇ Ἰατρικῇ
καὶ 3-6, Σόλωνος

Κρατὼν ΒΕΥ

Εἶναι τὰ μόνον λαβάρια, ὅ-
χρωματά. Πωλοῦνται εἰς
Χρυσωτοκωλύει. Γ. Ἀντι-
ΡΕΕ Κολοκοιτίου

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Δ. ΟΙΚΟΝΟΜ

ΙΑΤΡΟΣ-ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ
Ὁδὸς Εἰρενῆ 9-11 Ἀθῆναι
Ἀριθ. τηλεφ. 8-72

νουνται ἀνάμεσα τὰ κάτασπρα συμμετρικά δόντια τῆς.

Τὴν εἶχαν ἐρραυθεύῃ καὶ οἱ δύο τους, καὶ ὁ ἑρραυθεύς εἶχε
διακόνει γιὰ πρώτη φορὰ στὴν ζωὴ τους, τὴν ἀρμονία καὶ τὴν
συμπάθεια ποῦνοιτο ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλο. Γιατί ἡ Ἀναΐς ἔδει-
χνε τὴν ἴδια προτίμησιν καὶ στοὺς δύο τους καὶ δὲν ἐννοοῦσε νὰ
διαλέξῃ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον. Τῆς ἄρεσε ὁ Ζομπικὶ γιατί ἦταν ὡ-
μαλὸς καὶ ἐπιβλητικός, ἀλλὰ συγχρόνως τῆς ἄρεσε ἐξίσου καὶ ὁ
Λούκ, ποὺ εἶχε ὅλη τὴν δροσιά τῆς νεαρᾶς ἡλικίας του καὶ ἓνα
πρόσωπο γλυκὸ καὶ γρήγορο σὰν κοριτσάκι.

Καὶ τὴν ἡμέρα ποὺ ἡ γολέττα ἔκανε πανὰ γιὰ τὴν Νέα Γῆ, ἡ
Ἀναΐς, ὁρθὴ ἐπάνω στὸν μεγάλο βράχο κινούσε τὸ μαντήλι τῆς
καὶ γιὰ τοὺς δύο.

— Δὲν μπορῶ ν' ἀποφασίσω τίποτα ἐνὸς ὧρος βρῖσκεθε καὶ οἱ δύο
μυροῦντά μου, τοὺς εἶχε πῆ. Θὰ σκεφθῶ μὲ τὴν ἡσυχία μου ὅταν
θὰ εἰσαίτε μακριὰ καὶ θὰ σᾶς γράψω. Θὰ γράψω σ' ἐκείνους ποὺ
θὰ διαλέξω...

Ἔτσι ἡ συμπάθεια εἶχε ἀποκατασταθῇ καὶ πάλι μεταξὺ τῶν
δύο ἀδελφῶν. Ἀλλὰ νὰ ποὺ τώρα ἡ Ἀναΐς εἶχε γράψῃ στὸν Λούκ.

Ὅλη τὴν ἡμέρα ὁ Ζομπικὶ καὶ ὁ Λούκ
μιλούσε καθόλου στὸν ἀδελφὸ του. Λού-
λευσαν καὶ οἱ δύο ἀμίλητοι.

Ἐπὶ τέλους ὅμως ἦρθε τὸ βράδυ καὶ
ἡ ψαρόβαρκα δὲν τελείωσαν τὸ ἐφορ-
τομα, ἐκίνησαν ἡ καθέμια μὲ τοὺς δύο
ναύτες τῆς γιὰ νὰ πάνε στ' ἀνοιχτά, νὰ
οἰσῶνε καὶ πάλι τὰ δίχτυα. Μία - μία
χανόντουσαν πέρα στὸν ὁρίζοντα. Τελε-
ταία ἔφυγε ἡ ψαρόβαρκα τῶν ἀδελφῶν
Γκουζένικ. Εἶχαν πάρει μαζί τους, ὅπως
πάντα, ἓνα βαρελάκι νερό, γολέττες καὶ
κονσέρβες γιὰ πολλὰς ἡμέρας, γιατί ποτὶ
δὲν ἔφερε κανεὶς πότε θὰ ξαναγυρίσῃ στὴ
γολέττα, ἡ καὶ ἂν θὰ ξαναγυρίσῃ καθόλου.

Ἐπελαγοδρομοῦσαν χωρὶς νὰ προφέρουν λέξι, ἐξορῶντες διὰ τὰ
τέτοιες περιστάσεις τὰ λόγια εἶναι περὶ τὰ καὶ μάλιστα πολλὰς φο-
ρὰς χειροτερεῖται τὴν κατάστασι. Ὁ Ζομπικὶ ἦταν καθισμένος
στὴν πρὸνυμν κρατῶντας τὸ τιμόνι καὶ ὁ Λούκ στὴν πρῶτα ἔρευ-
νώντας προσεκτικὰ μὲ τὸ βλέμμα τὸ βυθὸ. Σ' ἓνα σημεῖο ὁ Λούκ
ἀνασηκώθηκε καὶ εἶπε στὸν ἀδελφὸ του :

— Ἔδω νὰ ρίξουμε τὰ δίχτυα.

— Ὁχι. Πῶς πέρα, ἀποκρίθηκε ὁ ἄλλος.

— Γιατί ὅχι ἔδω ; Τὸ μέρος εἶναι καλὸ. Κι' ἐξάλλου ὁ καιρὸς
φαίνεται πῶς θὰ χαλάσῃ.

Ὁ Ζομπικὶ ἔρριξε μὴ ἀδιάφορη ματιά γύρω στὸν ὁρίζοντα καὶ
ἐπειτα σήκωσε τοὺς ὤμους χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξι.

Ἀφοῦ προχώρησαν ἀρκετὰ ἀκόμη ἔκοψαν τὸ δρόμο τῆς βάρκας
καὶ ἄρχισαν νὰ ρίχνουν τὰ δίχτυα.

— Ἐρχετ' ἡ ὁμίχλη, ψιθύρισε κάποια στιγμή ὁ Λούκ.

Ὁ ἄλλος ἔμεινε ἀφωνὸς ἀποσβολομένης νὰ ἐστύλῃ καὶ ν' ἀ-
πλῶνι τὰ δίχτυα.

Ἐν τῇ μεταξὺ ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης ἄρχισε νὰ ὀ-
ψώνεται καὶ ν' ἀπλώνεται τριγύρω κατὰ σὺν πικρὸς καπνός. Ἦ-
ταν ἡ ὁμίχλη τοῦ ὠκεανοῦ.

Σοὺ λέω πῶς θάχομε ὁμίχλη στὸν γυρισμό,
ἐξομῶς ὁ Λούκ.

— Ἀν, καὶ εἶπε, εἶπε ἀδιάφορος ὁ ἄλλος.

Ἡ βάρκα βρόδισε
καὶ ἡ μικρὴ βενζινοκίνη-
τη μηχανὴ τῆς ἄρχισε
νὰ δουλεύῃ ἀργά. Ἡ
ὁμίχλη ὑψωνόταν ὁλο-

να περισσότερο. Δεν έβλεπαν πειρά που έπαιγαν. Έβλεαν μέσα σ' ένα σαχτι σκοτάδι, στο έλαος του θεού και της πυλίδας των. Ο Λούκ ήταν πάλι καθισμένος στην πρώτη κυτάζοντας με αγωνία εμπρός του και πιέζοντας διαρκώς την σειρήνα του κινδύνου για ν' αποφυγή καμιά σύγκρουση. Κάθε τόσο τέτωνα τ' αὐτί του μήκος άκούσει καμιά άλλη σειρήνα μικροστά του, μέσα στην όμίχλη. Καθώς είχε γυρίσει την ράχη του πρὸς τὸ δωστερικὸ τῆς βάρκας δὲν έβλεπε καθόλου τί έκανε ὁ ἀδερφός του. Ξαφνικά, σὲ μιὰ στιγμή, έβαλε μιὰ δυνατὴ κραυγὴ τρόμου.

— Ένα πλοίο δεξιά, έφώναξε στὸν ἀδερφό του ποῦταν στὸ τιμόνι. Στρίψε άριστερά ! Στρίψε...

Πράγματι μιὰ μαύρη σκιά είχε φανῆ μπροστά στὴν ψαρόβαρκα, μιὰ γιγάντια, θεόρατη σκιά, πὸ σκοτεινὴ ἀπ' τὴν νυκτερινὴ όμίχλη.

— Στρίψε πρὸς τ' άριστερά, έναφώνασε. Ἀλλά μ' έκπληξε εἶδε δὲ ἡ βάρκα δὲν είχε ἀλλάξει καθόλου πορεία καί έπλεε κατεπάνω στὸν ἀπείσιον σκοτεινὸν έκείνον ὄγκο.

Μὰ στρίψε λοιπὸν άριστερά ! φώναξε πάλι δυνατὰ.

Καί μ' ἑνα κῆρυμα βρέθηκε κοντὰ στὸν ἀδερφό του καί άπλωσε τὸ χέρι του πρὸς τὸ τιμόνι. Έκείνος ὅμως προσπάθησε μὲ τὸν έμποδιστὴ καί βλέποντας πὸς δὲν τὸ κατάρθωνε, τὸν έπιασε ἀπ' τὸν λαιμό ! Έτσι άρχισε μεταξύ τους μιὰ βουβὴ καί άγρια πάλη. Εἶχαν γείρει ὁ ἕνας ἑπάνω στὸν ἄλλον καί σφιγγόντουσαν ἀπεγνωσμένα. Στὸ μεταξύ αὐτὸ τὸ τιμόνι έστρίψε μόνο του, ἡ ψαρόβαρκα έκανε μιὰ άποτομὴ στρόφῃ καί πέρασε ξυστὰ, δίπλα σ' ἑνα τεράστιο ὑπερωκεάνειο πλοῖο διέβαινε πλάι τους. Ὁ Ζομπικ κρατοῦσε τώρα άκίνητον, έξηγνημένον τὸν Λούκ κάτω ἀπ' τὸ γόνατό του. Ὁ Λούκ πάσχιζε νὰ ξεφύγῃ καί μούγγριζε πνιγμένα :

— Ὡστε τῶκανες ἐπίτηδες γιὰ νὰ πάμε κι' οἱ δυὸ τὸν πάτο τῆς θάλασσας !... Ἐπίτηδες τῶκαμες ;

Αὐτὸ ἦταν τὸ καλύτερο, εἶπε μὲ μανία ὁ Ζομπικ. Ναι... καί οἱ δυὸ στὸν πάτο... Αὐτὸ εἶνε προτιμώτερο.

— Έγὼ ὅμως δὲν θέλω νὰ πεθάνω. Βοήθεια !.. Βοήθεια !..

Ἀναίσι !... Σώπα ! Σκιάσε ! Σώπα γιὰτὶ μὲ κάνεις ἔξω φρενῶν, φώναξε ὁ μεγάλος καί μὲ τὸν εἰσέδωτο χέρι του έβγαλε ἀπὸ τὴ θήκη τὸ μεγάλο ψαρόδικο μαχαίρι του καί τὸ ὥρσε άγρια. Τὸ πρόσωπό του είχε ὅμι τρελλοῦ.

Ὁ Λούκ ξεπλωμένος κατὰ γῆς, άκίνητος κάτω ἀπ' τὸ ρομαλέο ἀδελφικό γόνατο, άξιοθρήνητος έστέναζε :

— Μάνα μου !... Μανούλα μου... Ποῦ εἶσαι νὰ μὲ ἰδῇς μανούλα...

Ἡ λυπημένη φωνὴ τοῦ ἀδερφοῦ του, τὸ άκουσμα τοῦ ὀνόματος τῆς μάνας τους, έκανε τὸν Ζομπικ νὰ τινιχθῇ σάν νὰ είχε κεραυνοβοληθῇ. Κῦτταξε γιὰ μιὰ στιγμή σάν μὲ έκπληξὴ τὸ μαχαίρι του, έπειτα μὲ μιὰ άγρια κίνηση τὸ πέταξε στὴ θάλασσα καί γονάτισε κοντὰ στὸν ἀδερφό του.

Μικρούλη μου, συγχώρησέ με, τοῦ ψιθύρισε μὲ μιὰ έκφραση ἀπειροῦ στοργῆς. Εἶμαι ἑνα κῆρυς. Αὐτὸ εἶνε τρομερό ! Πὸς τὸ έπαθα ἐγὼ ! Νὰ σκοτώσω ἑσένα, ἑσένα πού σ' άγαπῶ τόσο πολύ, πού δὲν ἔχω ἄλλον ἀπὸ ἑσένα στὸν κόσμο ! Τί τρέλλα ἦταν αὐτὴ πού μ' έπιασε ; Μικρούλη μου θὰ μὲ συγχώρησες ;... Θὰ μὲ συγχώρησες δὲν εἶν' ἀλήθεια ; Κι' αὐτὴ τὴν Ἀναΐδα, πάρτηνε, πάρτηνε ἀφοῦ διάλεξε ἑσένα. Έγὼ θὰ τὴν ξεχάσω.

— Ὅχι ἐγὼ δὲν τὴν θέλω, Ζομπικ. Πάρτηνε ἐσὺ. Έγὼ θὰ τὴν ξεχάσω. Νὰ σὲ ἰδῶ ἑσένα ἐστὶ ἐξ αἰτίας τῆς !... Σοῦ τὴν παραχωρῶ Ζομπικ, γιὰτὶ ἐσὺ τὴν άγαπάς περισσότερο ἀπὸ μένα, ἀφοῦ έφθασες σ' αὐτὸ τὸ σημείο.

— Ὅχι, ὄχι, δὲν τὴν θέλω πειρά.

— Ὅχι, ἐγὼ.

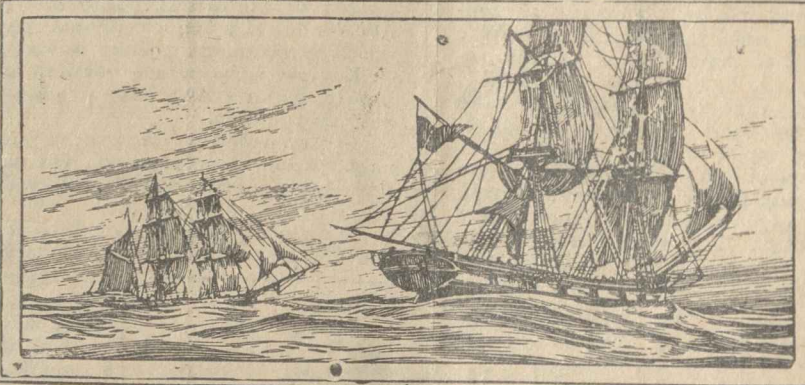
Καί τὰ δυὸ ἀδελφία άγκαλιασμένα σφιχτὰ-σφιχτὰ καί τρυφερά έκλαιγαν, έκλαιγαν σάν μικρὰ παιδιὰ, μέσα στὴν όμίχλη. Ὃταν συνήλθαν έπειτα ἀπὸ ὦρα πολλή, ἀντελήφθησαν δὲ ἡ ψαρόβαρκα έπλεε άκυβέρνητη, έγκαταλειμένη στὰ ρεύματα. Ὁ Ζομπικ άρπαξε χαρούμενος τὸ τιμόνι καί τὴν ξανάφερε στὸν δρόμο τῆς.

Σ' ὅλο τὸν δρόμο τὰ δυὸ ἀδελφία κυττάζοντουσαν κάθε τόσο καί ἀλλάζαν χαμόγελα καί τρυφερὰς ματιές, εὐτυχισμένοι γιὰτὶ είχαν ξαναβρῇ ὁ ἕνας τὸν ἄλλον.

Τὴν ἄλλη μέρα έφθασαν στὴν γολέττα κι' έπεςαν μὲ τὰ μοῦτρα στὴν δουλειά. Κι' ὅταν τελείωσε ἡ έποχὴ τοῦ ψαρέματος έφυγαν ἀπ' τὴν Μαρία Στέλλα, καί πῆγαν σ' ἄλλο καράβι.

Έτσι δὲν ξαναγύρισαν ποτὲ στὸ Σαιν Μαλό οὔτε στὸ Σαιν Σεβράν, δὲν ξαναεἶδαν πειρά τὴν Ἀναΐδα, καί δὲν παντρεύτηκαν ποτὲ οὔτε ὁ ἕνας οὔτε ὁ ἄλλος. Έμεναν πάντα μαζὺ άγαπημένοι, μονιασμένοι...

Octave Belliard

ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΕΝΑΣ ΕΡΩΤΑΣ ΤΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ ΑΛΦΙΕΡΙ

Ὁ μεγάλος Ἰταλὸς τραγικὸς ποιητὴς Βίκτωρ Ἀλφιέρι ἀναφέρει στ' ἀπομνημονεύματά του τὸ παρακάτω χαριτωμένο ἀνέκδοτο πού χαρακτηρίζει θαυμάσια τὴν άγγλικὴ ψυχραιμία, λογικὴ καί ἀπάθεια—ἀλλὰ καί τὴν ὑποκρισία.

Ὅταν ὁ Ἀλφιέρι είχε πᾶσι στὴν Ἀγγλία, κατάρθωσε νὰ σαρηνύσῃ μὲ τὴν ὁμορφιά, τὴν ἔξυπνάδα καί πρὸ παντός, τὴ μεγάλη φήμη του, τὴ γυναίκα ἑνὸς άγγλου ευγενούς. Μόλις ὁ Ἀλφιέρι βεβαιώθηκε πὸς ἡ κυρία αὐτὴ τὸν συμπαθοῦσε ἱππότες, έκανε τ' ἀδύνατα δυνατὰ γιὰ νὰ τὴν πλησιάσῃ καί νὰ τῆς έκμυστηρεῖ τὸν φλογερὸ τὸν πάθος. Ὡς ἑνα διάστημα τὰ πράγματα πῆγανον κατ' εὐχὴν, μὲ τὴ διαφορά ὅμως πὸς ὁ Ἀλφιέρι, φῶςας φλογερὴ, δὲν φρόντιζε νὰ λαμβάνῃ καί τὰ κατάλληλα στὴν περίστασι μέτρα, γιὰ νὰ μὴν έκθέσῃ τὴν ἑγγαμιον φίλην του στὰ μάτια τῆς Ἀγγλικῆς κοινωνίας πού εἶνε πολὺ αὐστηρὴ σὲ τέτοιου εἶδους ζητήματα.

Έτσι μιὰ μέρα ὁ σύζυγος έκληροφορήθῃ, άγωνιστὸν πῶς, τὰς σχέσεις τῆς συζύγου μὲ τὸν ποιητὴν, πράγμα πού τὸν έκαμε νὰ γίνῃ ἔξω φρενῶν. Καί σάν θετικὸς άγγλος πού ἦταν διάτετα τὴν στέγῃ του νὰ ἔγκαταλείψῃ τὴ συζυγικὴ στέγη, ταυτοχρόνως διέκλινε τὸν Ἀλφιέρι εἰς μονομαχία. Κατὰ τὴν μονομαχία αὐτὴ ὁ σύζυγος έκλήρωσε τὸν ποιητὴ, ἄλλ' αὐτὸ δὲν τὸν ἱκανοποίησε ἀπολύτως, γιὰτὶ ἀμέσως τὴν ἐπομένη ζήτησε καί έπισπῃρας ἀπὸ τὰ άγγλικὰ δικαστήρια νὰ χωρίσῃ τὴν ἀπιστὸν συζύγου του...

Ὁ Ἀλφιέρι πετούσε στοὺς οὐρανούς ἀπὸ τὴν χαρὰ του. Πρῶτον γιὰτὶ τὴν γλύττωσε φτηνὰ ἀπ' τὴν μονομαχία, μὲ μιὰ δόσημητη ἀμνηχὴ καί δαύτερον ἐπειδὴ φαντάζονταν πὸς ἡ άγαπημένη του, μὲλις έπερχε τὸ διαζύγιο ἀπὸ τὸν άντρα τῆς, θὰ παντρευτοῦσαν ὁμῶς αὐτὸν.

Μὰ οἱ ἐλπίδες του διεψεύσθησαν. Ἡ Ἀγγλὶς κυρία δὲν άκούσε καί μὲ πολὺ ἀνδουσιασμό τὴν πρότασὶ του περὶ τῆς ἐνάσεώς των ἀφοῦ έπερνε τὸ διαζύγιο τῆς. Φαινόταν πολὺ διστακτικὴ, πολὺ λυπημένη. Κι' ὁ Ἀλφιέρι μὴ μπορῶντας νὰ καταλάβῃ κατὰ κρυφὴ ἑγγαμία βασάνιζε τὴ φίλην του, άνησυχῶντας πολὺ γιὰ τὸ μέλλον τῆς ἐρωτικῆς εὐδαιμονίας των.

Τέλος, μιὰ μέρα, τὴν ἔβλεψε μὲ τὴν ὁψητὴν νὰ τοῦ ἀποκαλύπτῃ τὸ τρομερὸ μυστικὸ πού τὴν τυραννοῦσε καί πού τὴν έκανε κάπου-κάπου νὰ μὴ θέλῃ νὰ τὸν δῇ στὰ μάτια τῆς, ὥστε έκείνη συγκινήθηκε ἀπὸ τὴν ἐπιμονὴ τοῦ ποιητοῦ καί τοῦ φανέρωσε ὅλη τὴν ἀλήθεια :

Ὁ Ἀλφιέρι δὲν είχε ἀντιλήψει τὸν ὅτι τὸν τζοκῆ τοῦ σπαιτοῦ μὲ τὸν ὁποῖο ἡ γυναίκα τὸν ὄνειρεται—ἡ εὐγενεστάτη αὐτὴ άγγλίδα, πού ἦταν ἑνα ἀπὸ τὰ λουλουδία τῶν άριστοκρατικῶν σολωνίων τοῦ Λονδίνου—βρισκότανε σὲ τρυφερότατες σχέσεις !...

Ἡ ἀποκάλυψη αὐτὴ έκανε τὸν Ἀλφιέρι ἔξω φρενῶν. Δὲν μπορούσε νὰ πιστέψῃ πὸς ἡ γυναίκα έκείνη, γιὰ τὴν ὁποία αἰσθάνονταν τὴν λατρεία καί τόσο θαυμασμό, τὸν άπατοῦσε μὲ τὸν ἱπποκόμο τῆς, ἀπατώντας ταυτοχρόνως μαζὺ του καί τὸν σύζυγό τῆς ! Έξάλλου, είχε προσβληθῇ καί τὸ φιλότιμο τοῦ Ἀλφιέρι. Νὰ τολμήσῃ ἡ ἀδελία, νὰ τὸν συγκρίνῃ, αὐτὸν τὸν μεγάλο ποιητὴ μ' ἑνα ἱπποκόμο !...

Κατόπιν αὐτοῦ ἐννοεῖται ὁ Ἀλφιέρι παράτησε ἀμέσως τὴν ἀπιστὴν άγγλίδα, ἡ ὁποία είχε μοιράσει τὴν καρδιά τῆς εἰς δυὸ... μερίδες !

Έφυγε μάλιστα κι' ἀπ' τὸ Λονδίνον...

Έξαφνα ὅμως ὥστερα ἀπὸ λίγον καιρὸ έλαβε ἑνα περίεργον γράμμα ἀπὸ τὸν ἀπατηθέντα σύζυγο, ὁ ὁποῖος είχε πᾶσι σὲ μεταξύ διαζύγιο.

Ὁ ἀπαθὴς φλεγματικὸς άγγλος ευγενὴς τοῦ ἀνακαιοῦσε πὸς ἐγγνώριζε τὰς σχέσεις τῆς συζύγου του μὲ τὸν ἱπποκόμο του. Δὲν τὸν ἐπείραζε ὅμως τὸ πρᾶγμα, γιὰτὶ ἑνας ἱπποκόμος δὲν λαμβάνεται ποτὲ σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν ! Ἐπίσης ὁ άγγλος ευγενὴς ζητοῦσε ἀπὸ τὸν Ἀλφιέρι νὰ τοῦ ἐπιστρέψῃ ἑνα δαχτυλίδι πού τοῦ είχε χαρίσει ἡ σύζυγός του, κατὰ τὴν περίοδο τῶν ἐρώτων των, γιὰτὶ—ὅπως έγραφε—τὸ δαχτυλίδι αὐτὸ ἀνήκε στὸν ἱπποκόμο !...

Ὁ δούτσυχος Ἀλφιέρι σάστισε τόσο μ' ὅλα αὐτὰ, ὥστε καί τὸ δαχτυλίδι γύρισε ἀμέσως καί μεγάλη ντροπὴ ἐννοίωσε γιὰ τὸ ἔρωτικό του αὐτὸ εἰδύλλιο, τὸ ὁποῖο φαντάζονταν τόσο ἀβρό, άγνὸ καί ποιητικὸ !...

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΤΡΟΜΟΥ

ΤΟΥ ΤΖΕΤ' ΜΣ ΣΜΙΘ

ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ

Συνεχίζουμε σήμερα, τὸ ἐπὶ μιάν εβδομάδα διακοπὴν ἐξ αἰτίας τοῦ δαγκιέου μυστοήματος, τὸ «Φάντασμα» τοῦ ὁποῖου ὁ μεταφραστὴς ἀνάρωσε.

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον)

Έμοιαζε μὲ κενοτάφιο. Ὁ καθηγητὴς ἀμέσως ἔρριξε τὸ φανάρι του, πρὸς ὅλες τῆς διευθύνσεις, μὰ δὲν εἶδαμε τίποτα.

Στὴν άρχὴ μάλιστα μᾶς φάνηκε πὸς τὸ κενοτάφιο αὐτὸ ἦταν ἀπομονωμένο ἐντελῶς ἀπὸ τ' ἄλλα ὑπόγεια τοῦ μοναστηριοῦ. Μὰ γρήγορα ἀνακαλύψαμε πίσω ἀπὸ τὴ σκάλα μιὰ τρύπα ἀρκετὰ μεγάλην διαστάσεων, ἀνοιγμένη ἀπὸ χέρι ἀνθρώπου μὲς ἀπ' τῆς πέτρης τοῦ τοίχου.

Ὁ καθηγητὴς τὴν ἐφώτισε μὲ τὸ φανάρι του καί τότε εἶδαμε ἑνα μεγάλο σκοτεινὸ διάδρομο ν' ἀπλώνεται μπροστά μας. Ἀμέσως ὁ καθηγητὴς πέρασε τὴν τρύπα καί ἔμπηκε σ' αὐτόν. Έγὼ τὸν ἀκολουθῶρα.

Άρχισα νὰ βαδίζουμε στὸ διάδρομο, φωτίζοντας τὸ δρόμο μὲ τὸ φανάρι μας, ἐνὸς ἑνα πικρότατο σκότος ἀπλωνότανε γύρω μας. Σὲ μιὰ στιγμή άκούσαμε μακριὰ τὴν ἴδια θρηνηδὴ φωνὴ πού εἴχαμε άκούσει προηγούμενως.

Γύρισα καί κῦτταξα τὸν καθηγητὴ, μ' αὐτὸς μὲ καθήσυχασε μ' ἑνα βλέμμα.

— Μὰς ἔχει ἀντιληφθῇ τὸ τέρας ! τοῦ εἶπα σιγὰ.

— Ὅχι, μὴ ψυθίρισε.

— Κι' αὐτὰ τὰ θρηνηδὴ οὐράληχτά ;

— Ποιὸς ἔχει τὶ συμβαίνει, ἡ τί ἐτοιμάζει στὴν δυστυχισμένη κ. Σπῆβεν. Πάντως προχώρει...

Δὲν εἶπα πειρά λέξι. Συνεχίσαμε αὐστηροὺς τὴν περιπλάνησί μας. Ὡστόσο ἐννοήσαμε ῥίγῃ νὰ μὴ περνοῦν τὸ κομὶ ἀπὸ πάνω ὡς κάτω. Ὁ καθηγητὴς δὲν εἶδαμε τὴν παραμικρὴ συγκίνηση ἢ, ἴσως, έκρυβε μέσα του τὴν ταραχὴ του.

Σὲ μιὰ στιγμή ὅμως ὁ διάδρομος πού ὡς τώρα τραβοῦσε κατ' εὐθείαν ἔμπροσ, άρχισε νὰ μεταβάλλεται σὲ ἀληθινὸ λαβύρινθο. Ἄλλου στρογγύλεως, ἄλλου έκβοσε πλαγίως, ἐνὼ συγχρόνως ἄλλοι διάδρομοι άρχινοῦσαν ἢ κατέληγαν σ' αὐτόν. Δὲν ἔεραμε τώρα πού δρόμο νὰ πάρουμε.

Εἶχε περάσει ἑνα τέταρτο περὶ πού ἀπὸ τὴν ὦρα πού είχε άρχίσει ἡ περιπλάνησίς μας στὰ ὑπόγεια ἐκείνα τοῦ μοναστηριοῦ.

Έξακολουθήσαμε ὥστόσο τὸ δρόμο μας περπατώντας, κατὰ τὴν ἰδέα μας, στὸν ἀρχικὸ πάντοτε διάδρομο, μὰ δὲν άργήσαμε ν' ἀντιληφθῶμε δὲ εἴχαμε παραπλανηθῇ κι' ἐπὶ εἴχαμε χαθεῖ μὲς στὸ λαβύρινθο αὐτὸ τῶν διαδρόμων.

Ὁ καθηγητὴς τὸ κατάλαβε πρῶτος καί μὴ τοῦ ἀνεκοίνωσε.

— Ἀς γυρίσουμε πίσω ! τοῦ εἶπα τότε ἐγὼ.

— Πὸς νὰ γυρίσουμε, μὴ ἀπάντησε έκείνος, μιὰ καί χάσαμε τὸ δρόμο μας ; Εἶτε γυρίσουμε εἶτε προχωρήσουμε τὸ ἴδιο εἶνε.

Κατάλαβα τότε πὸς ἡ κατάστασίς μας ἦταν τρομερή. Ένα βάρος ἐπίσης τὸ στήθος μου, τὸ αἷμα μου είχε σταματήσει στῆς φλέβες μου κ' ἑνας κρύος ἰδρὼς έκανε τὰ μαλλιά μου νὰ κολλήσουν ἑπάνω στὸ κεφάλι μου.

Ἐβαδίζαμε πάντοτε, μὰ πολὺ άργά, γιὰτὶ τὸ έδαφος είχε γίνῃ γλιστερό καί σκουινάφταμε πάνω σὲ γκρεμίσματα πού είχαν πέσει ἀπὸ τὴν ὀροφή.

Έτσι βαδίσαμε ἑνα τέταρτο ακόμα. Πολλὰς φορὲς εἴχαμε σταθερὰ γιὰ ν' ἀπογοηρευθῶμε μὰ δὲν άκούσαμε τίποτε ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀπέραντη σιωπὴ πού βασίλευε ἐκεῖ κάτω—πραγματικὴ σιωπὴ τάφου.

Πότε ὁ δρόμος μας ἦταν στρωμένος ἀπὸ ἄμμο καί πότε τὸν έκαναν διέβατο πέτρες καί γκρεμίσματα.

Αὐτὸ έκανε τὸν καθηγητὴ νὰ κἀνῃ μιὰ πολὺ σωστὴ σκέψη :

— Εἴσαι, μὴ εἶπα, μὴ φαίνεται δὲ ὅλη αὐτὴ τὴν ὦρα γυρίζουμε διαρκῶς σ' ἑνα μεγάλῳ κυκλικῷ διάδρομο στὸν ὁποῖο παραπλανηθήκαμε... Στάσου, θὰ σημαδέψω τὸ μέρος αὐτὸ γιὰ νὰ δῷς ἂν ἔχει πράγματι δίκιο.

Καί, παίρνοντας μιὰ πέτρα ἀπὸ κάτω, χάραξε μ' αὐτὴν ἑνα λατρὸ στὸν τοίχο.

Ἀφοῦ έκανε αὐτὸ, ξεκίνησε καί πάλι. Καί πράγματι, ἀφοῦ παρατήρησα δέκα λεπτὰ ξαναγύρισαμε στὸ ἴδιο σημείο.

Δὲν ἔμεινε οὐδὲν ἀπὸ τὸν τοίχο καί μὴ ἀκούσαμε έκείνην τὴν σιωπὴ τὴν ἴδια θρηνηδὴ καί άγρια φωνὴ πού εἴχαμε άκούσει ἐνὸς φορὲς ὅ ; τώρα.

Ἀμέσως, ἀσυναίσθητα, ἔσφιξε ὁ ἕνας τὸ χέρι τοῦ ἄλλου. Τὸ χέρι τοῦ καθηγητοῦ ὅπως καί τὸ δικὸ μου ἦταν παγωμένο καί ἔεραμε ἑλαφρά.

Μιὰ βάρκα μὲ τρεῖς κακούργους !...

Θέλησα νὰ τὸν κυττάξω στὸ πρόσωπο, μὰ δὲν μπόρεσα γιὰτὶ τὸ σκέπαζε ἡ σκιά.

Κατάλαβα ὅμως καλὰ δὲ κι' αὐτὸς πού ποτὲ ὡς τώρα δὲν τὸν εἶχα δει νὰ τρομάξῃ, είχε φοβηθῇ...

Ἡ θέσις μας ἦταν κατὰ παραπάνω ἀπὸ τρομερή. Ἀς προσευχθῶμε, μὴ εἶπε τότε ὁ καθηγητὴς, κι' ἂς παρακαλέσουμε τὸ Θεὸ νὰ μᾶς σώσῃ...

Σταθήκαμε καί κάμασε τὸ σταυρὸ μας. — Ὁ Θεὸς μαζὺ μας ! εἶπε ὁ καθηγητὴς καί προχώρησε. Φαινόταν τώρα πὸς ψύχραιμος, πὸς ἀποφασιστικὸς.

Τὸν ἀκολουθῶρα σκεπτόμενος τὴν δεινὴν μας θέσι. Ποῦ πηγαίναμε ; Θὰ βγαίναμε ποτὲ ἀπὸ τὸν λαβύρινθο αὐτὸ ;

Έξαφνα καθὼς προχωροῦσαμε ὁ καθηγητὴς στάθηκε ἀποτόμως. Κῦτταξε πάνω ἀπὸ τὸν ὅμο του καί εἶδα δὲ βρισκόμαστε μὲρὸς σ' ἑνα ἀρκετὰ ευρύχωρο, πολὺγωνο διαμέρισμα. Έμπροσθὸ στὸ ἀνοιγμὰ τοῦ θά ὑπῆρχε ἄλλοτε πόρτα. Στῆς γωνίες τοῦ τοίχου βρισκόντουσαν ακόμα γεμάτοι σκουριά οἱ αἰδερῆνοι αἰετῆδες τῆς πόρτας. Πάνω ἀπὸ αὐτὴ, σὲ μιὰ πλατεῖα πλάκα ἦταν χαραγμένο ἑνα λατινικὸ ρητὸ :

«Σεβαστὴτε τὴν εἰρήνην τῶν νεοειρημένων !...»

Ἀπὸ τοὺς τοίχους ἔερχαν νερά. Ὑγρασία καί μούχλα ὑπῆρχε παντοῦ. Κατάλαβα πὸς βρισκόμαστε βαθιὰ κάτω ἀπὸ τὴν γῆ, κοντὰ στὸ κατάμ.

Μιὰ μεγάλη νυχτερίδα πέρασε πλάι στὸ πρόσωπό μου καί μὲ χτύπησε στὸ μέτωπο μὲ τὰ ἀπείσια φτερά τῆς ! Ἀνατρίχιασα... Καί πρὶν προλάβω νὰ συνέλθω ἑνα δολόκληρο σμήνος ἀπὸ μεγάλες καί μικρὲς νυχτερίδες άρχισε νὰ φτερουγιά γύρω μου ! Μ' άγνιζαν, έπεφταν σάν τρελλές, σάν μεθυσμένες ἄπαντα μου, άφηναν παρὰξένα τραλλίσματα !...

Ὁμολογῶ δὲ είχε παγώσει τὸ αἷμα μου. Καί θὰ ἐτρεπόμουν ἀσφαλῶς εἰς φυγὴν ἂν δὲν άκουγα τὴ φωνὴ τοῦ καθηγητοῦ νὰ μὴ λῆθ :

— Σβῦσε τὸ φῶς !... Τὸ φῶς...

Έσβυσα ἀμέσως τὸ ἡλεκτρικὸ μου φανάρι. Καί ταυτοχρόνως οἱ φτερωτοὶ αὐτοὶ δαίμονες ἐπέταξαν μακριὰ. Ἀνέντευστα σάν νὰ ἀπληλλάγην ἀπὸ φρικτὸ ἐφιάλη. Ὁ καθηγητὴς είχε σβῦσει ἐπίσης τὸ φανάρι του. Βρισκόμαστε βυθισμένοι σὲ σκότος Κολάσεως...

— Ἐτρεμάσε ; άκούσα τὸν καθηγητὴ νὰ μὴ ψυθίριζῃ.

— Ναι !... εἶναι τόσο... τόσο βδελυροὶ οἱ διαβόλοι αὐτοί !

Καί ἀνιδνῶντο ὅμως...

Δὲν ἀντίλεγε. Ἀλλά μ' έκαμαν ν' ἀνατριχιάσω. Φταεῖ καί τὸ μέρος πού βρισκόμαστε καί ἡ νυχτικὴ κατάσταση στὴν ὁποία βρισκόμαστε.

— Έχεις δίκιο. Τίς τράβηξε ἀπάνω σου τὸ φῶς τοῦ φανῶ σου, φαίνεται πὸς ἔχουν φοιλήες ἐδῶ μέσα. Μόλις έσβυσε τὸ φῶς έφυγαν. Καί πρέπει γὰ προχωρήσουμε λίγα, στὰ σκοτεινὰ.

διαφορετικὰ θὰ μᾶς βγάλουν τὰ μάτια φτερουγώντας γύρω μας. Θὰ γίνῃ λοιπὸν τὸ ἔξης : Θὰ προχωρήσουμε ὀχιόντας ἔμπροσθός μας στιγμιαίες δέσμες φωτός, ἀνοικνεύοντας ἀστραπαίως τοὺς φανούς μας. Έτσι θὰ μᾶς άφήσουν ἡσυχούς. Πρέπει νὰ δοῦμε πού βρισκόμαστε. Αὐτὸ τὸ πολὺγωνο διαμέρισμα πού βρισκεται μὲρὸς μας εἶνε ἀσφαλῶς νεκροταφεῖο, μεσαιωνικὸ κενοτάφιο τῶν μοναχῶν.

Ποιὸς ἔχει τὶ θ' ἀντικρύουν τὰ μάτια μας. Έχε τὸ νοῦ σου μὴ μ

ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ

ΠΟΙΟΣ ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΝΤΡΕΠΕΤΑΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ

Ο αυτοκράτορ της Γαλλίας Ναπολέον 3ος είχε έναν νόθο αδελφό τον δούκα ντε Μορνύ. Η μητέρα του Ναπολέοντος δού βασιλείσσει Ορτανσία, μετά τον θάνατο του συζύγου της συνεδέθη με τον κομνητή ντε Φλαχάντ, στέον γιού του Ταλεϊράνδου. Απ' τις σχέσεις τους έκεινες γεννήθηκε ο δούκς ντε Μορνύ, ο οποίος όχι μόνον δεν ντρέπονταν για την ακανόνιστη γέννησή του, αλλά τούναν-τίον καυχόταν γι' αυτήν. Ο Ναπολέον 3ος από μικρός ακόμη άγαπώσε υπερβολικά τον φυσικό έκείνον αδελφό του, ο οποίος έπίσης του ανταπέδιδε την αγάπη σε σημείο ώστε έλαβε ένεργο μέρος στο πραξικόπημα του 1852, που ανέβασε τον Ναπολέοντα 3ον στον θρόνο της Γαλλίας.

Είς αντίλλαγμα της έκδουλεύσεώς του έκείνης και είς έκδήλωση της αγάπης του προς αυτόν ο Ναπολέον είχε διορίσει τον δούκα ύπουργο και μυστικοσυμβούλο του.

Ο αυτοκράτορ καμάρωσε τον αδελφό του γιά την άνδρεία του, την λεπτοτεγιά του, τους αρχοντικούς τρόπους του, αλλά δεν μπορούσε να του συγχωρήσει την μαγία που είχε να έπωφελήται κάθε ευκαιρία γιά να αναφερει την... ακανόνιστη καταγωγή του!

Λίγον καιρό μετά τον γάμο του ο Ναπολέον έμαθε ότι ο δούκς ντε Μορνύ είχε κρεμασμένη στην πιο περίβλεπτη θέση στην μεγάλη αίθουσα του μεγάρου του, μια μεγάλη προσωπογραφία της βασιλείσσης Ορτανσίας, της μητρός των. Αυτό δυσηρεστήσε πολύ τον αυτοκράτορα που ήθελε να γίνεται όσο το δυνατόν λιγώτερος λόγος γιά την ένοχη έκείνη σχέση της μητρός του με τον κομνητή Φλαχάντ. Αγάθεος λοιπόν στην αυτοκράτειρα Εύγενία να καλεσει τον αδελφό του και να του πη, με τρόπο, να ξεκρεμάσει την προσωπογραφία της βασιλείσσης Ορτανσίας απ' το σαλόνι του.

Η Εύγενία έκαλεσε τον δούκα και του διέβρισε την αυτοκρατορική αδελφική παράκληση.

— Όσο λιγώτερο θυμίζετε στον αυτοκράτορα τον αδελφικό σας δεσμό, του είπε, τόσο περισσότεροι έκείνος θα σας αγαπάει και θα σας φέρειται σάν αδελφός.

Ο δούκς ντε Μορνύ όταν άκουσε την παράκληση του αδελφού του χαμογέλασε το συνειδημένο του σαρκαστικό χαμόγελο και είπε:

— Δέν έχω καμιά αντίρρηση να ικανοποιήσω την έπιθυμία του αυτοκράτορος... αδελφού μου. Δέν μπορώ όμως να καταλάβω γιατί στενοχωρείται με την ανάμνηση του αδελφικού μας δεσμού. Έκείνος έχει έναν λόγο να στενοχωρείται ένώ έγω έχω δύο. Έκείνος ντρέπεται γιά την διαγωγή της μητρός του, ενώ έγω ντρέπομαι και γιά την διαγωγή της μητρός μου και γιά την καταγωγή μου. Αφού λοιπόν έγω δέν στενοχωρούμαι γιάτί στενοχωρείται έκείνος;

ΕΝΑΣ ΟΛΙΓΑΡΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Όταν η αυτοκράτειρα Αικατερίνη της Ρωσίας έπεχείρησε το περίφημο ανα την Νότιο Ρωσία ταξίδι της, ρώτησε μια μέρα τον στρατηγό Σουβόροφ με τι μπορεί να τον ευχαριστήσει για την καλή κατάσταση του στρατού, τον οποίον του είχε έμπιστευθή. Και ο Σουβόροφ της απάντησε:

— Το μόνο που έχω να ζητήσω απ' την Αυτοκράτειρα, είναι να πληρώσει μερικά ένοικια τα οποία χρωστώ στη σπιτονοικοκυρά μου!..

φτάνει κανείς και παγω!

Ανέστη, του είπα και γονάτισα κάτω. Άλλος τρόπος δέν υπάρχει κι' αυτό είναι το καλύτερο στη θέση που βρίσκομαστε.

Ο καθήγητής δέν έδωσε, Πάτερς έπάνω στον όμο μου, γιατί ήθελε στον τοίχο, κυτταξε έξω και ξαναπήδησε μέσα τρυκιά-ζωντας:

— Θεέ μου! Το άνοιγμα είναι πραγματικώς προς το ποτάμι. Μιά βάρκα με τρεις κακουργούς ασφαλώς πλέει προς τα έδω! Έχουν μέσα κάτι σαν πτώμα διπλωμένο σ' ένα λευκό σεντόνι! Τι συμβαίνει. Τι σχέση έχουν αυτοί με τον Στήβενς; Μας περιβάλλουν φρικτά μυστήρια! Μια φωτιά είναι άνομενη στην άγερη όχλη του ποταμού κι' έτσι μπόρεσα να τους δω. Πρέπει να σταθούμε έδω και να τους παρακολουθήσουμε όσο μπορούμε...

(Ακολουθεί)

ΑΠΟ ΤΙΣ ΧΙΟΝΙΣΜΕΝΕΣ ΕΡΗΜΙΕΣ ΤΗΣ ΣΙΒΗΡΙΑΣ

Η ΑΓΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΠΟΛΙΤΙΣΤΕΣ ΦΥΛΕΣ

Τογγούζοι, Σαρμίδαι, Σιρογνέστι. Όστιάκει. Το βάπτισμα κατά χιλιάδες στέν ποταμό Γεχουλούμ. Η θύρα στο διαβόλε. Όπου τα ξάνα δέρνονται άγρίως. Οι πένοι του κετού, άπόδειξίς... άπιστίας. Οι άσχημότεροι άνθρωποι του κόσμου. Το μοιρλόι γυρω στο νεκρό της σκευτεμένης αρκούδας κλπ. κλπ.

Στά ένδότερα της Σιβηρίας ζουν ένα πλήθος ταραχικές φυλές σε κατάσταση έντελως πρωτόγονη. Οι άνθρωποι αυτοί άγονται από το έπίσημο Ρωσικό κράτος, μόλις τελευταία άρχισαν να άνοιγουν τα μάτια τους σε κάποιο φως πολιτισμού.

Μέχρι πρό έλαγίστον άκόμη έτών οι περισσότεροι άπ' αυτές ήταν ειδωλολάτρες, λατρεύοντες διάφορα ξάνα. Επί Τουρκικά θεοστάτους είχαν οργανώσει υπέρ αυτών διάφορες άποστολές ποτελούμενες άπό έναν έπίσκοπο, μερικούς παπάδες και άνατο τμήμα στρατού. Όταν η άποστολή έφτανε στις χώρες αυτές ο έπίσκοπος καλούσε τους κατοίκους να προσέλθουν γιά να βαπτισθούν. Ές κολυμβήθρα άχρησίμευς ο ποταμός Τοχουλούμ. Βουτούσαν αυτοί 2-3 χιλιάδες ψυχές, έδιναν σε όλους μαζί ένα όνομα, τους κρεμούσαν κατόπιν στο λαϊμό άπό ένα μικρό ξύλινο σταυρό, που μάθαιναν όλίγα έντελως στοιχειώδη πράγματα άπό τη Χριστιανική Θρησκεία και τότε άφηναν στην ήσυχία τους...

Μία άλλη όμοια φυλή πλανούδιον κυνηγών, διαβόουσα κι' αυτή στις χιονοσκεπασμένες στέπες της Σιβηρίας, οι Τογγούζοι δέν έχουν άκόμη καθιστευθή άπό το χριστιανισμό. Αυτοί έξακολουθούν να λατρεύουν και σήμερα τα είδωλα. Οι Τογγούζοι είναι όλοι τους τρομαρά φτωχοί και τρέφονται μονάχα με κυνήγια. Τρεις πριν να ξεκινήσουν γιά το κυνήγι προσευχονται στα ξάνα άπό τα όποια δέν ζητούν τίποτε άλλο παρά μόνον να έχουν άφθονο κυνήγια. Το πρώτο ζώο που θα σκετώσουν το προσφέρουν θυσία στο... διάβολο! Αν γυρίσουν με άφθονο κυνήγι ευχαριστούν τα είδωλα και τα βάφουν με αίμα. Αν όμως δέν χτυπήσουν τίποτα, όλοόλομο στά... ξάνα. Τα δέρνουν άλύπητα και καμιά φορά τά... πνίγουν στο ποτάμι!...

Οι Σαρμίδαι, άλλος λαός που ζή στα βόρεια της Σιβηρίας, με τις πρό ένός αιώνας έγιναν γνωστοί στους Έυρωπαίους. Κατανοητά κοντά στον Άρχάγγελο και ζουν κάτω άπό σκηνές. Στη Ρωσική γλώσσα λέγονται Σιρογνέστι, που σημαίνει άνθρωποι που τρέν όμά κρέατα.

Οι σκηνές τους είναι άπό φλοίδες δέντρων, που τις ράβνουν με μία κοντά στην άλλη. Ντύνονται με τομάρια ζώων, ή ψαριών και τρέφονται με όμά κρέατα ή όμά ψάρια. Το πιο άγαπημένο τους ποτό είναι το ζεστό αίμα ζώου.

Οι γυναίκες των Σιρογνέστι αυτών όφείλουν να γενούν χωρίς νά... δοκιμάζουν πόνο. Αν κατά τον τοκετό πονούν αυτοί σημαίνει ότι δέν υπήρξαν... πιστές στον άνδρα των, ο οποίος με άγριους ραβδισμούς την ίδια ώρα τις ξαναγκάζει να όμολογήσουν την άπιστία τους.

Τα κορίτσια παντρεύονται κατά το δέκατο έτος της ηλικίας και κατά το ένδέκατο ή δωδέκατο το πολύ γίνονται μητέρες.

Κοντά στους Σαρμίδας ζή και μία άλλη φυλή, οι Λεγούμνι. Όστιάκοι, οι όποιοι είναι έξαιρετικά άσχημοι, άκάθαρτοι και κακοήγηδες. Κατοικούν σε μικρές τετράγωνες καλύβες και τρέν και αυτοί άπό κυνήγια άγρίων ζώων και άπό ψάρια. Όταν σκοτώσουν άρκούδα ή γάδρον άμέσως έπί τόπου, ύστερα της κόβουν τα κεφάλι, το όποιο μαζί με την ούρα κρεμούν σ' ένα δέντρο και άρχίζουν να λένε το έξης περιεργότατο μοιρολόι:

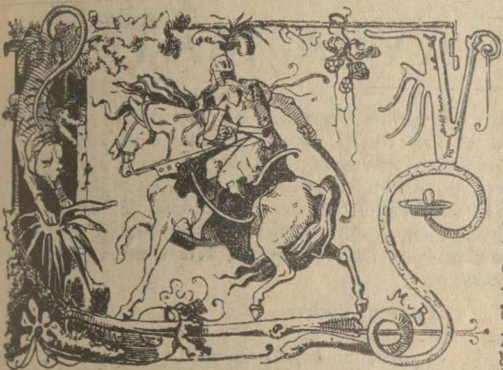
«Ποιός σου πήρε τη Ζωή; — Οι Ράσοι. — Ποιός σου έκόψε το κεφάλι; — Οι Ράσοι. Ποιός σου έσκισε την κοιλιά; — Τί μαχαίρι του Ράσου. — Ω! σου ζήτημε συγχώρεση γι' αυτό!»

Με το μοιρολόι αυτό το όποιοι όχληνα την εύθύνη του φόνο στους... Ράσους, φαντάζονται ότι έξιλεώνουν την ψυχή της άρκούδας, ώστε να μην τους σπαράξει, έπειδή την άνάγκασαν να έγκαταλείνη το σώμα της!...

ΠΕΡΙΠΤΕΤΑΙΑΙ, ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ, ΓΟΗΤΕΙΑ

ΤΟΥ ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ

Ο ΚΡΕΜΑΣΜΕΝΟΣ

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)
Απο τη στιγμή έκείνη έγινε σκευτικός και κα-
ταστροφής κι' άρχι-
σε να περνά άλη-
τική ζωή. Δέν έ-
ζητιάνευε, μά δέ-
χονταν την φιλο-
ξενία άκόμα και
στο φτωχότερο

καλεβάν.

— Λοιπόν άκόμα δέν του φανέρωσε το όνομά του και την καταγωγή του;

— Όχι, αύθέντα.
Ο Κοντόσταυλος άφησε στεναγμό άνακουρίσεως. Συλλογι-
σθηκε πως το παιδί αυτό της Άρτέμιδος Βιλανδρά ήταν ο νόμι-
μος κληρονόμος της και αν παρουσιάζονταν έξαφνικά, μπορούσε ν' άπειρήσει την περιουσία της μητρός του. Το αίσθημα της φιλαρ-
γίας έκτονόσε έντός του και η Νικολέττα δέν ήταν παιδί γι' αυτόν το ίερο πρόσωπο, που του θύμιζε τόσες θείες άναμνήσεις.
Ήταν ένας μάρτυρας έπικίνδυνος, που έπρεπε να λείψει με κάθε θυσία. Προτού όμως άποφασίσει τίποτα, έπρεπε να μάθει άπό τη Νικολέττα κάθε τι που γνώριζε σχετικά.

— Και πού είναι αυτό το άμοιρο παιδί της Άρτέμιδος; ρώτησε με ύποκριτική συμπάθεια.

— Τό έξέρετε πού είναι, έκλαμπρότατε.

— Έγώ; ρώτησε με κατάπληξη. Δέν σε καταλαβαίνω, Νικο-
λέττα.

— Ήρθε και παρουσιάσθη σε σάς ως πρε-
σβυτής των Ούγενότων.

— Πάτερ ήμών! φώναξε ο Κοντόσταυλος, κι' ένα χαμόγελο άπείσιας και άγριας χαράς φάνηκε το πρόσωπό του.

— Και δέν γνωρίζει την καταγωγή του; έξα-
ναρρόχη.

— Τώρα παιδί ίσως την έξέρι.

Ο Μοντεμωρανσύ χλόμισε.

— Πώς είναι δυνατόν αυτό άφού δέν του τη φανέρωσε; ρώτησε.

— Χτες που προσπαθούσα να τον έμποδίσω νάρθη σ' ίσως και δέν το κατώρθωσα, του έ-
δωκα την περγαμνή που έγραφε πεθαίνοντας η μητέρα του. Του είπα να τη διαβάσει μονάχα όταν νομίζει ότι κινδυνεύει ή ζωή του. Ίσως λοιπόν, μά κι' έβλεπε στα χέρια σας, μία και την φιλικότατα να την διάβαζε.

— Έξερεις Νικολέττα, τι περιέχει ή έπιστολή αυτή;

— Ναι έξέρω... Έγώ τη σφράγισα τότε με μολύβι.

Ο Μοντεμωρανσύ κοντανάσινε γεμάτος άγνα-
να.

— Και λοιπόν; ρώτησε χλωμός σάν πτώμα, ή γράφει ή έπιστολή αυτή;

— Την έξέρω άπ' έξω. Γράφει: — Το παι-
δί σου φέρνει πάνω στο άριστοτερό του υπέραςτο ένα σημάδι όμοιο με φέλλο κισσού, είναι παιδί μου. Όταν διαβίσει τα λόγια αυτά αν είναι φτωχός ως άπαιτήσει την περιουσία μου. Αν είναι δυστυχισμένος ως συλλογιστή ότι ή μητέρα του υπήρξε παιδί δυστυχισμένη άπό αυτόν.

Άρτεμις Βιλανδρά
Βαρονέσσα Μοντεμωρανσύ.

Ο Κοντόσταυλος έφριξε πεσά. Η φιλαργυρία του τον έκανε τρελά. Κινδύνευαν τα πλούτη του. Ένα παιδί ξεφύτρωνε έξαφνα να τοί τα διαμφορβήτηση και το παιδί αυτό ήταν ο Πρόφης των Ούγενότων.

Μανιάδες ο Μοντεμωρανσύ χτύπησε το κουδούνι. Ο Ροβέρτος έλε παρουσιάσθηκε.

— Φέρτε μου τόν γέρο Ούγενότο, πρόσταξε.

Η Νικολέττα άνησυχισε.

— Τι δά κάμετε; ρώτησε.

Μά ο Κοντόσταυλος άλλαξε έντελως ύφος και της άποκρίθηκε:

— Μην άνησυχής. Θά δής...

Σε λίγο ο Ροβέρτος δόδηγισε στην αίθουσα τόν Πρόφήτη...

Η ΠΕΡΓΑΜΗΝΗ

Ο Πρόφης πήγε στην αίθουσα ήρεμος και άτάραχος. Μό-
λις όμως είδε την Νικολέττα έκκυθράσασε.

— Γύνε, της είπε με φωνή αύστηρη, τί ήρθες να ζητήσεις έδω;

— Ήρθε να σ' έλευθερώσω παιδί μου, άποκρίθηκε ή Νικο-
λέττα.

— Έκαμες κακά. Δέν έπρεπε να μπής στο παλάτι του σατρά-
που. Φύγε κι' ως γίνη το θέλημα του Θεού γιά μενα...

Η Νικολέττα τρώβησε προς την πόρτα.

— Πώς κι' άφήνεις, καλή μου Νικολέττα; είπεν ο Κοντό-
σταυλος.

— Φύγε! φύγε! της φώναξε ο Πρόφης. Φύγε μακριά άπό
τό μέρος αυτό.

Η Νικολέττα γύρισε τώρα προς τόν Κοντόσταυλο και του
είπε:

— Έκλαμπρότατε, ότι είχα να σου πω σοι τό είπα. Πρέπει να
φύγω.

— Έστω, πήγαινε στην εύχή του Κυρίου, της είπε ο Μοντε-
μωρανσύ και συγχρόνως έγενεψε στον Ροβέρτο Κέο. Ο Ροβέρτος
βγήκε έξω μαζί με την Νικολέττα και ξαναγύρισε μαζί με πέντε
όλοφύρους.

Έρευνησσε τόν άχρείο αυτό! του; διάταξε ο Κοντόσταυλος
δειχνοντας τόν Πρόφήτη.

Οι όλοφύροι ρίχτηκαν άμέσως έναντίον του γέροντος Ούγενό-
του, μα συνάντησαν αντίστασι που δέν την περίμεναν. Ο Πρόφης
της αν και ισχνός σάν σκελετός είχε τεραστίαν δύναμη. Ελί δέκα
λεπτά έπάλαυν μαζί του άπεγνωσμένα. Κυλόντουσαν κάτω,
άφριζαν, μούγγριζαν, βλαστημούσαν! Επί τελους κατώρθωσαν
να τον κρατήσουν άκίνητο. Του είχαν στήσει τα φτωχικά του
ροζα, τόν είχαν κουρελιάσει. Ο Πρόφης είχε άποκάμει. Τόν
έδρανοσαν τώρα παντού, έσχιζαν χειρότερα τα ροζα του και τα
κουρελιάζαν, μά δέν εύρισκαν τίποτα. Ο Μοντεμωρανσύ έστριζε
τά δόντια του με μανία.

— Άθλιε! ούρλιασε τέλος, πές μου πού έχεις την περγαμνή,
πές μου άμέσως γιατί θά σε κρεμάσω!...

— Κρεμάσε με, είπε ο Πρόφης. Μήπως
δέν έκρέμασες τόσους άθλους ως τώρα;

— Θά σε κάψω ζωντανό!

— Κάψε με...

— Μά το αίμα του Χριστού, άθλιε, θά σε
βασανίσω φρικτά! Θά σε κάμω κομμάτια. Δό-
μου την περγαμνή.

Ο Πρόφης του άπαντούσε με περιφρόνη-
ση.

Ο Κοντόσταυλος ήταν έξω φρενών. Γύρισε
στην Ροβέρτο και του είπε:

— Ρίξε τον στο πιο σκοτεινό δεσμοτήριο.
Δέστε τον με βαριά σίδερα. Φυλακίστε μαζί
του και τη γριά Νικολέττα. Η θά μου δώστε
την περγαμνή ή θά σ' άφανίσω!...

Οι όλοφύροι άρχισαν να σήκουν έξω τόν
Πρόφήτη, ο όποιος έκράνυαζε και κατηγόρει:

— Κατηραμένος να είσαι σατράπη!... Βάλε
τους δημίους σου λοιπόν να με κομματιάσουν.
Θέλεις την περγαμνή; Γιατί... Περιέχει λοι-
πόν την άπόδειξι κανενός τρομερού σου έγκλή-
ματος... Καταραμένος να είσαι άθλιε!...

Στο μεταξύ άπό το γενναίοτατο λοχαγό
Ρολάνδος Φαρουλλάν δέν είχε μείνει άγός.
Έξοντας καλά τόν Κοντόσταυλο, έξοντας πάλι
ο Πρόφης δέν θά τάβγαζε πέρα μαζί του,
είχε έξασφαλίσει τα γυναικόπαιδα των Ούγε-
νότων στο σπήλαιο του Μάλπα και είχε πο-
λοκήσει με τους πολεμιστές του τόν πύργο
του Μοντεμωρανσύ. Η πολιορκία ήταν τελεία.

Κανείς δέν μπορούσε να πλησιάσει στον πύργο, κανείς δέν μπο-
ρούσε να ξεμύτιση άπό αυτόν. Ο Χαιρμαρίας γυρίζοντας με τούς
άνδρες του άπό την Βάταν συνέληφθη και άποκρίσθη. Ο Σπα-
λατρός και ο Λαχουσίνης θέλοντας να διασπάσουν την πολιορ-
κία υπέστησαν παναλεθρίαν άπό του; έπαις και τούς πετούς
του λοχαγού.

Μόλις ο Μοντεμωρανσύ τα έμαθε όλα αυτά έφυγε έξω φρενών.
Κάλεσε άμέσως τόν Ροβέρτο Κέο και τόν ρώτησε γιά μάθη μέχρι
ποίου σημείου ήταν πολιορκημένοι.

— Ζητάτε τη γνώμη μου, έξοχώτατε; ρώτησε ο Ροβέρτος.

— Ναι, λέγε...

— Δέν θά όργισθητε καθόλου!

— Πάτερ ήμών! Άφού σε σπώ άποκρίσσω.

— Λοιπόν, έκλαμπρότατε, είμαστε στενά πολιορκημένοι, ή
φρουρά πούχουμε είναι άσπεία και θά βρεθούμε στην άνάγκη να
δεχθούμε τούς όρους αυτών των άγροίκων.

— Πάτερ ήμών! Αυτό λέγεται αίσχος... Ο άν τοίς ούρανοίς!...

Θά μας κάμουν οι άχρείοι αυτοί ότι θέλουν; Θά έλευθερώσουν
τόν Πρόφήτη;... Και ή περγαμνή; Ο άθλιος αυτός μπορεί ν' ά-
είωση και να μου πείσει την περιουσία της μητρός του όποτε θέ-
λει... Σατανά!... Σατανά!... Τι πρέπει να γίνη λοιπόν;

— Αύθέντα, είπεν ο Ροβέρτος, κι' άφήνεις να ένεργήσω έγώ
όπως έξέρω; Μου δίνετε άπλόυσιν δικαιοδοσίαν;

— Μάλιστα. Άρκαι να κι' άπαλλάξης άπ' τόν κίνδυνο αυτής
της διαβολοπεργαμνής.

(Ακολουθεί)

ΠΑΛΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΜΑΥΡΑ ΜΑΤΙΑ

των Πορσελέτων το παλάτι.

Ήταν βράδυ έπειτα από το δείπνο. Οι άνθρωποι καθισμένοι έβλεπο στο έσωτερο, κορβενιάζαν. Ή γυναίκες άκουγαν και έμας τα μικρά, καθισμένα στα γόνατα της γιαγιάς ή έαπλωμένα στ' άχρυνά δέματα, τους κυττάζαμε στο στόμα. Πόσο καλά και χρήσιμα, άκούει κανένας από τους γέροντες! Τα μάτια μας είχαν γουρλώσει από την περιέργεια και οι τοσπαναρέοι, γελοῖσαν δυνατά.

— Γελάτε! γελάτε! τους είπαν ο θεός μας Ίάκωβος, δεν είνε ψέμμα ότι τ' αγαπώ και σ' αυτό το χάλι άκόμα πονέω. Οι παλαιοί μας άρχοντες που άνεβαίναν τις θεάρατες μαρμαρένιες σκάλες του παλατιού τους δεν ήταν πιά παρήφανοι, ούτε πιά ευτυχιμένοι από μας, που δασκεύαμε το μονάχο της καλυβούλας σκαλοπάτι. Τι λες γυναίκα, δεν είν' έτσι;

Κι' ή γρηούλα, που ρωτήθηκε, χορεύοντας στα γόνατά της, το μικρό το έγγονά της, που είχε μάγουλα κατακόκκινα σαν παπαρούνα και καλλιά ξανθά, σαν στάχια τ' άι-Γιαννιού, του Ρηγανά, άρχισε να γελάει.

— Ωχ, καυμένη Ίάκωβε, του είπε. Τι τά θες τώρα αυτά; Δεν ενδιαφέρουνε τους άλλους!

— Αλήθεια, αλήθεια! έκανε ο θεός Ίάκωβος. Μά τι ευχάριστο όμωσ που είνε να τα θυμάται κανένας. Κ' έπειτα γύρισε σέ μας. Θέλετε να σας πω γιατί τρέσσει τόσο άδυναμία στο έρειπιο αυτό, που άν ήθελα να το πουλήσω, ούτε πηνήγνα λεπτά δεν θα μου διναν; ... Νά, το τραγουδά είνε πάντοτε το ίδιο, μόνο οι τραγουδιστές αλλάζουνε. Έτσι είνε ή ζωή. Έγώ θα σας το πω, είνε νύχτα κι' άν λάξη και κοκκινίσω, κανείς δεν θα με δει. Δεν είνε έτσι καλή γρηούλα μου;

II

Κι' άρχισε ο θεός μου: — Ήταν Νοέμβριος, την έποχή που μαζεῖουν τις έλίες. Τα κορίτσια σκεπασμένα με τα πλουμιστά τους σάλια, ήταν από το πρωί άνεβασμένα στις έλίες και με το καλάμι στο χέρι, έδωχναν μέσα στα μεγάλα τ' ά τραπεζομάνδρα, που ήταν άπλωμένα καταγής, τις μεγάλες πράσινες έλίες, χονδρές σαν μικρά κορδύδια. Έστερα, σαν γεμίζαν τα τραπεζομάνδρα πηγαίναν και τ' άδειάζαν, μέσα σε κάτι σακιά μεγάλα. Σ' όλο τον κάμπο κάτω, από το Άρλ έως το Κράου, άνιχνούσανε τραγουδία και γέλια, από άκείνα τα χαριτωμένα γέλια, που μόνον στα χείλια κοριτσιού 16—20 ετών άνθίζουν.

Τό βράδυ ο νουνός μου—ο θεός σχωρέσ' τον—ένας καλός άνθρωπος, που με είχε κοντά του, από τότε που πεθάναν οι δικοί μου, καπετάνιος της «Βερονίκης» μιά φορά, μιάς παληόβαρκας, που μ' αυτήν είχε κάνει πολλά ταξίδια, μου είπε:

— Ίάκωβε μην κάθουσαι. Έχουμε άκεί κάτω στο Κράου, ένα μικρό ληοστάσι. Σήμερα μαζεῖουμε έλίες. Καλό είνε να πιάς. Δεν θα κουρασής και ούτε ή δουλειά είνε σπουδαία. Μόνος σου θα τα καταφέρεις μιά χαρά. Τις έλίες θα τις τοποθετήσης μέσα στο «σπατάκι». Σπατάκι είνε ή αγαπημένη ή καλέβα μου, όπου πήγαινε κάθε Κυριακή ο νουνός μου, με τους φίλους του, για να φάνε την αγαπητή τους «μπούγια-μπέσσα», ποτισμένη με το έξοχο κρασί της Κράου, το καθαρό σαν τον ήλιο και κόκκινο σαν το ρουμπίνι. Ήμουνά τότε 20 χρονών παιδί, σε ηλικία που το αίμα βράζει και το σώμα είνε κομραστό σαν το σπαθί. Ήμουνά νέος και έρωτοχτυπημένος. Άγαπούσα. Άγαπούσα δυο μαύρα μάτια, κατάμαυρα, όμοια που σε κολάτουν. Περιττό είνε να σας πω πως την έλεγαν, γιατί δεν σε χρησιμοποιεί το όνομά της... Μά, νά, ή πίπα μου έδωρε. Καιρός να την ξαναβάνω.

III

Εμείς με άγωνία περιμέναμε την συνέχεια. Ο θεός ξανάναψε, περήφανος για την προσοχή μας, την πίπα του και έξακολούθησε.

— Έφυγα πρωί-πρωί και άπάντησα στο δρόμο μου άμάξια που έφεραν στον κάμπο εργάτες και εργάτισσες. Ή κορασίδες καθισμένες άπάνω στα άμάξια μ' έχαιρετοῖσαν από μακριά, άλλες με τα χέρια κ' άλλες με τα μοντέρλια τους και μωφώνιζαν.

— Καλή έπιτυχία.

Ή καρδιά μου χτυπούσε δυνατά. Τα «μεγάλα μαύρα μάτια» ήταν άκεί, μέσα σ' ένα άμάξι, που άνέβαινε σιγά-σιγά τον άσφορικό δρόμο, με βήμα κανονικό, και τόσο που έφθανε στην που βάζει κοντά μ' έμένα πλάγι-πλάγι. Τα «μεγάλα μαύρα μάτια» με καλέσανε να άνεβώ άπάνω στο άμάξι. Τι να κάνω; Κοτακόκκινος από ντροπή, άνέβηκα και κάθησα κοντά της κ' άπλωσα τα χελινάρια του άλόγου από ευγένεια, ενώ ή κορασίδα από μέσα μας τραγουδούσαν:

Άγάστη, άγάστη
νά, ζωή!
τό μόνο που μας μένει
είδω, κάτω στη γή!

Έφθάσαμε. Τα «μεγάλα μαύρα μάτια» έπήγαιναν να μαζέψουν έλίες, που; — Θεέ μου!—δίπλα στις δικές μου. Λίγο-λίγο έκαμα θάρρος. Άρχισα να φοβούμαι λιγώτερο. Τώρα, μάλιστα, τις μολούσα... Ένα μόνο πράγμα δεν μπορούσα να της πω, ένα μεγάλο μυστικό, που όποφάσινα να το θάψω στην καρδιά μου. Τι γέλιος που είνε κανείς, όταν είνε έρωτευμένος! Άλλά και ή γαστρίδα μου, με την κοιλίτσα και τις ματιές, δεν προχωρούσε. Μας πως ήταν τοῦτο μονάχα; Κατά τās δέκα δελιες να συναντηθώ και σε λίγο ή ούρανος είχε γίνει κατάμαυρος. Προήγνημα μεγάλης τρικυμίας.

Έγώ πολλές φορές άδειασα το κορμί μου με τις έλίες, αλλά δεν είχα άδειασει τόσοσ όσαα χρεαζότανε για να γεμίσει το τραπεζομάνδρα. Τό είδα με μεγάλη στενοχώρια μου. Τα «μεγάλα μαύρα μάτια» με είδαν και πλησιάζοντας μου είπαν γλυκά:

— Έμπερός τεμπέλη μου, θέλω να τι βοηθήσω. Έτσι, μόνος σου καθός βίβας δεν θα τελειώσης ούτε τοῦ χρόνου.

Κι' άρχισε να σκαρφαλώνει στην πέτρα έλινά που βόηκε, και άρχισε να ρίχνει έλίες σωρό στο πανέρι, και τόσο πολλές και γρήγορα, που σε μιά στιγμή είχε γεμίσει.

— Έλα γέμισε τώρα, μου είπε, φέινει πάμε γρήγορα-γρήγορα να τ' άδειάσουμε.

Τό πανέρι ήτανε πολύ βαρύ, που έμεινε μόνος μου, δεν θα κατάφερα να το σηκώσω κι' άς έλεγε ο νουνός μου ότι τα καταφέρνω μιά χαρά!...

— Γρήγορα-γρήγορα, έφώναξε και πάλι, θά μας πιάσει ή βροχή... Δεν μού λείπει αλήθεια το πανέρι που θα το άδειάσωμε.

— Στο καλυβάκι, της είπα.

Κι' άμέσως έκίνησε για άκεί. Ή βροχή άρχισε. Χονδρές ψιχάλες άρχισαν να πέφτουν στο «κεφάλι» μας. Μιά από αυτές έπεσε στο μεγάλο άνοιχτό περσινό τραπεζομάνδρα. Τό κορίνι παρακοιμήθηκε και κόμπασε έλίες χυθόναν. Πως είχε όμωσ δρεξή να τις ξαναμαζέψει... Τρέξαμε στο καλυβάκι. Ή μείσα ήταν μιά άνεμοσκεπή, φκασμένη από σανίδια του παλιού καϊμαού του θείου μου, που στηριζόταν σε τέσσαρες στύλους. Ή νά έκανε; Έπερε να έλθω κι' αυτή άκεί. Νά έτρεχε στο γυναικείο ληοστάσι της, όπου ή φαίναδας της την περιέμεναν θά πάλι ταν μούσκεμα. Έπειτα κ' έκλεινε, μόλις είδαν τη βροχή, έρωτο στα κοντινά χοριά, πετώντας σαν περδίκια φοβισμένα!... Μά! Όστε μπορούσε, καν, να το σκεφθώ. Ή βροχή τώρα έπερε δυνατή.

Μά την πίστι μου, μου είπε χαμογελώντας, τέτοιο μου ποτέ μου δεν τό είδα. Πάμε να χωθούμε όσο μπορούμε μέσα στο καλυβάκι, γιατί θα μας πάρουν τα νερά.

Κ' έτρεξε χωρίς ν' άφισω το κορίνι, άναγκάστηκε να την ακολουθήσω. Νά λοιπόν και οι δυο μας στριμωχτά, μέσα στην ίδια τη φωλίτσα. Κ' ή βροχή έξω έξακολουθούσε να πέφτει, να πέφτει με τ' άσκι.

Και τα «μεγάλα μαύρα μάτια» μ' άκούταζαν, μ' άκούταζαν, χωρίς να μού λένε τίποτε. Κ' έγώ τό κυττάζα κρατώντας πάντα το κορίνι.

Δεν είχε περάσει πολλή ώρα κι' άκούωμε ξαφνικά ένα κράκ! δυνατό. Ο «μανιαμένος» ο βορριάς, μιάς είχε σπάσει τον ένα στύλο και τον έαπλωσε καταγής παρασύροντας και τη μισή σκεπή.

— Ω, να μού τήσης, χυσέ μου

ΠΑΛΑΙΟΙ ΑΘΗΝΑΪΚΟΙ ΤΥΠΟΙ

ΟΘΩΝ Ο ΕΙΦΟΜΑΧΟΣ

Έπήγε για μηχανικός και γύρισε... Είφομαχος! Ο Όθων Ήλιόπουλος και μερικά άνέκδοτά του. Τα γλέντια της Πλάκας και ή αιδεσσα της σπαδακσίας. Πώς την έπαθε στα γεράματα, και πως διηγείται ο ίδιος το κάθημά του. Ένας καθυστερημένος ίπποτης της περασμένης γενεάς.

Οι γεροντώτεροι Άθηναίοι, και μάλιστα οι φίλοι των άθλητικών άγώνων και οι όπλομάχοι, άναφέρουν σε βεβασιμύ τ' όνομα του περισσότερο άντιπροσώπου της δομητικής έκείνης νεότητος. Και αλήθεια, κανείς από τους Άθηναίους της παλαιάς ώρας άσχες δεν θα λησμονήσει τον Όθωνα Ήλιόπουλο, τον Είφομαχο, τον όμοιο και άρεσμένον άντρα, με τα πλατειά στήθεια, τα γερά μαύρα, το ψηρό μούσι και το ψηλό καπέλο, το όποιον καμιά μιά δε μέρισκε να τοῦ το ρίξει από το κεφάλι τον άνοιχτόκαρδο και δημοφιλέτατο λεβέντη της Πλάκας, το διαχτυκώτατο γλεντζή, με τις μυθιστορηματικές του περιπέτειες και τα χαριτωμένα άνέκδοτα. Ένας σύγχρονός του γράφει κάπου: «Όλος ο βίος του Όθωνος Ήλιόπουλου όδηγεί ένας διηγετικής γέλασης και άγάπης προς την ζωή, και ο όποιος έρευνεν έν μέσφ των έπων, των συμποσίων, των έρωτων, των ίπποτισμών, του όμοιου φύλου, των άσμάτων, της γλώσσας και των παιδοτρονών έπισοδίων».

Και αλήθεια: Ο Όθων είχε γεννηθώ τέρις αιώνας άργότερα απ' έπειτα. Έτρεπε να ζή στους χρόνους του ίπποτισμού, που τον άναπροσώπευε τόσο θαυμάσια στους πεζούς τουτους καιρούς. Έκαστε, στην Άδριανούπολη, σ' ένα χορό μετεμπεσμένων, ο διοικητής-Πασάς έήτησε να βγάλλει διά της βίας τη μάσκα μιάς κυρίας. Ο Έλληνας Είφομαχος τότε έπήρε άμέσως τη θέσι του: Στάθηκε πλάγι στην άνυπεράσπιστη άγωνιστή, και μετά ζορή λογομαχία, έχαιρετόνησε τον Πασά πανηγυρικάτα, με γενναίο έυλοφόρητο! Μαντέψτε ποιά τύχη έπείρμενε τον παρόλομο ίπποτη. Άλλ' ο Όθων, κροτού έσπασή φοβερή ή όχη του Πασά, έγλύστρησε από στήνη σε στήνη και κατάρθηκε να φυγαδευθώ από τους... Ίδους τους όσκαπιστάς του Πασά, οι όποιοι όσο ίσχυανόντο το δειλό άνάστητό τους, τόσο μάτρεναν τον Ήλιόπουλο και είχαν έστρελλαθή μαζί του!...

Άλλοτε, στην Κωνσταντινούπολη, καθότανε μόνος σ' ένα καφενείο, όπου μερικοί Γάλλοι ναυτικοί έπιναν μπύρα και, μεθυσμένοι, πιά, άρριαν να κοροῖδούσαν τους Έλληνες πελάτες και να βρίζουν την Έλλάδα. Ο Ήλιόπουλος δ' ήτο καίρι. Σηκώνεται, σπάει το χορτό πιά μιάς καρέκλας και κουνώντας το φοβερό ήλιο ψηλά, στρώνει τους Γάλλους στο κυνήγι, σπάζει δυο κεφάλια και άναγκάζει τους άλλους να χαθούν τρέμοντας προς την παρλιό. Οι Έλληνες της Πόλης, άνθουσιασμένοι για το κατόρθωμα, παρθεύσαν στον όμογενή τους Είφομαχο πλούσιο γέμιο, όπου και τον άπεθεύσαν.

Έκαστε πάλι, στας Άθήνας, κοντά στο Μοναστηράκι, ο Ήλιό-

που, είπα από μέσα μου!...

Έκείνο όμωσ το «χράκ», ήταν τόσο δυνατό, που τρέμαζαν τα όμοια «μαύρα μάτια» κ' έτρεξαν να έρθουνε κοντά μου, μιά τόσο κοντά, που ή άναπνοή τους μεθ' χαίδευε το μάγουλό μου και μπορούσα να διαβάσω τόσα πράγματα μέσα στη γλυκιά ματιά της! Άχ! ός το σήμερα άκόμα, άμα θυμάμαι έκείνη τη σκηνή, νοιώθω την καρδιά μου να χτυπά δυνατά.

Σαν γάλασε ή μισή σκεπή, το μέρος που θα μας φύλαγε από τη βροχή ήταν τόσο μικρό, που ήμασαν άναγκασμένοι να στριμωχούμε ο ένας κοντά στον άλλον. Μπορούσαμε να μιλάμε, χωρίς να μας άκούνε. Και ένα γλυκό φίλαμα ήταν φυσικό!...

Νά, λοιπόν γιατί, είπε τελειώνοντας ο θεός μου Ίάκωβος, δεν ή' αντάλλαξο ποτέ το μικρό μου αυτό το καλυβάκι, το έρειπιο αυτό, μ' ένα δολοφόρο παλάτι. Θά έχανα την καλύτερη άνάστη της ζωής μου. Κ' ή άνάμνησις, παιδιά μου, είνε της καρδιάς ο θνητός...
IV

Κ' έστερα, μάρμαπα Ίάκωβε; τον ρωτήσαμε.

Τό παρακάτω; είπε. Δεν είνε άλλο. Μπορείτε όμωσ, κοίμη μείσα να το ζητήσετε από τη γυναίκα μου... Αυτή το θυμάται καλύτερα από μένα!

Κ' ή γρηούλα, κυττάζοντάς τον στο μάτι, με κάποια άνέκφραση γλυκύτητας, έξαμολήσα...ένα χαμόγελο που έλαγε πολλά... Κ' οι άναπνοί μας άναγνώσται θα κατάλαβαν, ότι ή γρηούλα αυτή δεν ήταν, παρά το «μεγάλο μαύρο μάτι»!

Πάλλ Έρβι

μείους!...

Τη ζωή αυτή της καρδιάς, του έρωτος, της καλής συντροφιάς ήθελε να έπισκιάση—σε προσημαμένη μάλιστα ηλικία—ένας άτυχος γάμος. Ο άτυχιστός Όθων έρωτοσε βορείες τις άλυσσάδες του γάμου, Άλλ' άε άφήσουμε να μας το έκμυστηρενθώ ο ίδιος σ' ένα ποιήμά του, γιατί ο δεινός Είφομαχος ήταν και καλός στιχογράφος:

Τα χυσιωμένα μου μαλλιά, λευκά τα βλέφα τάρα
κι' άνούο να χτυπά σιγά τοῦ γέρατος ή ώρα.
Γιατί, νύχτης, μ' έρωτοσε από την άγκυλιά σου
μήπως έπικριθώρησα ποιά το φέλιγτρό σου;
Επεί μου τι έζήλασες κ' έγώ σοῦ τό άρεθόθηκα;
Μήπως και δεν άγάπησα; μήπως δεν άγαπήθηκα;
Μήπως και δεν έφίλησα ξανθές και μαυρομάτες;
Ή μήπως είνε τό γλέντια μου δεν άδειασα κανένας
Χαμόγελο ποτέ γλυκό μου έλειψε απ' τα χείλη
κι' από το πλάι της καρδιάς άγαπημένον φίλον;
Την νύχτα δεν την έκαμα χαριτωμένη μέρα;
Δεν έτρεχα σαν το πουλί που τρέχει στον άέρα
Δεν χορεύα με τα βιολιά, με λάρες, με ζουρνάδες;
Στις μεσιονίες δεν έκαμα τη νύχτα πατινάδες;
Άχ! σ' ένα μόνον έσφαλα—φωχτή άνοησία!
Πού χορεύα τον άχαρο χορό του Ήσπια!!!
Ήταν χορός χωρίς βιολιά, χορός χωρίς τραγουδία
Και μωφ έρεσαν στέφανα με ψεύτικα λου-

[Λούδια!...

Αυτός όδηγεί ο άληθινός Όθων Ήλιόπουλος, που έδωσε μεγάλα ώθησι στην έλληνική όπλομαχητική. Ένας όμοιος Άθηναίος τύπος του σπαθίου και της καρδιάς.

ΟΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

ΜΙΑ ΠΑΡΑΞΕΝΗ ΣΕΛΙΔΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΩΤΙΚΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΛΙΣΤ

Ο έρωτικότερος των μουσικών. Η αίσθηματικές του περιπέτειες. Η Καρολίνα Βιγενστάιν. Ο μοναδικός έρωσ του Λιστ. Ο γάμος του που δεν έγινε ποτέ... Τα ταξίδια του Λιστ. Η νέες του κατακτήσεις. Η ανάμνησις της Καρολίνας. Η επιστροφή του στη Ρώμη. Πολύ άργα!... Όταν φτάνουν τα γηρατειά. Οι νέες έρωτες. Ο θάνατός του. Διάξω ή Καρολίνα.

Ποτέ του ο Φραντς Λιστ, ο περιφημος πολωνός πιανίστας και μουσικοσυνθέτης, δεν μπόρεσε να μείνει πολύ καιρό στο ίδιο μέρος. Γυρνούσε πάντα εδώ και εκεί στα μεγαλύτερα κέντρα της Ευρώπης, δίδοντας συναυλίες ή υπακούοντας στις παρακλήσεις θαυμαστών του που τον παρακαλούσαν να πάει να τους ελκευθεί στην πόλη τους.

Σ' ένα από τα άκαταπαυτα αυτά ταξίδια του, που τον κράτησε εις το Κίεβο της Ρωσίας, γνωρίστηκε με την Καρολίνα ντε Σάιν-Βιγενστάιν, μία πολωνίδα πριγκίπισσα είκοσι οκτώ ετών, χωρισμένη τότε από τον σύζυγό της.

Όπως είνα γνωστόν, δη ή ζωή του Λιστ διαδόθηκε ένα μεγάλο βιβλίο του οποίου ή κάθε σελίδα ήτανε και μία ιστορία έρωτος. 'Αλλά μονάχα δύο γυναίκες άγάπησε για μεγάλο χρονικό διάστημα. Η πρώτη ήτανε ή συγγραφέας Μαρία ντε 'Αγκού, με την οποίαν άπέκτησε και τρία παιδιά. Η δεύτερη ήταν ή πριγκίπισσα Καρολίνα, ή οποία από τον καιρό που γνώρισε το Λιστ απέφευσε ο' αυτόν όλους τους στοχασμούς της.

Οι έρωτες του Λιστ με την Καρολίνα ήτανε πολύ παράξενοι και συνεβάρωντο άπολύτως με το ρομαντικό πνεύμα της ευτυχισμένης έκλεινης περιόδου της άνθρωπότητος. Το έρωτευμένο αυτό ζευγάρι άποτέλουσε ένα παράξενο κρώμα μουσικής, ποιήσεως, έρωτος, μυστικισμού και... εθολυγίας! Και οι δύο τους ήταν θρησκοόλητοι.

Η πριγκίπισσα όμως δεν είχε πάρει ακόμη διαζύγιο, και δεν μπορούσε να παντρευτεί τον Λιστ, παρ' όλη τη μεγάλη επιθυμία που είχαν και οι δύο να νομιμοποιήσουν τον έρωτά τους. Τα διαβήματα που έκανε ή Καρολίνα σ' όσον τον κόσμο για να άπυξή την άδεια διαζυγίου, πήγανε όλα χαμένα. Έννοείται άπότοσο πως οι δύο νέοι δεν έπαφαν καθόλου ν' άγαπιώνται. Η Καρολίνα στάθηκε ή μόνη ελκικινής άγία της του μεγάλου μουσικού.

Μά ένας μουσικός της φήμης του Λιστ δεν μπορεί ποτέ ν' άνήκει σε μία μονάχα γυναίκα. Άντικει και ο' όλον τον κόσμο. Και ο Λιστ άναγκάστηκε, τέλος, με μεγάλη του λύπη ν' άφήση την άγαπημένη του στη Ρώμη, για να συνεχίση τις προσπάθειές της για το διαζύγιο, αυτός δέ άπηγε στη Γερμανία για να συνεργασθί με το φίλο του Ριχάρδο Βάγκνερ ύπερ της άναγεννήσεως του Γερμανικού μουσικού θαύματος.

Τα γράμματα που άντλήλασαν στο διάστημα αυτό οι δύο έρωτευμένοι είνε μία άποδόση της ελκικινούς και άποσιωμένης άγάπης. Η Καρολίνα και ο Λιστ άισθανόντανε πως ή ψυχή τους ήτανε πραγματικά άδελφωμένες. Με δυσκολία υπέφεραν το χωρισμό και δεν κνταζαν παρά τότε νάρθη ή ώρα να ξανασιμύουνε.

Εδώ πρέπει τώρα να κάνουμε μία παρατήρηση που ίσως ν' άπογοητεύση πολλούς άναγνώστες μας: ή Καρολίνα, το ίνδαλμα του Λιστ, δεν φημιζόταν καθόλου για την όμορφιά της. Άπεναντίας ήτανε παχύσαρκη και άσχημη. Πώς τα κατάφερε τώρα ο ρομαντικός Λιστ να έρωτευθί με τόσο θέαση τον όγκον άκείο, αυτό είνε σκοτεινό μυστήριο, το όποιο μονάχα μία εξήγηση μπορούμε να δώσουμε: 'Οτι δηλαδή ο Λιστ είχε προσέξει την ψυχική όμορφιά της Καρολίνας, άδιαφορώντας για την έξωτερική της εμφάνιση...

Στο μεταξύ, ενώ τα χρόνια περνούσαν, οι δύο έρωτευμένοι εξακολουθούσαν να μένουν χωρισμένοι, άλληγογραφώντας όμως πάντα τακτικά. Η Καρολίνα δεν είχε πάψει έντωμεταξύ ούτε στιγμή τα διαβήματά της για να άπυξή το διαζύγιο. Δεν πετύχανε όμως να καταφέρν ήτοιπα.

Στά σχέδιά της άντετάχθηκε κι' αυτός ακόμα ο Τσάρος της Ρωσίας, επειδή ο σύζυγός της ήταν άνώτερος τιτλούχος της Ρωσίας και δεν ήθελε να γίνη σκάνδαλο με το δεύτερο γάμο της. Για μία στιγμή άν τούτοις ή Καρολίνα έλπισε άεσφα ότι τά βάσανα της τέλειωναν. Είδε δύν Πάπα και τον βοήθη πρόθυμο να της χορηγήση το διαζύγιο. Μά την τελευταία στιγμή που ήσαν σχεδόν όλα έτοιμα για να γίνουν οι γάμοι της Καρολίνας, έπενέβησαν οι συγγενείς της και της άδήλωσαν ότι της άπηγόρευαν οητως να παντρευθί το μουσικό. Κ' έτσι τά σχέδια των δύο έρωτευμένων ναυαγούσαν για πάντα αυτή τη φορά. 'Ωστόσο, ή άγάπη τους δεν είχε λιγοστεύσει καθόλου. Δες και ήθελαν να διαψεύσουν την παροιμία: *εράτια που δεν βλέπονται γλίσσρα λησμονούνται*.

Και ο Λιστ, ενώ συνέχιζε την άλληγογραφία με την Καρολίνα, που είχε μείνει στη Ρώμη, εξακολουθούσε συγχρόνως τα ταξίδια του

στις διάφορες πολιτείες της Ευρώπης, πρόθυμος να λημονήση λίγα την παχύσαρκη ήγερία του στην άγκαλιά όποιουδήποτε έλκευ γυναίκας.

Στο Άννόβερο, τον παρηγόρησε ή 'Αγνή, μία πολύ καλή μουσικός της εποχής εκείνης. Επίσης ή Θυλλική Μαρία Καλέργη, έχάρισε κι' αυτή μερικές ευτυχισμένες μέρες στον άνακα βλητο βερτοούζο. Και άλλες πολλές γυναίκες, άν ούκ έστιν ήριθμός, έγγύωσαν τα χάδια των ώραιων καλλιτεχνικών χαριών του Λιστ.

Ύστερ' από κάμποσα ταξίδια, ο Λιστ νοστάλησε τέλος της παστή του φίλη την Καρολίνα και μία μέρα ξεκίνησε να πάει νη βοή στη Ρώμη, με την όριστική και άμετακλήτη άπόφαση νη την παντρευθί. Μά ή Καρολίνα, όταν άκουσε αυτήν την άπαση του άγαπημένου φίλου της, κούνησε μελαγχολικά το κεφάλι της και άφησε να πέσουν από τα χείλη της τά θλιβερά αυτά λόγια:

— Πολύ άργα!...

Πραγματικώς... Τά χρόνια είχαν περάσει και τά γηρατειά άρχισαν σιγά-σιγά να βαρύνουν και τους δύο. Η δύναμη της έρωτικής φλόγας τους δεν ήταν πια ή ίδια και το καλόν που είχαν να κάνουν ήτανε να μη ζήτανε να βρουν άνοστήτα λουλούδια σ' ένα χιονισμένο κήπο.

Ο Λιστ λυπήθηκε για την άρνηση της φίλης του, μά δεν νη πηρε το πράγμα κατάκαρδα. Σκέφθηκε από μέσα του πως δεν πηχε κανένας λόγος ν' άπελπιθί άφού έπαθε ακόμη την άγάπη να καιη στα στήθη του και άπεφάσισε να μνίνη: κάμποσο καιρό νωπν στην Καρολίνα, στη Ρώμη.

Μά ή Καρολίνα είχε καταντήσει, έξωτερικά τουλάχιστον, πολύ πεζή γυναίκα. Δεν μπορούσε να ύποψηρη το πως του ήσαν καθισμένη όλη την ήμέρα μπρός στο γραμείο της έγγραφε με το πως των κεφαίων ένα όγκο σασο σύγγραμμα (είκοσι τόμους) τίτλων άν άγαπάτε!) περί θρησκειακής φιλοσοφίας. Τά χρόνια την είχαν κάνει πιο άσχημη, χοντρή, και πιο ζηλότυπη. Κάνει διαρκώς φουγάρο!...

Ο Λιστ πήγαινε κάθε βράδυ και την έβλεπε της έπαιξε στο πιάνο δικές του θρησκευτικές συμφωνίες κι' έκλεινη του διάβαζε άποσπάσματα από το είκοστόμο θερησκευτικό έργο της, με το όποιο θά κατακτούσε την άδυσία, καθώς έλεγε.

Μά ο Λιστ, ο αιώνιος περιπλανώμενος, όλη την παράτησε μία μέρα, χωρίς βέβαια να νη νά άναστή την άσχημη αυτή γυναίκα — κι' έξακολούθησε τα ταξίδια του στην Ευρώπη, πάλι πρόθυμος για νέες έρωτικές περιπέτειες.

Μία νεαρή Κοζάκα, ή κόμισσα Όλγα Σαβινά τον άκολουθούσε τώρα παντού. Και όταν έκλεινος της είχε μία μέρα κατά πρόσωπο με τον έρωτευμένο, άκείνη, προσεποιήθη πως ήθελε να σκοτώσιν τον έρωτευμένο στην πριγκίπισσα Μένενδορφ, ή όποια τον περιόφθησε άμέσως. 'Οποια τέλος γυναίκα και άν έλπιούσε νη μία φανή πρόθυμη να πέση στην άγκαλιά του.

Άλλά, παρ' όλες τις άμέτρητες γυναικείες κατακτήσεις του, ο Λιστ δεν λημονούσε ούτε στιγμή τη μεγάλη του άγάπη, την Καρολίνα, ή όποια υπέφερε στη Ρώμη μαθαίνοντας την τραλιά και πολυτάραχη ζωή του φίλου της.

«Θά ήθελα να είμαι μία άπέραντη μεγαλοφυΐα, — γράφει Λιστ στην διαθήκη του, — για να θυμώσω με ύπερκόσμια μυστική την διαλεχτή αυτή ψυχή — έννοει την Καρολίνα. — Τη θερμοπαρκαλά να με συγχωρήση για τά φρεμάκια που την άπαισα και για την καλλιτεχνική μου άδυναμία, που μ' έμποδίζει να γλώ τις χάρες της, όπως της πρέπει...»

Πέρασαν και άλλα πολλά χρόνια. Ο Λιστ γέρασε πολύ, έφτασε στα έβδομηντα και δεν μπορούσε πια να σταθί στα πόδια του, άν δεν άδειάζε κανένα μουσικό νιάκι. 'Ωστόσο, όποτε την Καρολίνα του έπαψε να συλλογίζεται και να κυνηγά τις όμορφες γυναίκες.

Μά όταν κατάλαβε πως πλησίαζε το τέλος του, πηκνίστηκε για τη Βαϊμάρη, που και ξεψύχησε στην άγκαλιά της κόρης του Κοζάκας, της μονάχα έκλεινης σιαπηλά, όσπου πέθανε κι' αυτή ήρμα-ήρμα...

Μή όταν κατάλαβε πως πλησίαζε το τέλος του, πηκνίστηκε για τη Βαϊμάρη, που και ξεψύχησε στην άγκαλιά της κόρης του Κοζάκας, της μονάχα έκλεινης σιαπηλά, όσπου πέθανε κι' αυτή ήρμα-ήρμα...

Μή όταν κατάλαβε πως πλησίαζε το τέλος του, πηκνίστηκε για τη Βαϊμάρη, που και ξεψύχησε στην άγκαλιά της κόρης του Κοζάκας, της μονάχα έκλεινης σιαπηλά, όσπου πέθανε κι' αυτή ήρμα-ήρμα...

ΑΡΜΕΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΣΟΧΙΚ ΚΑΙ ΠΕΤΣΙΚ

Του 'Αρμενίου διηγηματογράφου Δ. ΔΕΜΕΡΓΙΑΝ

(Έχει και ή 'Αρμενία την λογοτεχνία της. Το παλαιό διήγημα είνε άρχαίως ένα λυρικό άριστούσηματάκι, γεμάτο ποιήσι...)

Ήταν ένα πολύ ψυχρό χειμωνιάτικο βράδυ. Από το πρωί χιονίζει...

Η λευκή νιφοδες έπεφταν άπάνω στη σκοτεινή γη, καταβαίνοντας σιγά-σιγά από τά μαύρα νέφη... Μόνον δύο νιφάδες άρχισαν να πέσουν στη γη. Ήσαν άδελφια και λεγόντουσαν έκείνη Σοχικ και έκείνος Πετσικ.

Καθώς στεροβιζόντουσαν ψηλά στον άέρα είδαν άεσφα ένα παρθένο, από το όποιο φαινότανε ένα λαμπρό φως και χαρμόσυνο.

— 'Α! τί όραίο φως! είπεν ή Σοχικ και έπέταξε κατά το φως και κάθισαν άνωμεσα στα σιδηρένια κάγκελα του παραθύρου.

— 'Α! τί όραίο φως! είπεν και ο Πετσικ και πλησιάζει για να καθίση και αυτός άπάνω στο παράθυρο, κοντά στην άδερφή του, αλλά γλυστήρησε και έπεσε σ' ένα ύγρο λιθάρι.

— Σοχικ, έπεσε κάτω! παραπονέθηκε ο Πετσικ.

— Σήκω τί κάθισαι! Τού φώναξε ή Σοχικ από πάνω. Προσπάθησε, προσπάθησε ο Πετσικ να σηκαθί, μά δεν μπορούσε.

— Άδύνατον να σηκαθώ, Σοχικ, φώναξε, έλα κοντά μου δάν ήλπε.

— Άμέσως, άμέσως έρχομαι. Περίμενε μόνον μία στιγμή να έλθω και να κάνω έδώ μέσα, άπάντησε ή Σοχικ και έσκυψε να λή από το παράθυρο.

Μέσα στο δωμάτιο ήταν ένα όραίο και καταπρασινό δέντρο, που πρώτη φορά έβλεπεν ή Σοχικ, ένα δέντρο των Χριστουγέννων. Άπάνω στα κλαδιά του καθόνωνσαν χίλια δυο φωτάκια και παιχνίδια που άστριφταν. Γύρω στο δωμάτιο ήσαν γεμάτα φως, που έλαμπε σ' όλη την κάμαρα και φωτιζε και τις πιο άκρινές γωνίες.

Το δωμάτιο ήτανε γεμάτο από παιδιά, που όλα ήσαν χαρούμενα και χάρηναν γέλω από το δέντρο, χάρηναν κι' έβαλλαν. Τί έβαλλαν;

Ήταν λυκή και άγια, ή νύχτα χιονισμένη, την σκοτεινά σου φωτίσει, μερμή ήμασμένη...

Ενώ έβαλλαν έρχονταν τά έκτα βλέματά τους άπάνω στα μικρά αλογάκια, που κρεμόνταν από το δέντρο, στα έλκευμένα με τις συμπληρωματικές μουρτίες, στους φασουλήδες που γελούσαν με τά κόναντα τά φώτα τους, στις όμορφες τις κοπέλες με τά όλόχρωμα μαλλιά, στους κοραγχοβλές, στα τομπουράκια, στις καλνιγγές και στα γλυκίσματα που ήσαν τυλιγμένα με χρυσό-νιφάδα...

Τά κνταζαν όλα αυτά με τα χάρηνα κι' όλο πηδούσαν και τραγουδούσαν:

Τό χιόνι στερώγει σπάργατα κι' ή άχνης πέπλους φτιάχνουν και στη σπηλιά τη φτωχική άγγέλοι σιγοψάλλουν...

Η Σοχικ, άκνιναβόλησε και αυτή από την άναούγεια των φωνών.

— Τί όραίο που είνε αυτό το δέντρο, ψιθύρισε.

— Κ' ήγώ θέλω να το δω, είπεν ο Πετσικ και πάλι θέλησε να σηκαθί, αλλά δεν το κατόρθωσε.

— Σοχικ, έλα, φώναξε στη συντροφιάς σου.

— Τώρα, τώρα άμέσως έφτασα, καλέ μου άδερφούλη, άγαπητέ μου Πετσικ.

— Έλα γρήγορα, έλα σέ παρακαλώ.

— Νά άμέσως! Μία ματιά να ρίξω κι' έφτασα.

Ο Πετσικ έτρεψε κάτω στην ύγρη και σκοτεινή την πέτρα, που χωρίς πεντάρα στην τσέπη του.

Όταν ή Καρολίνα έμαθε στη Ρώμη, το θάνατο του φίλου της, πηκνίστηκε τότε λέξη από τά χείλη της.

— Πόσος την είχε σκοτώσει... Πλάγιασε στο κορβάνι της. Άπό κείνη την ήμέρα δεν έβαλε τίποτα στο στόμα της, μονάχα έκλεινε σιαπηλά, όσπου πέθανε κι' αυτή ήρμα-ήρμα...

και παρατηρούσε ψηλά την άδερφούλα του και έλυωνε από τά δάκρυά του.

Άλλά ή Σοχικ τόσο άφοσιώθηκε κνταζόντας το δέντρο που έλημονήσε όλος όόλου, το φτωχό της τόν Πετσικ.

— Τί όραίο είνε αυτό το δέντρο, όλο και σκεφτότανε. Πρώτη φορά μου βλέπω τόσο όραίο δέντρο!...

Τη στιγμή έκείνη τά παιδιά τελειώσαν των Χριστουγέννων το τραγούδι και άρχισαν το τραγούδι της Πρωτοχρονιάς:

Άνοιξαν τά εύράνια και βγήκ' ό νέος χρόνος, που φορτωμένος έρχεται, με χίλια δυο καλούδια...

Της Σοχικ της ήρθε να τραγουδήση κι' αυτή, μά, άφου ήταν μία χιονονιφάδα δεν μπορούσε... Καθισε λοιπόν κι' άκουγε άποσιωμένη, με όλην την ψυχή της το τραγούδι των παιδιών:

Φέρναι στις καίς την όμορφιά, στους νέους την άγάπη, φέρναι στους γέροντες άγαθά κι' ευτυχισμένα τέλη...

— Σοχικ, έλα λοιπόν, έφώναξε ξανά τώρα ο Πετσικ, κι' άρχισε να κλαίη.

Άλλά ή Σοχικ πια δεν τον άκουγε.

Κύτταζε, κύτταζε άποσιωμένη, μέσα στο φοτισμένο δωμάτιο. Είδε να κινιζόνταν στα παιδιά τά γλυκά με τά πολύχρωμα χρυσόχαρτα και τά έσχαρωμένα φρούτα. Και άφου τά φάγαν και τά χάρηκαν, τους μοίρασαν και τά παιχνίδια. Ένα άλογακι το πήρε ένα όμορφο και ψηλό παιδί, που θά γινόταν στρατηγός μά μέσα, έναν φασουλή τον πήρε ένας μουλούκος στραγγιγλός, που ή μοίρα του, του έγγραφε, να γίνη πρωθυπουργός, σαν μεγαλώση, το τομπουράλο το πήρε ένας που θά γινόταν δικαστής και έτσι μοιραστήκαν τις άρχουσες, τά σκαθάκια, τις φοβντες, τις ροκάνες, όλο των παιχνιδιών το πλήθος.

Τά παιδιά εύχαριστημένα άρχισαν να φωνάζουν δυνατά:

— Ζήτω! Ζήτω! Και του χρόνου!...

Και ή Σοχικ ήθελε «Ζήτω» να φωνάξη, αλλά άφου ήτανε χιονονιφάδα, δεν μπορούσε. Γελούσε μονάχα και έχαίτοτανε με όλη την καρδιά της!

Σέ λίγο ή έορτή των Χριστουγέννων τέλειωσε. Τά παιδιά με τά παιχνίδια τους φάγαν και πηγαν καθόλου στο σπίτι τους, και τότε ή Σοχικ θυμήθηκε τον άδερφό της.

— Πετσικ! Πετσικ! έφώναξε άνήσυχη.

Μά ο Πετσικ δεν ύπήρχε πια!...

Η Σοχικ κύτταζε καλύτερα και είδε ότι ο φτωχός Πετσικ, που τόσην ώρα ήταν πεσμένος στο ύγρο λιθάρι, κ' έκλεισε, είχε λυφεί από τά πολλά τά δάκρυα, σαν χιόνι, όπου ήταν και είχε χαθεί!...

— Άχ, άδερφούλη μου, σέ πήρα στο λαμό μου! Άρχισε να κλαίη κι' ή Σοχικ, άπάνω ψηλά από τά σιδηρένια κάγκελα του παραθύρου.

Και έκλειψε, και έκλειψε, και έκλειψε τόσο πολύ, που έλυωσε κι' αυτή κι' έπεσε σε δάκρυα μικρά, άπάνω στο ύγρο λιθάρι.

Άπό μακριά έφταναν άκόμα ή τελευταίες στρόφες του Πρωτοχρονιάτικου τραγούδιου, που ψάλλαν τά παιδιά, που γνιζαν φορτωμένα δώρα στα σπίτια τους, χαρούμενα κι' ευτυχισμένα:

Κ' ή ζωή μας ήναχ να λυφση σαν το χιόνι!...

Δ. Δεμεργιάν

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Δεν καρδίζει κανείς ποτέ τίποτε χωρίς προηγουμένως να κοπιάση.

Η ταπεινιά περπατάει τόσο άργα ώστε ή φτώχεια σέ μία στιγμή μπορεί και τη φτάνει.

Μή τρώς ποτέ μέχρι κόρου, ούτε και νά πίνης μέχρι εξαψως.

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΔΕΜΑΙΤΡ

Η ΑΓΩΝΙΑ

Θαρρώ πως η αργότερα μου με φέρνει στο θάνατο και η γυναίκα μου το ξέρει. Μά τότε πως κατορθώνει να κρύβει τη λύπη της; Καμιά φορά συλλογίζομαι πως ο θάνατός μου δεν θα τη λυκούσε.

«Αλλοτε πάλι βρίσκω πως την άδικη, κάνοντας τέτοια σκέψη. Πώς; συλλογίζομαι, επειδή η ζωή λίγο-λίγο μ' αφήνει και εκείνη από συμκρόνια μου κρύβει τα δάκρυά της. Εγώ την παρατηρώ... Αυτό είναι θανάτος. Συγχωρώ με. Εξοιέται, αγάπη μου. Μά πάλι η μορφή του Γιώργου του παιδικού της φίλου παρουσιάζεται μπρός μου και η ζηλοτυπία μου φουρντώνει.

Χτές υπέφερα περισσότερο από κάθε άλλη φορά. 'Η Ερριέττα καθισμένη κοντά στο κρεβάτι μου είχε βυθιστεί σε ρεμβασμούς. Σαφνικά γύρισε και με κοιτάξε. Τι ήθελε να μάθω; 'Αν ήμουν καλύτερα, ή χειρότερα; Νά με βαρέθηκε τάχα τόσον καιρό που λυθόνα στο κρεβάτι από τον πυρετό; Και όμως με άγασα και το καλύτερο που έχω να κάνω είναι να μην της δώσω καμιά υπόνοια για τη ζηλοτυπία μου, αλλά να κρατώ ημερολόγιο όπου να γράφω όλες τις μουσικές σκέψεις μου.

16 'Ιανουαρίου. Σήμερα το πρωί άνοηλότητα το γιατρό ως την πόρτα. Τι είπαν δεν ξέρω. Όταν άγύρισε μου φάνηκε άρκετα ήσυχη. 'Ο Γιώργος είχε έρθει την παρασμένη μέρα. Πλησίασε στο παράθυρο, είπανε καί πολύ σιγά, που δεν άκουσα, κι όταν έκλεισε έφυγε, την είδα που του έκανε νόημα με το χέρι... Υπάρχουν στιγμές που τη βρίσκω τόσο άγρια, ώστε θέλω να τη χύσω, να χύσω πολύ κι αν πρόκειται ακόμα να θυσιάσω εγώ τη ζωή μου. 'Αλλοτε πάλι με φουρντώνει η λύσσα να την σπρώξω μαζύ μου στο θάνατο για να μη σφουγγίσω άλλως τα δάκρυά της, για να μη ζωντανέψω άλλως το χαμόγελο στα χείλη της.

30 'Ιανουαρίου. Γιατί μου είπε σήμερα ότι δε θέλει ν' άποχτήσει παιδιά, ενώ άλλοτε τόσο το επιθυμούσε; Φοβάται τάχα μη κληρονομήσουν την αργότερα του πατέρα τους, ή μήπως θέλει να μην υπάρχει τίποτα στον κόσμο, που να της θυμίζει έμένα.

3 Φεβρουαρίου. Σήμερα το πρωί προδόθηκε. 'Η φίλη της ή κυρία δε Μοντέ, που ήρθε να μιά επισκεφθεί της είπε ότι ο Γιώργος θα παντρευόταν σε λίγο καιρό.

— 'Όχι, άπάντησε σε να ήταν βέβαιη γι' αυτό. Μά ύστερα παρακάλεσε την κυρία δε Μοντέ να της ειπεί ότι γνώριζε σχετικά και τέλος πρόσθεσε:

— Θα ήταν εύχρηστη η δαπάνη δέ Πριγκίπ αν την παντρευόταν γιατί ο Γιώργος είναι τόσο καλός και έχει τόσο ευγενική καρδιά...

Όλη την ημέρα φαινόταν μελαγχολική. 10 Φεβρουαρίου. Χτές το βράδυ η μητέρα της την πήρε μαζύ της στο θέατρο. Δεν ήθελε να μ' αφήσει, μά την παρακάλεσα ο ίδιος να πάει. Πέρασα πολύ θλιμμένη βραδιά. Και όμως ευχαριστιέμαι όταν τη βλέπω να διασκεδάει, γιατί γαννιήθηκε για τη χαρά. 'Η χαρά της δίνει διπλή άμορφία. 'Ο Γιώργος ήταν στο θέατρο της. Δέ μου το είπε στην άρχη κι όταν πατόκι μου το είπε, το μάγουλά της ροδόβαφταν. 'Ανατριχίλασε όλόκληρος όταν προφέρω το όνομα αυτού του ανθρώπου...

20 Φεβρουαρίου. Σήμερα φοροθες μαύρο βελούδινο φόρεμα που την έκανε να μοιάζει με νέα χήρα. 'Εκάθισε μπρός στο πάνιο για πρώτη φορά από την ημέρα, που άρρώστησα. 'Επαιξε ένα κομμάτι με τόση θλίψη και με τόση περιπάθεια, που όλοφάνερα παιά φαινόταν πως ύπόφερε. Λίγο έλλειψε να της φωνάξω:

— Σάπα παιά, κατηγορήσου, σε λίγο πεθαίνω και θύσαι έλευ-θερη.

— 'Υστερα απ' αυτό μπήκε στην πλαγνή πάμαρη και μου φάνηκε πως άκουσα το θρόν έπιστολής, που άνοίγεται. 'Αρχισε και της στέλνει και ροβασάκια, συλλογίστηκα και ή ξήλωσα μ' έλανα, μ' έδωνα, με παρμάκινα.

2 Μαρτίου. Κάποιο καιρό τώρα πολύ σπάνια δοκιμάζω κάποια χαρά. Με το κεφάλι άνοημισμένο στο κρεβάτι μου ή 'Ερριέττα είχε άνοημισμένη. Πόσο άρρωστη ήταν! 'Η ψυχή μου έσκουράζονταν όποτε την έβλεπα έσχατομυμένη. Την άκουσα να μουρουρίζει στον ύπνο της κάποιο όνομα. 'Ω! ήταν το δικό μου. 'Α-πλωσα το χέρι μου και της χάιδεψα το μέτωπο. 'Εκείνη άνοιγοντας τα μάτια μου χαμογέλασε. Ποτέ στις γής φωτεινή άχτίδα δεν έβγαζε τόση λάμψη, όση το χαμόγελο άπειρο στην καρδιά μου.

10 Μαρτίου. 'Όχι μέρως τώρα είμαι άπύρετος και μπορώ να

βγαινω. Τώρα παιά κι εκείνη δε μένει διαρκώς κλεισμένη μαζύ μου. Πριν από το γεύμα μας κάνει ένα μικρόν περίπατο. 'Όταν μ' αφήνει, ή ψυχή μου, ή σκέψη μου πάνε μαζύ της και σάν άγνήση λίγο, άρχίζω να μετρώ τις στιγμές και τότε χίλιες δυό θι-βεστές σκέψεις με βασανίζουν. 'Αν είχα το θάρρος θά της μιλούσα έλεύθερα. 'Αλλά να της φανερώσω τη ζηλοτυπία μου, θά φανό πολύ κατώτερός της. Κάποτε μου φαίνεται ότι ή στροφή μου τη στενοχωρεί. 'Ω! τι θά μπορούσα να της κάμω, ώστε να ζήσει όλο τον κόσμο για το χατίρι μου.

Έτσιτά από δύο μήνες. Δέ θά γράψω παιά. Δέ θά κρατήσω ημερολόγιο. 'Η καρδιά μου είναι πλημμυρισμένη από χαρά κι έλπί-δα. Σήμερα το πρωί μπήκε στην κάμαρά μου λευκοντυμένη και στολισμένη με ρόδα στο κεφάλι. 'Ηταν ή ίδια ή άνοιξη, που μοιγεύομαι. Δέ θάμαι παιά ζηλότυπος και θά τιμωρήσω τον έαυτό μου για τις άδικες ύποψίες.

6 'Ιουνίου. Μία ματιά της έφτασε να σαλέψη το μυαλό μου. Είχαμε πάει μαζύ σε κάποια συναυλία. 'Εγώ όμως έπερα να την νοηρίσ και για να μην τη στερήσω από τη μουσική, που τόσο άγαπώ την άφησα μαζύ με τη μητέρα της κι έφυγα. Θά είχα προλάβει μερικά βήματα, όταν κάποια έσχατη σκέψη μ' έκανε να γυρίσω. Μόλις μπήκα στο σαλόνι είδα πως ή 'Ερριέττα είχε άλλαξει θέση. Πίσω της τώρα κάθονταν ο Γιώργος τόσο κοντά που διαφύονε κι ανόσωνε το άσφράκι της. 'Η καρδιά μου χτύπησε δυνατά και τα μάτια μου παραφώθηκαν άπάντου τους σε μαγαίρια. Σε λίγο έλε την οίκοδόσκεινα να πέρη τη γυναίκα μου από το χέρι και να τη πηγαίνει στο πάνιο. 'Αγάμισα από το φως που άστράφταν έλε το πρόσωπό της έλαφρά ροδόβαμμένο. Πριν νάχρησι να παύη έ-ριξε μία ματιά στο Γιώργο. 'Εκείνος της χαμογέλασε. Μ' έπαι-λέσσα, μά κρατήθηκε κι έφυγε τρέχοντας.

17 'Ιουνίου. 'Ο χαρακτήρας μου άλλαξε όλόκληρο. 'Όταν μου μιλώ της άπαντός άπότομα. Κατάπτεσε άπαι-κάως, πατσούφης και ιδιότροπος.

Σκέφτηκα να φύγωμα από το μέρος αυτό, μά όταν της είπα, φώναξε:

— Και ή μητέρα μου; 'Όχι, όχι, θέλω να μείνω έδω.

— Τότε γιατί να μου το προτείνεις; μου είπε.

Ναι... ναι... με μισούσε γιατί ήθελο να κ-αστρέψω την εύτυχία της.

30 'Ιουνίου. 'Ο Γιώργος έφυγε για το Βάδεν. Βλέποντάς την θλιμμένη να την άπο-χώρησή του, δοκιμάσα εύχαρίστηση να της άπο-τίστωμαι σε κάθε τι. Της έδωσα άφροσύνη μιλώ για να της άπαντός βάνουσα. Σε κάποια στιγμή άρχισε να κλαίει. 'Αλλη φορά έθωρε να ρουφήξω διπλάσια τα δάκρυά της, μά τότε ή σκέψη που ήταν ή άναχώρηση έκείνου μου τά προκαλούσε μ' έκανε να συγκρατηθώ και μάλιστα να της πώ άπότομα:

— Είμαι πολύ άδικός σου να ταράσσω τις μουστροφίδες θλίψης σου και φεύγω.

— 'Η περιφρονητική σιωπή της μ' έκανε έρ-φρενών.

— Σκουπίστε τα δάκρυα αυτά, έξαλειψ-θησα από άπότομα, γιατί μ' έξοργίζουν.

Μην το βλέπετε, φύγετε, θέλω να μείνω μόνη, μου εί-και άνοίγοντας το κομμωτήριο της, κλειδώθηκε μέσο.

1 'Ιουλίου. 'Εκάνεμα ένα ταξίδάκι ως τη Χάρβα. Αυτό μ' έζωντανέψε. 'Ενας φίλος μας έκαι έδινε χορό και μιά κάλσα επι-στέτι του. 'Η άμορφία της, το άραιο ντύσιμό της έκαναν έσχα-τική έντύπωση. 'Ω! πως διασκεδάσε! Αυτό μ' έκανε εύχρηστη. 'Εμείναμε ως το τέλος. Στις έσχατά το πρωί περάσαμε στο κυλικείο. Κάποιος τη στιγμή έκείνη άνοιξε τα παράθυρα και το φως του ή-λιου χύθηκε μέσα άφθονο. 'Οι γυμνοί άμοι της 'Ερριέττας μου έ-σπασαν και μου φάνηκε πιο άρρωστη κι από την άνοιξη, όταν την έτύλιζε στο παντοφύρι της.

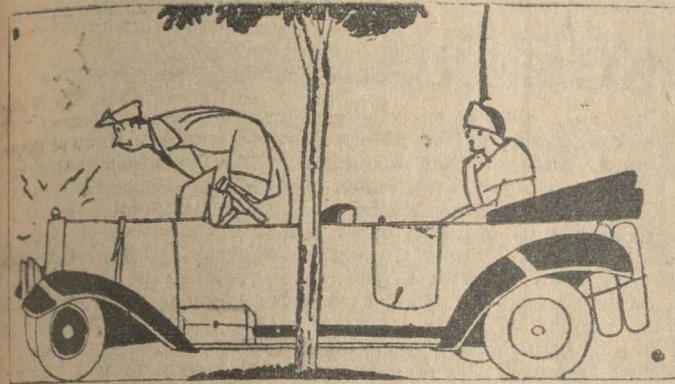
Έχουμε δυό βδομάδες τώρα που γυρίζω στο Παρίσι. Κάθε ύποψία μουσργα και νοιώθω τον έαυτό μου ξαναγεννημένο.

20 'Ιουλίου. Νοιώθω να με ξανατυλίζουν οι θανάσιμες ύπο-ψίες μου. Σήμερα έμαθε πως ο Γιώργος έπεσε από τάλογο και τον έσχηκσαν λιποθυμισμένο. Θανατηγή χληράδω άπλώθηκε επι-πρόσώπο της. 'Ηταν λιγομίλητη κι άρηρημένη.

22 'Ιουλίου. Την παρασμένη νύχτα όνειρεύτηκα πως τους έ-τάσκαμα μαζύ και πως έσκότωσα πρώτα τη γυναίκα μου και ύστε-ρα έκείνον. Ξύπνησα. 'Η 'Ερριέττα κοιμόταν πλάγι μου. Στι-χαρά μου ότι ήταν ζωντανή την άγκάλιασα και τη φίλησα άρ-ταγα. Δέν της είπα το όνειρό μου.

23 'Ιουλίου. 'Ο Γιώργος ξαναγύρισε στο Παρίσι. Είναι έδω. Σε λίγο θα ίδουν ο ένας τον άλλο. 'Ενόμιζα πως είχα γαννιέ-από τη ζηλοτυπία μου, μά τώρα βλέπω ότι γελάστηκα. 'Η 'Ερ-ριέττα μου φάνηκε έξαιρετικά χαρούμενη. Το πρόσώπο της γελο-πούσε, άστράφτε.

30 'Ιουλίου. Σήμερα το πρωί πλησίασα στο δωμάτιό της. Έ-ταξα από την κλειδαρότρυπα και την είδα που κάθονταν στο γυ-φείο της κι έγραφε με έπιστολή. Γράφει στο Γιώργο, συλλογί-στη.

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΡΟΒΕΡΤΟΥ ΝΤΕ ΦΛΕΡ

'Ο πρό όλιγος άποθανών γάλλος άκαδημαϊκός και διάσημος καμμογράφος Ροβέρτος ντε Φλέρ φημιζόταν για το λεπτό και ήπιο πνεύμα του.

Κάποτε παραπονιότανε μόνος του για τον έλεεινό γραφικό χαρακτήρα του. 'Ενας φίλος του όμως, για να τον παρηγορήσει, πώ έπηρεζε τότε τόνομα κάποιοι άλλου συγγραφέως ο όποιος ήρεσε τόσο άσχημα ώστε ναλεις δέν μπορούσε να διαβάσει τα γράμματά του.

Και ο Ροβέρτος ντε Φλέρ, που δέν μπορούσε να χωνέψει το πνευ-μά άταχνο ύφος αυτού του συγγραφέως, άποκριθήκα-ντι:

— Μά, αυτόν τον συγγραφέα δέν μπορείς να τον διαβάσεις μ' έναν ακόμα βέλτερο τυπωμένα τα έργα του!...

Τα βιβλία, έλεγε μία μέρα ο ντε Φλέρ, είναι θανάσιμοι φίλοι. Είναι διακριτικοί και περιποιητικοί φίλοι. 'Ακούνε όλα τα μουσικά που τους λένε οι άναγνώστες τους και τα κρατάν χαρι-τά τα μεταδίδουν σε κανένα. Είναι ύπομονετικά και άνεκατα, Μονάχα ένα πράγμα όμως δέν μπορούν να ύποφε-ρουν: να τα δανείζουν σε φίλους. 'Όταν τα δανείζουμε θυμώ-μεν και πειράζονται τόσο πολύ, ώστε... δέν ξαναγυρνάν ποτέ ει μής!.

Κάποια φίλαρη και άσχημη κυρία όχι μονάχα πηγάνει κι έ-σκουπίζεταε κάθε μέρα το Ροβέρτο ντε Φλέρ στο γραφείο του, άλλα και όταν άπουσάλε μακριά του, του έστελνε δυό γράμματα τη μέρα.

Κάποτε, που βρέθηκαν μαζύ, ή άσχημη και φίλαρη κυρία έήτησε το συγγραφέα τι έπίστευε περί Θεού.

— Να σάς πώ, κυρία μου, τέχω πολύ καλά μαζύ του, της άποκριθήκα τότε ο κομμοδιόγραφος. Πρώτον γιατί δέν μου κά-νι ποτέ έπιστάσεις να δένταρον γιατί από την έποχή που έ-γραφε τη Δέκλωση, έπαψε παιά να γράφει!...

στην. Χτύπησε την πόρτα. Κλείδωσε το γράμμα βιαστικά στο παράθυρο, έκρυψε το κλειδί στην τσάντα της και μου άνοιξε.

— Τι έχεις λοιπόν; μ' άρώτησε.

— 'Η μητέρα σου... άρρωστη, μουμουρίσα.

Έκείνη άφησε μία κραυγή τρόμου, ντύθηκε βιαστικά κι έφυγε. Τώρα θά τα μάθαινα όλα. Είχε ξεχάσει την τσάντα της στο τρα-πέζι. Την άνοιξα με χέριμα που έτρεμαν, πήρα το κλειδί. Ξανακλεί-δωσα το συρτάρι κι έβαρα από μέσα το γράμμα.

— Καλέ μου Γιώργο.

Σκουπίσκα και το χαρτί μουσκεσε από τα χέρια. 'Εσκυψα, τό-ναισπίρα και συνέχισα:

— Καλέ μου Γιώργο. 'Ο άντρας μου είναι τρελλός, μά τον άγα-πώ, τον άγαπώ πολύ. 'Υποψιάζεσαι ότι μετρώ μαζ έπάρχει κά-ποιο αίσθηματάκι κι αυτό τον κάνει να λυγίσει και να σβύνεται από χέλιμα. Λοιπόν είναι ανάγκη ή να έπισπύσεις το γάμο σου, ή να φύγεις για μερικά καιρό. Καλέ μου Γιώργο...

Το γράμμα κόβονταν σ' αυτό το σημείο. Μά δέ μου χρειάζον-ταν άλλα. Πετούσα από τη χαρά μου. 'Ημουν τρελλός.

— Όταν γύρισε γονάτισα μπρός της και δίνοντάς της το ήμερο-λόγιό μου, της είπα:

— Νά, διαβάσε το αυτό, αγάπη μου, και προσπάθησε να με παρηγορήσεις.

Από διάβασε μερικά, μου είπα:

— Για τημορία σου λοιπόν άδιόρθωτες ζηλιάρη, μάθε ότι σε μακαίως ήμνες θάρρη στον κόσμο ένα πλασματάκι, που θά το ήναπό το μισόστο δόσο και σένα.

— 'Ω! Θεέ μου! Παιδί! παιδί! φώναξα τρελλός από χαρά και την έσπασα στην άγκαλιά μου τόσο δυνατά, που λίγο κινδύ-νησε να την πνίξω.

Ιούλιος Δεμαίτρ

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ

ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

— 'Οι άρχαιοι 'Ελληνες είχαν την ίδια πως ή κατάρα του πατέ-ρα ή της μάνας πηγάνει στον 'Αδη και ξυπνούσε τις 'Εριν-νύες, τις όποιες έφερνε μαζύ της στον κόσμο για να τιμωρήσουν τον καταραμένο.

— 'Οι 'Εβραίοι και οι Κινέζοι έξ άλλου έπίστευαν πως ή κατάρα είχε τρομαρή 'ένέργεια, και γι' αυτό έσκότωναν το γυιό που είχε καταραστεί τον πατέρα του.

— 'Οι άγριοι, όταν βλέπουν στον ύπνο τους κανένα όνειρο, πως ταξιδεύουν ή πως κάνουν μία οποιαδήποτε πράξη, φαντά-ζονται πως αυτό συνέβη πράγματι, ότι δηλαδή κατά το διάστη-μα ή που κοιμότανε, ένας άλλος άνατός τους έφανε το σώμα τους για να ταξιδεύσει κλπ. και ύστερα ξαναγύρισε στο σώμα τους.

— 'Οι άδστεραλοι συνηθίζουν ν' άνάβουν το χειμώνα φωτιά γύρω από τους τάφους, για νάρθουν οι ψυχές των πεθαμένων να ζεσταθούν. Τους πηγαίνουν μάλιστα και φαγά να φάνε και χόνουν καταγής αίμα και γάλα για να τους ξεψάσουν.

— Καί επειδή το χόμα ρουφάει τα όνρα, φαντάζονται πως το ήπιαν οι ψυχές των νεκρών...

— 'Οι άγριοι έχουν πολύ περιορισμένη ικανότητα στην έριθ-μηση, και ναλεις τους δέν έβρει πόσων έτων είναι... 'Ο καθορι-σμός της ηλικίας είναι γι' αυτούς κάτι άγνωστο.

— Πολλοί άγριοι συνηθίζουν μέχρι σήμερα ακόμα να τρώνε τα πτώματα των συγγενών τους για να δώσουν στις ψυχές τους μία καινούργια ζωντανή κατοικία και να τις διατηρήσουν μές στη φυλή και στην οίκογένεια.

— 'Οι άγριοι φοβούνται πιο πολύ τους πεθαμένους από τους ζωντανούς. 'Όταν πεθάνη κανένας έχθρός τους, του κάβουνε τα χέρια για να μη μπορεί να τους χτυπήσει... από τον άλλο κόσμο που θά βρισκαται!

ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΟΙ ΔΥΟ ΑΡΡΩΣΤΟΙ

Δυό Σκωτσέζοι, ο Μάκ Γκρέγκορ και ο Σάνδου, άπεράσανε κάποτε να κάμουν τα ποτά και να πίνουν στο έξω ποτάκι κα-θορό νερόκι. Πριν όμως λάβουν για καλά στην την οριστική άπόφαση, ο Μάκ Γκρέγκορ έκανε τον παρκαίτο συλλογισμό, τον όποιο άναμείνωσε άμέσως στο φίλο του τον Σάνδου:

— Καλά, και αν άρρωστήσουμε καμιά μέρα και χρειαστούμε λίγο αίσιο... Δέν θά κάναμε καθόλου άσχημα αν αγοράζαμε ένα μπουκάλι ούίσκυ κι αν το φυλάγαμε για μία όρα άνάγκη-άχρηστο ναύται.

— Ότε συζήτηση! του άποκριθηκε προσημάντα ο Σάνδου. 'Ας αγοράσουμε λοιπόν ένα μπουκάλι ούίσκυ, ένα μεγάλο μπου-κάλι, για να βρούμεται σάντα μας αν τύχη καμιά φορά κι' άρρω-στήσουμε.

— Έτσι κι' έγινε.

Τρεις μέρες πέρασαν από τότε που οι δυό Σκωτσέζοι έλαβαν την γανναία άπόφαση να μην ξαναβάλουν οίολνευματώδες ποτό στο στόμα τους.

'Ο Μάκ Γκρέγκορ στην άρχη βάσταξε δυο μπορούσε στον κα-ραμά.

Μά την τέταρτη μέρα, νοιώθοντας δυνατές ζαλάδες στο κεφαλί-του από την... άγκράτεια, κατάλαβε πως θά του ήταν άδύνατο ν' άνθέρη περισσότερα. Πλησίαζε λοιπόν τον Σάνδου βογγώντας:

— 'Αι! 'Αι! 'Αι!...

— Τι έπαθες; τον ρώτησε τρομαγμένος ο φίλος του.

— Είμαι άρρωστος, σε χάλια! του είπα ο Μάκ Γκρέγκορ. Αί-σθάνομαι πόνους σ' όλο το κορμί. Λίγες σταγόνες ούίσκυ θά μου έκαναν καλό... Τι λές;

— Πολύ άργά, φίλε μου, του άποκριθηκε τότε ο Σάνδου. Χθές δλη τη μέρα ήμουν κι' εγώ άρρωστος και τ' άδασα όλο το μπου-κάλι!...

Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

ΤΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΒΙΚΤΩΡΟΣ ΟΥΓΚΩ

«Η δόξα και η συμφορά. Ο Ουγκώ δυστυχισμένος σύζυγος. Η απιστία της 'Αδέλας του. Οι έρωτες του ποιητού. Και μ' τήν... μαγειρίσά του. Τα οικογενειακά του δυστυχήματα. Ο πνιγμός της κόρης του. Η δεύτερη κόρη του. Πού την έσπρωξε ή έρωτοπάθεια της. Φρικτές περιπέτειες. Η τρέλλα της. Τέ μαρτύριο ενός κατέρας.

Λίγοι ποιητές στον κόσμο γνώρισαν, δυο ζούσαν, τη δόξα που γνώρισαν ο αδάνατος Γάλλος ποιητής Βίκτωρ Ουγκώ. Ο προνομισμένος αυτός ποιητής είδε όλον τον κόσμο να σκύβει με θαυμασμό μπροστά στη λάμψη του πνεύματός του. Και όμως: κανείς άνθρωπος στον κόσμο δε θα γνώρισε τα οικογενειακά ατυχήματα του Βίκτωρ Ουγκώ... Ένώ οι θαυμαστές του τον προσκυνούσαν και ίσως να τον ζήλευσαν κατά βάθος για τη μεγάλη φήμη που είχε αποκτήσει, ο Βίκτωρ Ουγκώ ένιωθε πάντα την καρδιά του σπαραγμένη από μεγάλους πόνους, τους οποίους έπρεπε να κρύβει μπροστά στα μάτια του κόσμου.

Το πρώτο του μεγάλο ατύχημα στάθηκε στον Ουγκώ, η έρωτική του περιπέτεια με την 'Αδέλα Φουσέ, την οποία πήρε κατά τη γυναίκα του. Και απ' τον καιρό ακόμα που ήταν άρραβωνισμένοι, η 'Αδέλα φαινόταν σαν να μην μπορούσε ν' άνεχθη την ποιητική φλόγα του μνηστήρος της. Ο ύπερβολικός, ο άκρατος, ο χειμαρρώδης λυρισμός που άφηνε ο Βίκτωρ να χύνεται στα γράμματα που της έστελνε, έπειραζε την 'Αδέλα, η οποία δεν ήθελε γεννημένη για να έμπνευση ή να δεχτεί ένα τόσο φλογερό πόθο. Και όταν αργότερα έγινε γυναίκα του Βίκτωρ Ουγκώ, δεν έπαυε ούτε στιγμή να ζητάει άλλο τον αγάπη, μιλώντας γλυκά, παθητικά από τον Βίκτωρ Ουγκώ, μιλώντας γλυκά πάντοτε που να συνεμβάλλετο με το μετριοπαθή χαρακτήρα της. Και την αγάπη αυτή φαντάστηκε πως τη βρήκε να πάλλει στα στήθη του περιφωτισμένου γάλλου κριτικού Σαιντ-Μπέρ. Και το μοιραίο συνετέλεσε: Η 'Αδέλα Ουγκώ άπαιξε το σύζυγό της, το διάσημο και μεγαλόκαρδο ποιητή Βίκτωρ Ουγκώ, με τον επίσης διάσημο αλλά μικρόψυχο κριτικό Σαιντ-Μπέρ!... Γιατί τόκανε αυτό: Πρώτον, γιατί άνταλαμβάνετο πως δεν μπορούσε να καταλάβει το μεγαλοφυή σύζυγό της και τον μισούσε βλέποντας πως ήταν πνευματικός ύποθεστέρας του. Και δεύτερον, γιατί ο μεγαλοφυής σύζυγός της ήτανε μια δόξα λάτρευσε του όραίου φύλου και ήθελε να τον έκδικηθη για τις απιστίες που της έκανε.

Όταν ο Βίκτωρ Ουγκώ πληροφορήθηκε την απιστία της γυναίκας του—την οποία άγαπούσε πραγματικά, από τα βάθη της καρδιάς του,—έπρόσθεσε πολύ για την ταπεινωτική της κ' έξεμάνη για την παληανθρώπια του έπιστηθίου φίλου του Σαιντ-Μπέρ. Μα καθώς ήτανε περηφάνος, δεν άφησε να έκδηλωθι τίποτα από τη θλίψη του. Όχι μόνο συνεχώρησε τη γυναίκα του, αλλά και όταν κάποτε είχε βρεθεί σ' ένα έπιστημο δεινόν και η συζήτηση περιστράφη γύρω από τους άπαθημένους συζύγους, ο ποιητής, ύψωνοντας το ποτήρι του ελεγκτικά: —Τι τα θέλετε, κύριοι, η μοίρα όλων των μεγάλων άνδρων είναι να τους άπατούν η γυναίκες των. Στη συνομοταξία των συζύγων αυτών άνηκε και ο Ναπολέων. Στην ίδια συνομοταξία άνηκε κ' εγώ. Είς ύγειαν σας!

Η 'Ιουλιέττα Δρουέ άνέλαβε τότε να παρηγορήσει τον Βίκτωρ Ουγκώ για τη συζυγική του άτυχία. Τόν ρόλο της παρηγορητριάς τον έκράτησε πολύ καιρό: πηνήντα δόκλιηρα χρόνια!... Έπί πηνήντα δόκλιηρα χρόνια η 'Ιουλιέττα Δρουέ ήθελε για τον Ουγκώ η νόμιμη δεύτερη γυναίκα του, γιατί ο ποιητής δεν είχε χωρίσει την πρώτη σύζυγό του, την άπιστη 'Αδέλα. Όλοι οι φίλοι του—και ο ποιητής είχε φίλους τους διακροπεστέρους άνδρες του πολιτικού και φιλολογικού κόσμου της Γαλλίας—τα παιδιά του, που είχε κάνει από την 'Αδέλα, και αυτή ακόμα η 'Αδέλα, ήσαν ύποχρεωμένοι να συμπεριφέρονται άπέναντι της νομιμοποιηθείσης φίλης του σαν να ήταν μια δεύτερη σύζυγός του.

Ο Βίκτωρ Ουγκώ χροστούσε πολλά στην καλόκαρδη και ήρεμη 'Ιουλιέττα Δρουέ. Κάθε φορά που ένιωθε μέσα του καμιά μεγάλη άπογοήτευση, σ' αυτήν πήγαινε να πη τον πόνο του, απ' αυτήν μονάχα περίμενε άνακούφιση και παρηγοριά. Έννοείται τώρα πως αυτό δεν τον έμπόδιζε να την άπατά κ' αυτή μ' ύποκρίμορφη γυναίκα έβρισκε στο δόμο του. Ωστόσο η 'Ιουλιέττα του τα συγχωρούσε όλα και το μόνο που την άπασχολούσε ήτανε πως να κάνει εύχριστό τον άπιστο Βίκτωρ της. Φαίνεται δε πως ο μεγάλος αυτός ποιητής δεν ήθελε πολύ έκλεκτικός στις φίλες του. Μετά το θάνατό του, βρήκανε στο σημειωματάριο των έξοδών του, δόκλιη-

ρες σελίδες γραμμένες ύπανικά και στις όποιες ο συγγραφέας τήν «'Αδέλα» άνέγραφε έπιμελώς τα χρηματικά ποσά με τα όποια άντμήριβε τις ήμισυ ρομαντικές θωπείες που του έπαθούσαν ή Μαριέττα ή... μαγειρίσά του!...

Όπως είπαμε παραπάνω ο Ουγκώ, γνώρισε πολλές συμφορές. Πριν ακόμα έπουλωθι στην ψυχή του το τραύμα που του είχε ένοίξει η πρώτη γυναίκα του, νέα πληγή άνοιξε στην καρδιά του, πού βάθει αυτή τη φορά. Η πολυαγαπημένη κόρη του η Λεοπολδίνη πνίγηκε μια μέρα σ' ένα ποτάμι μαζί με τον άντρα της—νεόνυμφος λίγων μηνών. Ο Βίκτωρ Ουγκώ ήθελε πολύ παιδικτικός. Θεώρησε τον τραγικό θάνατο της κόρης του σαν ένδειξη του θμού του θεού, έπειδή χωρίς να χωρίσει από τη σύζυγό του, ζούσε με άλλη γυναίκα!...

Μά η 'Ιουλιέττα Δρουέ άνέπτυξε τέτοια ρητορική εύλαστία, ώστε ο Βίκτωρ Ουγκώ έπεισθη πως το δυστύχημα αυτό δεν ήταν προειδοποίησης της θείας δίξης. Μά η καρδιά του είχε ματώσει από τον πόνο. Η 'Ιουλιέττα είδε κ' έπαθε ως πού να παρηγορήσει τον πληγωμένο ποιητή.

Το τρίτο πέντημα που του κατάφερε η μοίρα ήτανε πού δεν τον έπείθε να τον προηούμενο.

Ο Βίκτωρ Ουγκώ είχε και μίαν άλλη κόρη, την 'Αδέλα. Όταν του πέθανε η Λεοπολδίνη, όλη την αγάπη ή που πλημμυρούσε στα πατρικά του στήθη τη μετέφερε στην 'Αδέλα του. (Είχε και δύο γιους, τον Κάρολο και το Φραγκίσκο προς τους όποιους όμως έφύγετο με μεγάλη άσχημότητα).

Η 'Αδέλα ήταν ένα παραέντονο, ρασθενικό και ρομαντικό κορίτσι. Η νοσηρή εύπάθειά της, η λεπτή όμορφότητά της και η νευρική της έκταση τον πατέρα της ν' άνησχυ για τι μέλλον της. Η όμορφη της γήνη Γκερνεσέ, στην οποία ζούσε ο πατέρας της, είχε έπιδεινώσει πολύ τη κατάστασή της.

Μια μέρα, πήγε και τους έπισκέφθηκε στο έρημικό νησί τους ένοχλός γιος άξιωματικός. Μόλις τον είδε η 'Αδέλα, τον έρωτεύθηκε άσπαστος έρωτά. Τόσον καιρό που ζούσε μόνη η κόρη του αυτή, στο άκατοητο καινο και θαλασσοδαρμένο έρημικό νησί.

Χωρίς συνηγορία ανθρώπων, δεν έκανε από το πρωί ως το βράδυ τίποτα άλλο παρά να φαντάζεται έρωτικές περιπέτειες, άπαγωγές, ταξείδια σε μακρινές χώρες και άλλα παρόμοια. Η παρρησία του νεαρού άγγλου άξιωματικού συνδούλιζε τη φωτιά που έκαιγε μέσα της. Φαντάστηκε πως αυτό θα ήσανε το βασιλικό του παραμυθιό που ήθελε να την πάρει από την κρύα έρημο για να την μεταφέρει στον άνόκηπο της έρωτικής ύδομνίας.

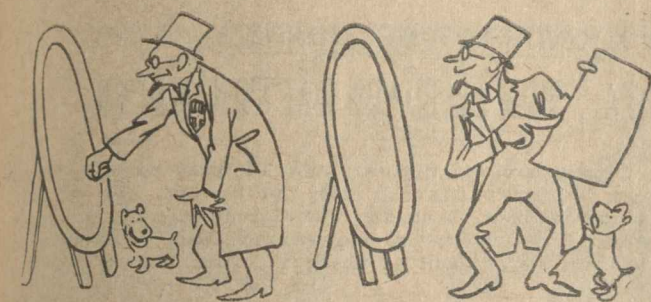
Ο ψυχρός όμως και φλεγματικός άγγλος δεν είχε κ' ύποπτευθι τί φλόγα άναψε στην καρδιά της όνειροπλήους 'Αδέλας. Κ' έπειδή έκείνη ντεπρότανε να του όμολογήσει πρώτη τον έρωτά της, μια μέρα ο άγγλος άξιωματικός την άποχαιρέτησε άνυποψία κ' έφυγε για την πατρίδα του.

Η 'Αδέλα έπεσε τότε σε βάθει άκελευσία, την οποία ο πατέρας της δεν μπορούσε να έξηγήσει. Και σαν να μην έφτανε αυτό, μια μέρα η ψυχοπαθής νέα μπήκε σ' ένα κοράβι, σε στιγμή παραφροσύνης βέβαια, και ύστερ' από έβροχάδων ταξείδι έφτασε μόνη και χωρίς καμιά προστασία στην... Άμερική.

Φαντάζεσθε την άπόγνωση του Βίκτωρ Ουγκώ όταν έλασε έφηνικά την κόρη του. Γύρισαν όλο το νησί, μα δε βρήκανε ποτέ θενά ίχνος αυτής! Έξάλλου η 'Αδέλα δεν είχε αφήσει κανένα γράμμα στο όποιο να λέη πού πηγαίνει!...

Ο Βίκτωρ Ουγκώ νόμιζε τότε πως η 'Αδέλα έπεσε στη θάλασσα και πνίγηκε. Και ο δυστυχής ποιητής, σδραχιά από τον πόνο του, γυρνώντας όλομάνοντας στους βράχους του έρημου νησιού. Δυστυχώς όμως ο Βίκτωρ Ουγκώ έανάθε την κόρη του ζωντανή. Και λέμε δυστυχώς, γιατί έτσι που την είδε, καλύτερα ήσανε ν' μην την έβλεπε ποτέ.

Όστερ' από κάμποσο καιρό, ένας φίλος του, που είχε πάει στην Άμερική, του έφερε πίσω την κόρη του τρελλή. Ο άνθρωπος αυτός, που είχε γνωρίσει την 'Αδέλα στο σπίτι του πατέρα της, τη γνώρισε μια μέρα όταν την έβλεπε μισόγυμνη, κουρελιασμένη, να γυρνά γελώντας στους δρόμους της Άμερικής, σέρονοντας από πίσω της ένα τσούρμιο παιδί που την κορόιευε. Την πήρε τότε μαζί του και

Η ΠΡΟΛΗΨΕΙΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΛΑΩΝ

Η ΛΑΤΡΕΙΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ ΣΤΗΝ ΚΑΡΧΗΔΟΝΑ

Τέ ιερό άλογο. Ο θεός... ήλιος! Η λατρεία των φειδιών. Ο ιερός πύθων πού έτρέφετο με τρυφερά σπουργίτια. Αι τελετές. Η άπρησία των ιερών πιδήλων. Η έπίσημη έορτές. Ο πύθων και τα κέρια του. Γιατί καταστράφη η Καρχηδόνα.

Δεν ύπόχαι καμιά άμφιβολία πως όσο περισσότερους προστάτες έχει κανείς, τόσο καλύτερα προστατεύεται. Τη σημασία της μεγάλης αυτής άλήθειας φαίνεται πως θα την είχαν κατανοήσει καλά οι ιερείς της αρχαίας Καρχηδόνας, οι όποιοι έπέβαλαν στο πνιμόν τους να λατρεύει όχι μονάχα ένα ζώο—πως έκαναν οι περισσότεροι λαοί στα καλά έκείνα χρόνια—άλλά πολλούς μαζί άναπροσώπους του ζοϊκού βασιλείου.

Έχοντας λοιπόν τη γνώμη πως μέσα σε διάφορα ζώα κατοικούσαν ψυχές προστάτων θεών, οι Καρχηδόνοι συνετηρούσαν όλοκληρο θρηστοτροφέα με άπειρα ζώα, τα όποια έλάτρευαν σαν πραγματικούς θεούς!...

Και πρώτα-πρώτα διατηρούσαν άλογα με χαιτες στολισμένες με χρυσάφιες άλυσσίδες, και με άδαμαντοποίκιλες σέλλες. Τ' άλογα αυτά κανείς δεν μπορούσε να τα βαρβαλίστη, κανείς έκτός από τον... ήλιο! Ηλιος δε έέρετε πούς ήσαν; Ένα τεράστιο λιοντάρι φυλαγμένο έπιμελώς στο ναό του Μολλάχ! Το άλογο και το λιοντάρι ήσαν οι μεγαλύτεροι θεοί του Καρχηδόνας πανθέου—δχι όμως οι τ' άλλων προσφίτες. Οι Καρχηδόνοι έλάτρευαν επίσης μ' άειρετικό φανατισμό και τα φειδιά και τους πιδήλους!...

Στα άνήλια βάθη του ναού του Ταγί—στον όποιο κανείς κοινός θνητός δεν μπορούσε να πατήση το πόδι του—και μέσα σ' ένα πολυτέλειστο θάλαμο, οι Καρχηδόνοι ιερείς φύλαγαν ένα γιγάντιο πύθωνα, το μεγάλο προστάτη της πόλεως, το σύμβολο της ένταξης και της εύμετρίας. Ο θάλαμος αυτός ήτανε στολισμένος με μυθώδη πολυτέλεια. Οι τοίχοι του είχαν διάφορες παραστάσεις κομμένες από ασπείρους, μαργαριτέρια, τοπάζια!... Άλλα καλάρια πετράδια. Και στη μέση του θαλάμου αυτού ήτανε ένα λαμπρό πύθων σ' ένα μεταξωτό χαλί και τεράστιος πύθων που είπαμε παραπάνω, περιουσιμένος από πιδήλους. Οι όποιοι τον έβλεπαν με άφορμικά έλαια και τον ταΐζαν με σπουργίτια!...

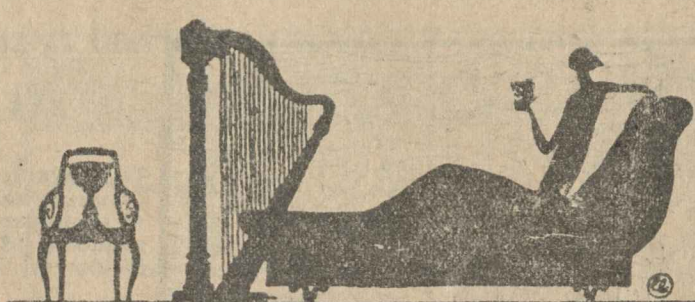
Τι μεγάλες κ' έπίσημες γιορτές, όλη η Καρχηδόνα συνέεργε στην πρωτεύουσα για να προσκυνήση τα ζώα—θεούς της. Τότε οι ιερείς έβγαιαν από το ιερό άδυτο τον πύθωνα, τον έβαζαν άπάνω σ' ένα χρυσό τραπέζι και τον περιέφεραν στην πόλη, ένω οι Καρχηδόνοι έπεσαν κατά τήν διάταξή του, και προσκυνούσαν τον κατέστο αυτό θεό!...

Οι Καρχηδόνοι είχανε τη γνώμη πως η τύχη της πόλεως των ήταν άρρηκτως συνδεδεμένη με τήν καλή ή ύγεια ή με τα κέρια του ιερού πύθωνος. Κάθε πρωί, οι ιερείς πήγαιναν και τον έβλεπαν από κοντά—οι πύθωνες, τα τεράστια αυτά φειδιά, είναι τα έκλειστερα ζώα του κόσμου όταν δεν τα παράζεις και όταν είναι χορτάτα—και προσπαθούσαν να δούνε πως ήσαν στην ύγεια του. Αν, κατά τύχη, συνέβαινε ο πύθων ν' άμην έδρεξη να φάη τα σπουργίτια, τα όποια του σερβίριζαν οι έπίσκοποι, οι ιερείς έφραγαν καλάρια και κατηφέες, προσεσθονόμενοι 'μεγάλες' καταστροφές για την Καρχηδόνα... Και έπειδή συνέπεσε, κάποτε, το θάνατο ενός τέτοιου ιερού πύθωνος, νά τον έπακολούθησε μια καταστρεπτική βροχή, οι Καρχηδόνοι έπέμεναν περισσότερο στην παράλογη αυτή πίστη τους!...

Και όταν μια μέρα έναφανίσθησαν πρό των τειχών της Καρχηδόνας οι Ρωμαίοι, και οι Καρχηδόνοι είδαν την πόλη τους να καταστρέφεται από τα στήθη των άκαθάρτων ρωμαίων στρατών, άπέσπασαν τη θεωμνία που τους βρήκε στο γεγονός ότι τις μέρες έκείνες... είχε πεθάνει ο ιερός πύθων τους!... Ο θάνατος του ζώου αυτό άσυνάθηκε, κατά τους Καρχηδόνους, η κυρία άφορμή της καταστροφής των!...

Η έναπαγή στον πατέρα της. Ο ποιητής έφραξε όταν είδε την κόρη του σ' αυτή την κατάσταση. Άρχισε να καταρείται τον έαυτό του, να λέη πως αυτός ήταν ο αίτιος της καταστροφής της κόρης του—έπειδή την είχε άναυτοποθή, κρατώντας την κλεισμένη στο έρημο έρημικό νησί. Μά η μπορούσε να κινήσει να έπαγορδώς το σφάλμα του; Η 'Αδέλα ήταν τρελή—από έρωτική άκαλεισία. Την έκλεισαν σ' ένα φρενοκομείο και ύστερα από λίγο η 'Αδέλα Ουγκώ πέθανε με φρικτούς πόνους!...

N. 'Αδ.

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΨΥΧΟΣΑΒΒΑΤΟ

Άπόψε πάλι τον προσμένει
Η κοπελιά η τρυφερή,
Πού τον λατρεύει, πού πεθαίνει.
Γιατί ένα χρόνο μακριά της
Άρνήθηκε τον έρωτά της,
Άπόψε πάλιν τον προσμένει.
Η κοπελιά η τρυφερή...
—Σύμμα, γλυκιά μου έρωμένη
Σύμμα ν' άνάψης το κερί,
Νά δής σ' όστι σου ποιός
[μπαίνει]
Κ' η κοπελιά τα μάτια βράζει.
Και τον καλό της άγκαλιάζει.
Σύμμα γλυκιά μου έρωμένη
Σύμμα ν' άνάψης το κερί!...

Κάθε νεκρός άπόψε βγαίνει
Από το μνήμα το βαρύ
Νά δή την άραχνη θλιμμένη
Πού κλαίει στο προσκέφαλό της
Τον πεθαμένο τον καλό της...
Κάθε νεκρός άπόψε βγαίνει
Από το μνήμα το βαρύ...
Όλη τη νύχτα περιμένει
Και τα νυφάτικα φορεί
Μά την άγνη άσπροτυμένη
Νεκρή τη βεβαιώνει στο στρώμα
Μ' ένα χαμόγελο στο στόμα.
Όλη τη νύχτα περιμένει
Και τα νυφάτικα φορεί!...

M. Δ. Γιαννουκάκης

ΕΠΙΤΥΜΒΙΟΝ ΕΙΣ Γ. ΖΑΛΟΚΟΣΤΑ

Θανάτου μοσχολίβανο εις την ζώνη άσφράνθη
Και βρέφος ύπό κλαυθμυράν ίτέαν έγεννήθη
Τόν κόσμον είδε κ' έκλαυσεν, ήγάπησεν, ήσθάνθη.
Πλήν έκουράσθη και πσών έδω άπνοομήθη
Της δυστυχίας εύσεβώς τον ύπνον χαιρέτατο
Ο μάρτυς άναπαύεται, η συμφορά κοιμάται!...

Δάμον και πένος διαρκής ύπηρες η ζωή του
Και έρευσεν ο βίος του ως κύκνου μελωδία,
Και πονεμένη έπαυσε την δόξαν η ψυχή του
Με ψάλλει εσάς πένθιμος, ως κλαίει η δυστυχία.
Σιμά εις τρία τέκνα του ο τάλας έκοιμήθη
Άλλά τα θλίβει και νεκρός εις πονεμένα στήθη!...

Γ. Γεωργίου Παράσχος

ΔΑΦΝΗ

Μη με ζηλεύετε—κανείς τη δάφνη μη ζηλεύει.
Μ' αϊμα και δάκρυ πόρνο τη είδα ποτέ μου ποτέ μου.
Καλότυχος όποιος ποτέ τη δάφνη δεν γυρεύει.
Και μόνο τα τριαντάφυλλα το στήθος του στολίζουν.
Κοινό στεφάνι μ' έχουνε η δόξα και ο πόθος.
Και τα θλιμμένα άπόπαιδα της μοίρας μ' έχουν μόνο.
Κάθε μόν φύλλο άδοξος το φαρμακείο φθόνος.
Για τουτό μόνο ποιητής στον κόσμο στεφανώνει!...

Α.Χ. Παράσχος

Η ΨΥΧΗ

Έως το ψυχρόσάββατο έόρχηκα μια ψυχή.
Φτερούγιζε, φτερούγιζε η θόλια μοναχή.
Κ' ήθελε σώμα για ναδωρή νάρθη στον κόσμο πάλι.
Της λέω: —“Ελα μέσα μου! Κ' άνοιγω την καρδιά.
Και την σφαλνών. Μά πέρασε άλλοκοτη βροχιά.
Γιατί δ' άφησ' ησυχία η μια ψυχή την άλλη!...

Κ. Τριανταφύλλου (Ραμπάκης)

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΑΓΑΠΗΣ

Τραγούδια της αγάπης μου, φτωχά μου τραγούδια
Φόλλα που πέφτει ο άνεμος από ίτιές κλωνάρι.
Καρδιά που πνίγει ο στεναγμός έκείλωτα φερμάκια
Τραγούδια δίχως όμορφιά, δίχως ζωή και χάρη.
Η τριμνία της νυχτός ας άνόρθισαι και πάλι,
Καθώς ξεβράζει η θάλασσα τα φύκια σ' άμυγδαλί.
Στ. Στεφάνου

Οι μάγοι, ξεκινάνε για τη νυκτερινή σύναξη των δαιμόνων. Προσπαθώντας να διαβάσουν, πού τους οδηγεί.

δο της ανθρωπότητας, κατά την οποία ο άνθρωπος έπλεε σε βαθύ σκοτάδι άμαρτίας, εινε και η γιορτή των Σαββάτων ή της νυκτερινής συνάξεως των δαιμόνων. Το ιστορικό και η λεπτομέρεια της δαιμονικής αυτής τελετής έχουν ως εξής :

Κατά την παράδοση, ο Σατανάς, ζηλεύοντας τη δόξα του Θεού, άπεφάσισε να συναντήσει μια φορά την εβδομάδα τους πιστούς του σ' ένα μέρος και να παρωδή και να σατριζή μαζί τους τις τελετές της χριστιανικής θρησκείας.

Τα Σαββάτα αυτά ήταν δυο ειδών, το μεγάλο και το μικρό, και δεν διέφεραν καθόλου σχεδόν μεταξύ τους. Μόνον κατά το μεγάλο Σαββάτο ή συγκέντρωσις των πιστών του διαβόλου, μάγων και μαγισσών, ήταν πολυπληθέστερη.

Η τελετή αυτής γινόταν πάντοτε τη νύχτα. Το μέρος που διάλεγαν οι μάγοι ήταν ή κανένας άρημότοπος, ή κανένα άρημότομο νεκροταφείο και τις περισσότερες φορές, κανένα μισογκρεμμένο και έτοιμόροπο κάστρο.

Πώς πήγαιναν όμως εκεί χωρίς να προκαλέσουν την προσοχή του άλλου κόσμου ; Το πράγμα ήταν απλούστατο : ο διάβολος λέει, έδινε στη μάγισσα ή στο μάγο ένα ειδικό λίπος, από σηκότι άβάφτιστου παιδιού. Έφτανε λοιπόν ν' άλειφει καίτοι μάγικά λόγια και να καθάλλισι το μαντίκι μιας σκούπας, για να μεταφερθή άμέσως διά μέσου του άέρος όπου ήθελε.

Πολλές πάλι φορές, ο μάγος μπορούσε απλούστατα να φανεί τον προστάτη δαίμονά του, ο οποίος ανέλαμβανε να τον σηκώσει στους ώμους του και να τον μεταφέρει στο μέρος στο οποίο θα μαζεύονταν και όλοι οι άλλοι μάγοι.

Αν κατά τύχη έπιανε βροχή την ημέρα της συνάξεως, οι μάγοι δεν είχαν παρά να προφέρουν μαρικά μαγικά λόγια, κ' έτσι ούτε σταλαγματιά δεν έπεφτε άπάνω τους !...

Όταν οι μάγοι έφταναν στο μέρος της δαιμονοσύναξεως, τους περιέβαλαν άμέσως οι δαίμονες οι οποίοι τους εξέταζαν με μεγάλη προσοχή για να δουν αν έφεραν πράγματι στο σώμα τους το στίγμα του διαβόλου—διαφορετικά δεν έγινοντο δεκτοί στη συγκέντρωση και ύφισταντο φρικτά μαρτύρια !...

Όταν θα έμπαιναν στην όμνηυση, οι μάγοι έπρεπε να πέσουν να προσκυνήσουν το Σατανά, τον άρχηγό της συγκέντρωσεως.

Ο άρχοντας του Κακού καθότανε σ' ένα θρόνο, με το φυσικό παρουσιαστικό του, χωρίς να εινε μεταμορφωμένος. Είχε κεφάλι και πόδια τράγου, μά μακριά ουρά και φτερά νυχτερίδας. Ωστόσο, κάπου κάπου, παρουσιαζότανε στους πιστούς του και με διαφορετικό παρουσιαστικό, άλλοτε με τη μορφή κυκαριστού, άλλοτε με σώμα μαύρου γάτου και ούτω καθέξής.

Αφού λοιπόν οι μάγοι όλοι έκαναν μια βαθιά ύποκλιση, κατόπιν του όρχηζοντο πίστι και άπρηνούντο ένώπιόν του, με μεγάλη φωνή το Θεό, την Παναγία και τους άγίους, δηλώνοντας έτσι την ύποταγή τους σ' αυτόν.

Αν μεταξύ των μελών της συνάξεως ήταν και κανένας τόν όποιον έφεραν μαζί τους οι μάγοι για πρώτη φορά για να τον μνησουν στην αλήθεια της αίρέσεώς των, ο Σατανά τον βάφτιζε άπα-

λάλλαχτα όπως βαφτίζουν και τα μωρά, με τη διαφορά ότι τον έβαζε προηγούμενος να κατήση ένα σταυρό !... Έστερα όλοι οι μάγοι έπεσαν ο καθένας από μια δάδα στο χέρι, σχημάτιζαν ένα κύκλο, έχοντας το Σατανά στη μέση, και άρχιζαν να χορεύουν. Κατόπιν δέ έπεσαν και προσκυνούσαν τον ύπερτατον άρχηγό τους. Αυτή ήταν η πιο έπίσημη στιγμή της ιεροτελεστίας !...

Όταν τελείωνε με το καλό ή... διαβολική αυτή τελετή, ή πιο γρήγη μάγισσα, ή βασίλισσα της νυκτερινής συνάξεως, καθότανε δίπλα στο Σατανά και τότε όλοι οι παριστάμενοι το έστησαν στο φαί.

Το μενού, όπως άναφέρουν τα συναξάρια της έποχής αυτής, ήταν... έκλεκτο, διαλεγμένο με πολύ λεπτότητα και γούστο :

Πρώτα.
Σηκότια ανθρώπων.
Καρδιές παιδιών άβάφτιστων.

Και για έπίδωρπο : Κατσαρίδες !...

Το πράγμα δεν πρέπει να σάς φαίνεται ούτε ύπερβολικό, ούτε και άπίστευτο. Άπειρα εινε τα σωζόμενα μεσαιωνικά βιβλία που περιγράφουν καταλεπτώς όλες τις λεπτομέρειες της φρικτακής αυτής τελετής.

Μετά το φαί, έπόμενο ήταν νάρθη ή σειρά του χορού. Όλοι άρχιζαν να χορεύουν, με το Σατανά μπροστά, ο όποιος πολλές φορές έποιε παραδόξα μουσικά όργανα. Η Μαρία Νερβί, μια νεορα μάγισσα που την έκαναν το 1563 στη Γαλλία, έδωσε στην κατάθεση της πως είχε δει με τα μάτια της το Σατανά να τραγουδάει μια μερα ένα άδοτο τραγούδι. Θεωρούμε περιστό να σάς πούμε πως οι χοροί που χόρευαν στις τελετές αυτές ήταν κάτι παραπάνω και από άσεμνο.

Όταν οι δαίμονες και οι μάγοι βαρύνοντανε πια να χορεύουν και να κάνουν του κόσμου τις άσχημοσύνες, άρχιζε ή μαθή λεγόμενη τελετή.

Ο Σατανάς φορούσε ένα μαύρο ράσο, ανέβαινε στο βωμό και παρωδούσε τις ιεροτελεστίες των χριστιανών, με τη ράχη γυρισμένη προς την όγνα τράπεζα. Όλοι οι μάγοι και οι δαίμονες που παρευρέοντανε τις άσεμνες αυτές σκηνές, ήσαν σκυμμένοι στα γέλια. Και ο Σατανάς, άπαγγέλλοντας το : « λάβετα, φάγετα, τούτο έστι το σώμα μου... » έβαζε στο στόμα του ένα κορόττο !... Τότε όλη ή δαιμονική σύναξη, ξανάρχιζε το χορό, τον όποιο έξακολουθούσε ως τη στιγμή που θα ξημέρωνε, ως τη στιγμή που θα ήλθαν να λαλούν τα κοκόρια. Το φως του ήλιου διέλυε τη νυκτερινή σύναξη των μάγων και των δαιμόνων, που σκορπίζονταν στα τέσσερα σημεία του όρίζοντος. Ένώ δέ οι μάγοι και ή μάγισσα γυρνούσανε στα σπίτια τους, σκόρπιζαν το λίπος από το σηκότι του άβάφτιστου παιδιού πουχαν άπάνω τους, στα σπαράτα των έρ- θρών τους, για να τα καταστρέψουν.

Αλλοίμονο όμως στη μάγισσα, της όποιας άπεκάλυπταν τη στανική ιδιότητα.

Το πράγμα δεν ήτανε και τόσο δύσκολο. Αν έβλεπαν μια γυναίκα να μπαίνει τη νύχτα στο δωμάτιο ενός παιδιού το όποιο την ήλπα μέρα πέθαινε, ή να μπαίνει σ' ένα σταύλο, του όποιου τα ζώα φοφούσαν ύστερ από λίγες μέρες, ή να περιφέρεται στα χωράφια, στα όποια την ήλπα μέρα έπεφτε άκρίδα, τότε έβγαζαν το συμπέρασμα πως ή γυναίκα αυτή ήτανε μάγισσα. Έξάλλου, αυτό το καταλάβαιναν πρώτοι οι συγγενείς της όταν την έβλεπαν να χτυπιέται και να δέρονται μόνη της ή όταν την άκουγαν τη νύχτα, μέσ στον ύπνο της, να προφέρει όποια δαιμονικά λόγια, βγάζοντας άφρους από το στόμα της.

Αμα γινότανε ή καταγέλλια, οι δικαστές φρόντι-

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

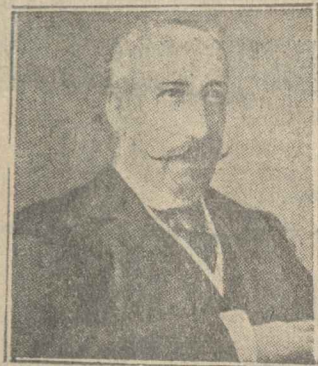
Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Το συμπόσιον των μάγων και δαιμόνων

Χορός μάγων, μαγισσών και δαιμόνων

Η άπόκρυφη τελετή των « Σαββάτων »

Ανατόλ Φράντς

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΚΑΙ Ο ΕΡΩΣ

ΜΙΑ ΕΡΩΤΙΚΗ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ΤΟΥ ΑΝΑΤΟΛ ΦΡΑΝΤΣ

Η γυναίκα που ενέπνευσε στον Ανατόλ Φράντς τα καλύτερα μυθιστορήματά του. Το φιλοσοφικό σκεπτικό της. Μια μεγάλη αντίπαρση που μεταβάλλεται σε εξαιρετική συμπάθεια. Η κλασική τεμπελιά του Ανατόλ Φράντς. Πώς έγραψε τα έργα του. Το διαζύγιο με τη γυναίκα του. Και οι γάμοι του με μια κλασική ήθελο. Η επιστροφή του άσπρου γέροντος και η ελπίδα της κυρίας ντε Καγιαβέ.

Και έκαστο γέροντ να ήταν κανείς πάλιν δεν θα μπορούσε να μετρήσει στα δάχτυλά του τις έρωτικές περιπέτειες του προ όλλου αποθανόντος διασημού γάλλου μυθιστοριογράφου Ανατόλ Φράντς. Από όλες όμως τις γυναίκες που γνώρισε ο άσπρος αυτός και σκληρόκαρδος λογογράφος, μονάχα την κυρία Αρμάν ντε Καγιαβέ άγαπασε θερμά κι έζησε μαζί της είκοσι πέντε χρόνια.

Η κυρία Αρμάν ντε Καγιαβέ, από παλιά άρχοντική οικογένεια της Γαλλίας, καταγόμνη, ήταν γνωστή στην Παρίσι από τα 1875 για το φιλολογικό σάλονό της. Η φιλοτεχνος αυτή κυρία—ή όποια έχρισε τον άντρα της επειδή δεν συμφωνούσαν καθόλου οι χαρακτήρες των—δεν διακρινόταν για την όμορφη της. Μά είχε πολλά άλλα χαρίσματα που την έκαναν αγαπητή και περιζήτητη για τη συντροφιά της: σταθερότητα χαρακτήρος, έξυπναδα, μόρφωση μεγάλη και φιλομάθεια ακόμα μεγαλύτερη, γούστο λεπτό και, προ πάντος, καλή καρδιά. Άγαπούσε τα ταξίδια, τις παλιές έικηλοίες, τα Μουσεία. Από το γάμο της είχε ένα γιό, ονομαζόμενο Γκαστών, του οποίου είχε αναλάβει την εκπαίδευση με φανατικό ζήλο.

Στο φιλολογικό της σαλόνι έσυνάζαν οι άριστες της Γαλλικής λογοτεχνίας κατ' εκείνη την εποχή. Στά 1888, στον κύκλο των γνωστών της προσετέθη ακόμα ένας ο δόκιμος λογογράφος: ο Ανατόλ Φράντς.

Ο Φράντς ήταν ήδη άρκετά γνωστός στον κόσμο των γραμμάτων, ως ποιητής, κριτικός και μυθιστοριογράφος. Μά δεν είχε ακόμα μεγάλη πείρα των κοσμικών συγκεντρώσεων και, καθώς ήταν ντροπαλός και αδέξιος, έκανε στην αρχή άσχημη εντύπωση στην οικοδόσκουσα, ή όποια δεν μπορούσε να υποφέρει την ψυχρή έκφραση του προσώπου του. Χρειάστηκε λοιπόν να εξαντλήσει ο Φράντς όλους τους θησαυρούς της εγκυκλοπαιδικής του μορφώσεως, να καταφύγει σε όλα τα μέσα που του παρείχε η έξυπναδα του, να μεταχειρισθεί όλη του τη ρητορική εδγλωτία για να συγκινήσει την καρδιά της οικοδόσκουσας και να την κάνει να τον προσέξει. Τη ίδια περίπου εποχή έγένετο γνωστός στο φιλολογικό σαλόνι της κυρίας Καγιαβέ και ο γνωστός κριτικός Γ. Ουίλιαμς Λεμπίτ, ο οποίος προσπάθησε με κάθε τρόπο να πείσει την οικοδόσκουσα ότι ο Φράντς ήταν κατά βάθος λαμπρός άνθρωπος. Μά ο άχαριτος Φράντς, που δεν χώνευε το Λεμπίτ, μόλις πάτησε για καλά το πόδι στο σπίτι της κυρίας ντε Καγιαβέ, φρόντισε να διώξει από και το συνάδελφό του.

Η αντίπαρση που αισθάνθηκε στην αρχή η κυρία Καγιαβέ για τον Ανατόλ Φράντς δεν άρχισε να μεταβληθεί σε ζωνή συμπάθεια. Η έξυπνη αυτή γυναίκα κατάλαβε πως δεν θα της ήταν καθόλου δύσκολο να εξασκήσει επίδραση πάνω στο Φράντς, άνθρωπο μαλθακού χαρακτήρος. Και πράγματι, αυτή έβλασε τον τεμπέλη Φράντς να γράψει τα καλύτερα σχεδόν έργα του, σ' αυτήν μπορούσε να πούμε πως όφειλε τη δόξα του. Η προσίμηση της κυρίας Καγιαβέ για το Φράντς, έγινε άφορμή να δυσχερευθούν πολλοί φίλοι της μαζί της και να πάνσουν να τη βλέπουν. Μά εκείνη διαφορώτως για όλα, για ένα μονάχα φρόντιζε: πως να γίνει η Ήγερία του Ανατόλ Φράντς.

Αυτή είχε υποβάλει στο Φράντς την ιδέα της «Θαύδος», του γνωστότατου μυθιστορηματός του. Όταν δέ έγραψε ο Φράντς, αυτό το βιβλίο έλεγε στη φίλη του, μεταξύν άλλων, σ' ένα γράμμα του: «Αχίω να βρούμε κάποια εύχρηστη» με τη συντροφιά του Παφροντίου, του ήρωος του μυθιστορηματός μου. Ο τύπος αυτός ζωντανέψει μπροστά μου ύστερ' από τις συνομιλίες που κάναμε μαζί—και είνε μάλλον δική σας δημιουργία, παρά δική μου».

Εν τω μεταξύ εκείνη, που είχε αγαπήσει με την καρδιά της τον Ανατόλ Φράντς, φρόντιζε να τον βοηθήσει όσο μπορούσε στις φιλολογικές εργασίες του, κρατώντας σημειώσεις όταν διάβαζε καμιά ενδιαφέρουσα περιοχή από κανένα βιβλίο του και υποβάλ-

λοντας στον αγαπημένο της υποθέσεις διηγημάτων και μυθιστορημάτων. Φρόντιζε για τα οικονομικά συμφέροντα του Φράντς, έσως-έσως να έγραφε μαζί του πολλά βιβλία τα όποια είνε γεστά στον κόσμο ως έργα αποκλειστικώς του Φράντς. Πάντως έκκριβόμνο είνε ότι όλα τα άρθρα που δημοσιεύθηκαν στο Παρισινό περιοδικό «Το Εικονογραφημένο Σύμπαν», με την υπογραφή του Ανατόλ Φράντς, τα έγραψε η κυρία Καγιαβέ.

Όταν ξεδόθη ο «Κραυγισμός», το γνωστότατο άριστο γηματικό διήγημα του Φράντς, που έχει μεταφραστεί κι' έλληνικά, ο συγγραφέας το έστειλε στην φίλη του με την παρακάτω πολιτική άφιρωση, ποθ μάς λέει πολλά:

«Στην κυρία Αρμάν ντε Καγιαβέ, χαρίζω το μικρό αυτό βιβλαράκι, το όποιο δεν θα το έγραφα αν δεν είχα εκείνη κοντά μου—γιατί χωρίς εκείνη δεν θα έγραφα βιβλία».

Ελέπουμε έτσι τι σπουδαίο ρόλο έπαιξε η γυναίκα αυτή στη φιλολογική εξέλιξη του Ανατόλ Φράντς. Όστόσο, ο συγγραφέας αυτός ο διακρινόμενος για τα έργοτικά αίσθηματά του, δεν έσθανόταν για τη φίλη του εξαιρετική αγάπη. Είχε την ανάγκη της και γι' αυτό το λόγο μονάχα την καλόπιανε.

Την εποχή εκείνη, στα 1891, ο Φράντς, ο όποιος από καιρό δεν καλοπερνούσε με τη νόμιμη γυναίκα του, αναγκάστηκε να χωρίσει, μη μπορώντας πια να υποφέρει την κριτική της. Ένα βράδυ λοιπόν έφυγε από το σπίτι του με τη βίβλη του, με το θυλλικό σκουφάκι στο κεφάλι του, σέρνοντας από πίσω του, μες τους δρόμους των Παρισίων, τη ζώνη της ρόμπας και κρατώντας στο ένα χέρι το καλάμι κι στο άλλο ένα κομμάτι χαρτί, όπου είχε αρχίσει να γράφει ένα άρθρο. Οι Παρινοί που τον είδαν να περνάει από τα κέντρα με την οράξηση αυτή στολή θα τον πέρασαν άσφαλός για τρελλό. Ο Φράντς όμως, χωρίς ν' ανησυχή καθόλου, τράβηξε γραμμή για το σπίτι της κυρίας Καγιαβέ, ή όποια από κείνη τη βράδυ έδινε επίσημους γνώστη στο Παρίσι ως φίλη του μεγάλου συγγραφέως.

Στο μεταξύ αυτό, ή κυρία Καγιαβέ προσπαθούσε να πείσει τον Φράντς να γράψει ένα κομμάτι μυθιστορήματος. Για κάμποσον καιρό ο Φράντς δεν ήθελε να της κάνει το χατίρι. Τέλος όμως υπέκυψε και έγραψε τον «Εκκρινό Λέον». Το μυθιστορήμα αυτό το έγραψε σχεδόν μαζί με τη φίλη του. Μαζύ έσμιεοναν και μερσα σε χαράκια διάφορες σκηνές τις όποιες ύστερα Φράντς συνέδεσε σε κεφάλαια. Και μαζί πήγανε στη Φλωρεντία για να μελετήσουν το περιβάλλον μέσα στο όποιο θα ζούσαν τα πρόσωπα του μυθιστορηματος. Εκείνη η κυρία Καγιαβέ αναγκάστηκε πολλές φορές να πείσει τον Φράντς για να γράψει.

Τα χρόνια όμως περνούσαν, και το έρωτικό ζευγάρι άρχισε να βλέπει ν' άσπρίζουν στα Φράντς, ενώ δεν συνέβαινε το ίδιο και με την άσπρη φέτα, που τρυπούσε την ευχαρίστηση όπου την εύρισκε. Έχθε τέλος μιά μέρα κατά την όποια άρχισαν μεταξύ τους οι κρίσεις. Τότε κατάλαβαν και οι δύο τους πως είχαν επέλθει ο κόρος και πως καλά θα έκαναν αν χωρίζονταν για λίγο χρονικό διάστημα. Η κυρία Καγιαβέ με δυσκολία δέχθηκε το χωρισμό αυτό, γιατί άγαπούσε πολύ τον Ανατόλ της—μά τι να κάνει;

Ο Φράντς πήγε τότε στην Άργεντινή να κάνει φιλολογικές διαλέξεις. (Αυτά συνέβησαν στα 1910). Έκει όμως έρωτεύθηκε με κλασικό ήθελο και την πήρε γυναίκα του!

Όταν το έμαθε αυτό, ή άτυχη κυρία Καγιαβέ έπεσε σε μεγάλη λύπη. Το χτύπημα ήταν βαρύ για τη λεπτή ψυχή της. Και ύστερ' από ένα μήνα, πέθανε από έρωτικό μαρσισμό—χωρίς ο τρομερός θάνατός της να συγκινήσει και πολύ τη σκληρή καρδιά του σκεπτικιστού Ανατόλ Φράντς.

Κυρία Αρμάν ντε Καγιαβέ

ΠΑΡΑΞΕΝΟΙ ΤΥΠΟΙ ΤΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΟΣ

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ ΑΓΡΙΠΠΑΣ ΝΤ' ΟΜΠΙΝΙΕ

Στα χρόνια των μεγάλων θρησκευτικών πολέμων. Ποιό είνε το καλλίτερο κοστούμι για ένα πολεμιστή. Μια μυστηριώδης επίδεσις. Δυο μαχαιριές που δεν κάνουν και μεγάλη εντύπωση σ' εκείνο που τις έφανε. Ο έρως του Αγρίππα για την Ντιάνα. Τι της έγραψε. Πώς την έχασε. Ο θάνατος της νέας. Ο γάμος του Αγρίππα. Έπου ξαναπαντρεύεται υπερεβδωμήντα χρέων!

Ο γάμος του Αγρίππα. Έπου ξαναπαντρεύεται υπερεβδωμήντα χρέων!

Περιφημος, όχι τόσο για τα έργα του, όσο για την παραζωή του και για την δράση του είνε ένας καλός γάλλος ποιητής, ο Αγρίππας ντ' Ομπινιέ. Ο ντ' Ομπινιέ έζησε την εποχή των μεγάλων θρησκευτικών πολέμων που κατεσπάραξαν την Γαλλία επί των και πλέον αιώνων. Οι πόλεμοι αυτοί διεξήγοντο ως γνωστόν μεταξύ καθολικών και διαμαρτυρομένων, οι όποιοι έμισούσαν τον καθολικό την εξέδωλασε και στη ζωή και το έργο του. Τολμηρός και γενναίος, ο ντ' Ομπινιέ άρχισε από πολύ μικρός να κάνει διάφορα κατορθώματα, τα όποια άργότερα, στα γηράματα του, τα θυμόταν με ευχαρίστηση. Μιά νύχτα—ήταν ένδεκα χρόνων ακόμη—πήδησε απ' το παράθυρο του σπιτιού του για να ακολουθή έναν όμιλο δημοδιδάτων του, διαμαρτυρομένων. Ήταν μόνο με το πουκάμισο και ξυπόλητος και όταν οι σύντροφοί του τον ρώτησαν γιατί τους είχε ακολουθήσει σε τέτοια χάλια, είπε: —Για έναν πολεμιστή δεν υπάρχει καλύτερο... κοστούμι από το δικό μου. Αν με πιάσουν οι έχθροι δέ θα μπορέσουν να μου κάνουν τίποτα...

Μιά άλλη φορά του συνέβη κάτι που έμεινε μυστηριώδες και άνεξεργητο. Μόλις είχε ξεκοβαλλίκεψει απ' τ' άλογο του έμπροσθ στην πόρτα ενός Πανδοχείου, όταν έβγαψε του έπεσε ένας άγνωστος ίππεύς. Ο Αγρίππας ήταν άσπλος και για να υπερασπισθεί τον εαυτό του άρπαξε από τον μάγουρο του ένοχοχέου το μαχαίρι του. Και μολονότι δεν ήταν και πολύ μεγάλος, τα κατάφερε ως τόσο να χτυπήσει μ' αυτό και να πληγώσει τον αντίπαλό του. Συγχρόνως όμως γλύστρησε και έπεσε καταρής. Τότε ένας άλλος άγνωστος ίππεύς άρπασε άπάντα του, του άνοιξε με το μαχαίρι του δυο βαθιές πληγές και ύστερα έφαιναντο έλοταχώς με τ' άλογο του. Έκληθη άμέσως για τ' όποιος εύρησε τον ποιητή πνιγμένο στο αίμα του. Τέτοια πράγματα όμως τα θεωρούσε μικροδουλειές ο Αγρίππας. Και μόλις το έδωσε ο γιατρός τις πληγές ανέβηκε στο άλογο του και έλαμψε, δίχως να σταθεί ούτε στιγμή, είκοσι δυο λεύγες. Τα άνομαθήματα αυτά τα διηγότανε ο ίδιος στα γηράματά του. Και ή έλπίδα είνε ότι ο Αγρίππας ήταν γενναίος.

Στην πρώτη ποιητική συλλογή του την έμπαρφομένη «Η Άννη» ο Αγρίππας ντ' Ομπινιέ, νεώτατος τότε, εξιστόρησε σε συντομία και μικρές ώδες, το πάθος που του είχε έμπνευσει μιά κοπέλα ή Ντιάνα Σαλβιάτι. Η κοπέλα αυτή ήταν άνευη της έσπανίας ντε Πιρέ, την όποιαν είχε άποθανάτισε, άρκετά χρόνα ύστερα, από το ψευδώνυμο «Κασάνδρα» στους στίχους του, ή περιφημος ποιητής Ρονσάρ. Η οικογένεια της Ντιάνας ήταν Ιταλική και είχε πάει στη Γαλλία με την Αικατερίνη των Μεδίκων. Μεταξύν των μελών της άριθμούσε και δυο καρδινάλιους. Στην όρια του Ντιάνα έγραψε κάποτε ο ποιητής:

«Τό όνομα, Σαλβιάτι, ύψανεται ως τους ούρανοους. Τό μεγαλύτερο που μου φαίνεται μιά θεϊκή χάρις. Άλλ' όσο μεγάλο και άν είνε το όνομα αυτό, δεν είνε τίποτε αν δεν το στολίζουν και άλλα λόγια. Έτσι σπουδαίο είνε βέβαια η άνήκης σε τόσο τιμημένη άκοίνα, μά σπουδαίο όμως είνε να είσαι ή τιμή της οικογένειας σου».

Ο πατέρας της Ντιάνας, ο όποιος κατοικούσε σ' έναν περιφημο παρόν κοντά στο σπίτι του Αγρίππα, άν και καθολικός, άγαπούσε πολύ την συντροφιά του νεαρού ποιητού.

Άλλ' και ο Αγρίππας άρέσκειτο στη συντροφιά του γέρο-Σαλβιάτι πολύ περισσότερο, όχι για τον πατέρα βέβαια άλλα για την χαριτωμένη κόρη του, την όποιαν μόλις την γνώρισε κίελα άρχισε να κινεί. Της έκαμε κομπλιμέντα, της έγραψε στίχους τους όποιους ή Ντιάνα έλάτρευε με μεγάλη ευχαρίστηση. Έγστε από λίγο έγινε σκέψις να παντρευ-

τούν οι δυο νέοι, στο τέλος όμως έναύγησης το συνοικέσιο γιατί οι δυο οικογένειες δαν είχαν τις ίδιες θρησκευτικές ίδεες. Όταν έλαμψε ακόμη η κόρη γυναίκα του την Ντιάνα ο Αγρίππας ντ' Ομπινιέ της έγραψε το εξής συννέτο:

«Θά κάνω, Ντιάνα μου, έναν εύφορο κήπο: Έγώ θα τον καλλιεργώ, εσύ θα είσαι ο φύλακας και ο κύριός του. Θα δώσης εσύ τη γης, εγώ θα τον δουλέψω, και έτσι και οι δυο θα έχουμε το μέρος μας στο κάρσιμά του. Τα λουλούδια με τα όποια θα εδωραίσω τα μάτια μας ο κήπος αυτός, θα είνε πάντα άνοιγμένα, γιατί άδιάκοστα θα τα ποτίζω με τα δάκρυά μου και θα τα εροσολογώ με τους έρωτικούς μου άναστεναγμούς. Θα βλέπης άνακαταμένες μέσα εκεί χίλιες άνθινες όμορφες, βιοlettas, γαρύφαλα και κρίνα, ρόδα χωρίς άγκάθια, και ό,τι σου άρέσει... Μά θα τρυγές και φρούτα όλόγλυκα δσα θέλεις, φρούτα έμμεμένα σε δέντρα που θα τα περιποιούμαι εγώ. Εκ' έτσι εσύ θαχης όλη την ευχαρίστηση και γώ θα κάνω όλη τη δουλειά, δουλειά γλυκιά γιατί θα γίνεται για σένα!».

Ο Ντ' Ομπινιέ υπέφερε πολύ για την άτυχη έκβαση του έρωτά του αυτού με τη Ντιάνα και άρχισε να παρηγορηθεί για την άπώλεια της θραίας Σαλβιάτι, όταν έναύγησης το συνοικέσιο τους...

Ός τόσο εν τω μεταξύ άρχισε να τον συνεπάρη ή τρικυμία του ζώη. Έλαβε μέρος σε διάφορους θρησκευτικούς πολέμους, ακολουθώντας τον βασιλέα της Ναβάρρας και ύστερα τον Έρρίκο τον Έκτο, έγινε διοικητής κάποιων έπαρχίας και κατόπιν άντιναύαρχος.

Ος ποιητής αλλικός έγραψε διάφορα ποιήματα για τις έρωτες που έδίδοντο στα άνάκτορα. Φαίνεται ότι έκτός απ' τ' άλλα του χαρίσματα είχε και μεγάλη έτοιμότητα καθότανε μόνος και έρέμβαζε σε έναν μπάγκο του κήπου των άνακτόρων, τρεις «θεοποιήδες της τιμής» της βασιλίσσας, γνωστές... άρχαίοις, τον ρώτησαν περσιχικά:

—Μά τί θαυμάζετε τόσο όρα, κύριε ντ' Ομπινιέ;

—Τίς... άρχαίοις των Άνακτόρων, κυρίες μου, άνήγησε ο ποιητής.

Εν τω μεταξύ ή Ντιάνα παντρεύτηκε κάποιον άλλον και ύστερα από λίγο πέθανε. Ο Αγρίππας, καυχισάρας πάντα, όταν έμαθε τον θάνατό της, είπε:

«Ο άνδρας της ήταν τόσο κατώτερος από μένα όστε ή καμένη ή Ντιάνα, συγκρινόντας μας κατάλαβε τι έχασε κι' αυτό της έδωσε τέτοιο καυτό όσπερ απ' τη βλαχχολία της άρρώστης και πέθανε».

Και ο Αγρίππας όμως παντρεύτηκε κατόπιν τη Σουζάννα ντε Λεζοί, άριστοκράτισσα, ή όποια του ενέπνευσε φαίνεται μιά ύπερ-μεγάλη αγάπη. Άλλ' όχι σάν εκείνη που είχε αισθανθεί για την Ντιάνα. Η άνάμνησις της Ντιάνας τον έβασάνιζε πάντα και ο ίδιος διηγείται ότι έμνηστος την νύχτα και οι άναστεναγμοί που έβγαζε ήσαν δυνατοί σαν τον κρότο που κάνει ή τρομονιάντα όταν φυσά άνέμεσα απ' τα πεύκα!...

Η γυναίκα του που τον άκούσε, έφαινότανε για τό ότι μιά νεκρή είχε την δύναμη να τον κρατή ακόμη αγκυλωτό της. Άλλ' ο έξυπνος ποιητής της άπαντούσε.

Γιατί μιά νεκρή να μη μου έμπνευ έμένο αγάπη, άφοδ μιά νεκρή σου έμπνευ είνενα έλλειο;

Όταν πέθανε ή γυναίκα του ο Ντ' Ομπινιέ ξαναπαντρεύτηκε κι' ες είχε παράσι, ο άδαόφορος, το έβδωμήντα...

Μά ήθελε κατόπιν κι' αυτού το τέλος του, κοντά σ' ήλικία όγδόντα ετών... (Διασκευή ενός άσφου του Μορέας για τον Αγρίππα ντ' Ομπινιέ).

ΤΑ ΣΚΟΤΕΙΝΑ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΑ ΔΡΑΜΑΤΑ

Ο ΑΙΜΟΒΟΡΟΣ ΑΛΧΗΜΙΣΤΗΣ ΖΙΛ ΝΤΕ ΡΑΙ

Ένα πρωτοφανές τέρας αιμοβορίας. Η νεότης του Ζιλ ντε Ραί. Φίλος και συμπολεμιστής της Ζάν ντ' Αρκ. Μετά τον νεανικούς του θριάμβους. Πώς άλλαξε τρόπο ζωής. Τα γλέντια και η μελέτη του προς ανακάλυψη της φιλοσοφικής λίθο. Τα τρομερά όνειρά του. Τα αιματοπλημμυρισμένα όνειρά του. Η σύλληψή του. Το σικιρό τέλος του.

Τ' όνομα του Ζιλ ντε Ραί έχει μείνει διάσημο στα μεσαιωνικά χρονικά του κόσμου. Ο Ζιλ ντε Ραί θεωρείται σήμερα ένα μυθικό τέρας απανθρωπίας, σαν ένας Γίγαντας του οποίου τα φορικά κακουργήματα δεν θα μπορούσε να τα φαντασθεί και η πιο τροφή διάνοια. Και όταν λάβουμε υπ' όψη πως έζησε και έδρασε στα πιο σκοτεινά χρόνια του μεσαιωνικού, τότε μας είναι εύκολο να εξηγήσουμε τους μυστηριώδεις θρύλους που τον περιτυλίγουν καθώς και την πρωτοφανή αιμοβορία του.

Ο Ζιλ ντε Ραί, βαρώνος του Ραί γεννήθηκε στα 1404 περίπου. Κατήγετο από πολύ μεγάλη άρχοντική οικογένεια, η οποία όμως αριθμούσε πολλούς παράφρονες και η περίφημη βασίλισσα Ιωάννα η Τρελή ήταν συγγενής του. Έτσι ο Ζιλ ντε Ραί, μαζί με ένα ένδοξο όνομα κληρονόμησε από τους προγόνους του και μια διάθεση για την ανισορροπία και την τρέλλα.

Ο Ζιλ ντε Ραί είχε την ετυμία να γνωρίζει από πολύ κοντά την Ιωάννα ντ' Αρκ, όταν η θρηλική παρθένος της Ορλεάνης, η μεγαλύτερη άγια των Γάλλων, παρακινουμένη από τη θεία όπασια που είδε, παρουσιάστηκε στα 1429 στο βασιλέα Κάρολο Ζ' και τον παρεκάλει να νά της δώσει στρατό για να νικήσει τη γαλλικά στρατεύματα του Ερρίκου Ε', που είχε καταλάβει τη μισή σχεδόν Γαλλία. Τα όνοματά της Ιωάννας ντ' Αρκ, της κόρης κόρης του κόσμου, και του Ζιλ ντε Ραί, του πιο αιμοβόρου κακούργου του κόσμου, κυκλοφορούσαν για κάμποσο καιρό μαζί στα χείλη των Γάλλων. Οι δύο νέοι (έκείνη ήταν 28 ετών και ο Ζιλ ντε Ραί 24) είχαν μάλιστα εικόσιτο τεσσάρων) έλαβαν μέρος μαζί σε πολλές μάχες και πολέμους και οι δύο με την ίδια γενναίότητα. Όταν η Ιωάννα ντ' Αρκ πληρώθηκε θανάσιμα στην επίθεση που έκανε ο γαλλικός στρατός έναντι της Τουρράλ, ο Ζιλ ντε Ραί την περιποιήθηκε και την έκανε καλά. Παράξενο το πεπρωμένο των δύο αυτών νέων: και οι δύο πέθαναν από μαρτυρικό θάνατο, με τη διαφορά πως τότε ο Ζιλ ντε Ραί πέθανε το προφύγει σήμερα ο κόσμος με σεβασμό, ενώ του νέου με βδελυγμία και αποτροπισμό. Μά πως ο Ζιλ ντε Ραί, ο γενναίος αυτός και καλλιμορφος ιππότης, ο διακρινόμενος για τη μορφωτική και τη γενναίοτητα του εξελίχθηκε σ' έναν από τους θηριωδιστές κακούργους του κόσμου; Σ' αυτό έφταναν και η κληρονομική διάθεση που είχε μέσα του, καθώς είπαμε παραπάνω, αλλά και το πνεύμα της εποχής του, που είχε παροτρύνει πολλά μυαλά στο σκοτεινό λαβύρινθο της αλχημείας. Της άποικυφολογίας και όλων των σατανικών επιστημών.

Κατά το 1453, ο Ζιλ ντε Ραί είχε άποικυφεί απ' το στρατό και πήγε στους πύργους που είχε στην Κάτω Βρετανία, για να ζήσει πολυτελώς, όπως του επέτρεπε η μεγάλη περιουσία του. Ο νεαρός αυτός ιππότης έθεωρείτο ως ένας από τους πιο σοφούς ανθρώπους της εποχής του. Είχε τερασσία βιβλιοθήκη και ήταν ο ιδρυτής πολλών θεάτρων και μοναστηρίων ταγμάτων. Μά η παροικυφολογία σπατάλη του τον έφερε πολύ γρήγορα σε οικονομικό αδιέξοδο. Η τερασσία περιουσία του είχε σπαταληθεί δεξιά και αριστερά και τότε ο Ζιλ ντε Ραί άρχισε να πουλάει ένα-ένα τα κτήματα και τους πύργους του, τα χρυσάφια του και τα πολύτιμα αντικείμενα που είχε.

Τότε ο Ζιλ ντε Ραί, ύποκοιώντας απ' ενός στη μεγάλη χρηματική ανάγκη του και απ' έτερου στο ανήσυχο φιλοσοφικό πνεύμα του, έπηρεασμένος δέ και από το πνεύμα της εποχής του, έπεδθη στη μελέτη της αλχημείας και όλων των αποκρύφων επιστημών με την ελπίδα να ανακαλύψει τη φιλοσοφική λίθο, το μυστικό μέσον με το οποίο θα μπορούσε να φτιάχνει χρυσάφι.

Πολλοί ιερείς βρέθηκαν τότε πρόθυμοι να τον βοηθήσουν στα καταχρόνια σχέδιά του. Ο Ζιλ ντε Ραί έγινε από κείνη την εποχή άλλος άνθρωπος. Από τότε εξεδιήλθη μέσα του η κληρονομική παραφροσύνη. Από κείνη την εποχή άρχισε, πρόσχαρος, διαχτυκός, μεταβλήθηκε ξαφνικά κι έγινε μισάνθρωπος, κατηφής και αιμοβόρος.

Στα ανήλια βάθη ενός υπογείου του πύργου του είχε εγκαταστήσει ολόκληρο εργαστήριο αλχημισμού, μαζί με τα τρομερότερα όργανα βασανιστηρίων που ήταν γνωστά εκείνη την εποχή.

Και κάθε βράδυ, μαζί με τους συνεργάτες του, έπεδιδε στη μάση μαγεία. Για να καταδεχθεί όμως το πνεύμα του Κακού και το πνεύμα του Πονηρού να έμφωτισθούν στους ημιπαράφρονες αυτούς μύστας έπρεπε να προηγηθούν ανθρώπινες θυσιές. Και ο Ζιλ ντε Ραί δεν είχε άφθονο παιδί για παιδί σ' όλη την περιοχή.

Ο Ζιλ ντε Ραί

τεδίκασε το Ζιλ ντε Ραί στον δι' άγχονος θάνατο και στην καύση του σώματός του μετά τον άποικυφισμό.

Αυτό το θλιβερό τέλος είχε πράγματι—στις 26 Ιουλίου 1440—ο αίμοδοξής Ζιλ ντε Ραί, ο άνθρωπος ο οποίος πριν πάρεται στο κακό δρόμο, είχε αποκτήσει τη φιλία και την έμπιστοσύνη της Ζάν ντ' Αρκ.

ΜΙΚΡΑ ΜΙΚΡΑ

Ο Άριστοτέλης για τον άνθρωπο

Θέλετε τη γνώμη του διδασκάλου του Μεγάλου Αλεξάνδρου, του πανοφίου Άριστοτέλους σχετικά με τον άνθρωπο; Που αυτή: «Τι γάρ είναι άνθρωπος; Ασθενής υπόδικος, κακός λάφυρος, τυχής παίγιον, μεταπτώσεως εικών, φθόνος και σφοδρής πλάστογ, το δέ λοιπόν πλέγμα και χολή!»

Πώς σας φαίνεται; Δεν είναι και τόσο κολακευτική.

Τουρχένιφ και Έλληνες

Ο μέγας Ρώσος συγγραφέας Τουρχένιφ γράφει κάπου για τους Έλληνες: «Ω Έλληνες, είστε οι άριστοκράτες του ανθρώπινου γένους!» Μή βιασθήτε όμως να το πάρετε επάνω σας, διότι πρόκειται περί...τόνων Άρχαίων Έλλήνων!

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

ΤΟΥ ΟΚΤΑΒΙΟΥ ΦΕΡΙΕ

Η ΠΟΛΥΑΓΑΠΗΜΕΝΗ

(Συνέχεια
από του προηγούμενου)

Νά το δάσος!... Νά τα δένδρα, γυνά τώρα απ' την παγωνιά, να το μονοπύτι που πήρε όταν τον βρήκε για πρώτη φορά μπροστά της... Προχωρεί άργα-άργα. Τα μάτια της είνε βουρκομένα. Νομίζει πως θα τον δει να κάθεται στο ίδιο μέρος κι' ανατριχιάζει...

Μά αλλοίμονο!... Το δάσος είνε έρημο. Στέκει μπρός στον κορμό του δέντρου που τον προαντίκρουσε να κάθεται και δυνατοί λυγμοί τινάζουν το ντελικάτο της κορμιάς.

—Ω αγαπημένη μου, αγαπημένη μου, που είσαι!... Η άτυχη Ιωάννα νομίζει πως θα δει από στιγμή σε στιγμή τον λατρευτό της να παρουσιάζεται μπροστά της άμμεσα στα γυμνάσια... Μά το δάσος είνε έρημο. Κάποιο πουλί κελαδεύει γλυκά και μελαγχολικά πάνω σε μια κιάλια...

Η Ιωάννα θυμάται, θυμάται και στενάζει!... Θυμάται πως εκεί στη ρίζα της γέφυρας βαλανιδιάς προσοκάθησαν μαζί και προσοκλήσαν—γι' αγάπη. Θυμάται τα γλυκά, μελαγχολικά μαύρα... Θυμάται την συγκινημένη, τρεμουλιαστή φωνή του... τα λόγια του... το στήθος της φουσκώνει, τα μάτια της βουρκοώνουν. Πέφτει με το πρόσωπο στη χλόη και κλαίει...

—Ζώρς!... Ζώρς!... γλυκέ μου, πρώτη μου και στενή αγάπη, χρυσάφι μου... Ζώρς που είσαι!... Άγαπημένη μου, καλέ μου Ζώρς, γιατί να πεθάνεις;... Σ' αγαπούσα τόσο καλέ μου!...

Οι λυγμοί την πνίγουν, το εύπλαστο, λευκό κορμί της τινάζεται από δυνατούς σπασμούς, τα δάκρυά της τρέχουν άφθονα, νομίζει πως θα πεθάνει κι' αυτή, θέλει να πεθάνει, εκεί στο μέρος που πρωτογνωρίστηκαν...

Μά δεν πεθαίνει κανείς έτσι εύκολα, όταν είνε τόσο νέος, γεμάτος υγεία και νεύρα...

Και η Ιωάννα συνέχεται σιγά-σιγά, σφουγγίζει τα δάκρυά της, άκουμπάει στον κορμό του δέντρου και κυττάει γύρω της... Τι ήσυχά που είνε!... Τι γαλήνη!... Μονάχα τα γυνωμένα κλαδιά σαλεύουν αλαφρώς... Μικρά, πολύχρωμα, πρόσχαρα πουλάκια πετούν από κλαδί σε κλαδί, άφηνοντας μελωδικούς λοργυγισμούς και πουρπουλιές...

Η Ιωάννα κλείνει τα μάτια της και βυθίζεται σε ρεμβασμούς. Που νάναι τώρα ο αγαπημένος της; Είν' αλήθεια πως η γλυκή των νεκρών γυρίζουν έδω κάτω στη γη σ' αγαπημένα τους μέρη; Κι' αν είνε έτσι... Αν είν' έτσι;... Τότε... τότε ο Ζώρς βρίσκεται αυτή τη στιγμή σιμά της, εκεί γύρω κάπου... Η ψυχή του φτερουγίζει πάνω απ' το κεφάλι της σαν πουλάκι λυπημένο, την βλέπει, άκουσε τα κλάματα και τους θρήνους της... Πόσο την παρηγορούν όλες αυτές η μεταφυσικές σκέψεις την Ιωάννα! Νομίζει πως θ' άνοιξη τα μάτια της και θα τον δει άξαφνα μπροστά της. Εξάσκει τόσο βαθιά στο μυαλό της η ιδέα αυτή, πιστεύει τόσο στη σκέψη της ώστε άναρωτιέται καθώς βρίσκεται με κλειστά τα βλέφαρα: —Θα τον δω μόλις άνοιξω τα μάτια μου... Θεέ μου, άς τον δω για μία στιγμή και μόνο!...

Έξαφνα ανατριχιάζει. Η σκέψη της σταματά. Το αίμα της ανεβαίνει στο κεφάλι της. Η καρδιά της δεν γτυπά πιά, σταματά σκεδόν τους παλμούς της. Τι συνέβη; Ένω έκανε τις σκέψεις αυτές άκουσε ένα έλαφρο θρόισμα κάπου εκεί κοντά της κι' έπειτα βήματα έλαφρά!... Κάποιος στάθηκε πλάι της!...

Η Ιωάννα ιλιγγιά... Νομίζει πως θα ξεψυχήσει. Δεν του λημνάζει τα μάτια της. Τρέμει στην ιδέα πως θ' αντίκριση ένα νεκρό, έστω κι' αν ο νεκρός αυτός είνε ο άνθρωπος που πρωταγάπησε, που τόσο αγάπησε...

Έχει ασπίσει, δεν ξέρει τι να κάνει; Νά σηκωθεί και να φύγει τρεχάτη, με κλειστά τα μάτια;... Μά δεν προστάει να τελειώσει τις σκέψεις της. Μία φωνή ήχει στ' αυτιά της:—

—Δεσποινίς Ιωάννα! Κοιμάστε;... Η Ιωάννα άπορεί τώρα πιο πολύ. Πώς είνε λοιπόν; Η φωνή της είνε

έντελως άγνωστη. Μά τί σημαίνει: Μία φορά δεν είνε φάντασμα; είνε φωνή ζωντανού ανθρώπου. Κι' άμέσως συγκεντρώνει όλο το θάρρος της κι' άνοίγει τα μάτια της.

Μία γρηά χωρική στέκει μπρός της και την κυττάει. Η Ιωάννα την βλέπει κατάματα και δεν ξέρει τι συμβαίνει, τι νά της πη. Μά η γρηά γυναίκα την βγάδι απ' τη δυσκολία αυτής.

—Δεσποινίς Ιωάννα, της λέει πάλι, συγχωρήστε με που σάς άνησυχώ. Έπρεπε όμως να σάς δώ άφάπτος, μακριά από τον άλλο κόσμο. Έπρεπε να σάς συναντήσω το γρηγορότερο, πριν φύγετε από το χωριό... Και ξέρετε βέβαια, καταλαβαίνετε γιατί!...

Η Ιωάννα δεν ξέρει τίποτα, δεν καταλαβαίνει τίποτα. Και ρωτάει μηχανικά:—

—Ποιά είστε, κυρία;... Η γρηά γυναίκα κουνάει μελαγχολικά το κεφάλι της. —Δεν με θυμόσατε;... Με ξεχάσατε;... Συγγνώμη, κυρία, δεν θυμούμαι... Πώς σάς λένε;... Η χωρική σκίβει το κεφάλι της και ψιθυρίζει στεναγμούς:—Μαγκέ, θεία Μαγκέ.

—Θεία Μαγκέ!... Είστε η θεία Μαγκέ;... Θεέ μου! Θεέ μου, συγχωρήστε με!... Ναι, ναι, τώρα θυμάμαι... Συμπαθήστε με που δεν σάς γνώρισα άμέσως... Έμουν τόσο ζαλισμένη, τόσο λυπημένη... Ω, θεία Μαγκέ, συγχωρήστε με... Έσείς ξέρετε, καταλαβαίνετε πόσο ύποφέρω... Έκάρματε καλά που ήρθατε. Κι' εγώ ήθελα να σάς δώ. Θάχρουν να σάς έβλεπα πριν φύγω. Θάχρουν γιατί... γιατί σεις μόνον μπορείτε να μου μιλήσετε γι' αυτόν. Πέθανε σίτι σας, κοντά σας, στην άγκαλιά σας, δεν είν' έτσι; Σταθήκατε δεύτερη μητέρα του!... Ω θεία Μαγκέ, τί καλή που είστε που ήρθατε! Πόσο σάς εύγνωμονώ... Έρθα έδω πρό όλ' όμου, έκάρμα κι' έκλαγα... Είμαι τόσο δυστυχισμένη, τόσο δυστυχισμένη!...

Τα μάτια της Ιωάννας βουρκοώνουν πάλι, η φωνή της τρέμει. Μόλις μπορεί να συνεχίσει:—Καθήστε, θεία Μαγκέ... καθήστε, σάς παρακαλώ, έδω πλάι μου, κοντά μου... Πέστε μου γι' αυτόν, μιλήστε μου... μιλήστε μου... Γιατί δεν μου γράψατε πως ήταν βαρειά άρρωστος; Θάχρουν, με κάθε τρόπο, να τον δω... Μά καθήστε... Τι κρατάει εκεί; Παναγία μου!... Κυρία των Αγγέλων!... Γράμμα!... Είν' από το Ζώρς!... Ναι!... Πέστε μου... Τώρα καταλαβαίνω γιατί τρέσατε να με βρήτε... Ω σάς εύγνωμονώ, σάς εύγνωμονώ!...

Τα δάκρυά της Ιωάννας τρέχουν έλεύθερα πιά από τα μάτια της και πλημμυρίζουν τα μάγουλά της. Το στεγνωτικό, παρθετικό της στήθος άνεβοκατεβαίνει. Έχει άποικυφεί μιλώντας... Της κόπαι η αναπνοή... Απλώνει μόνο τα χέρια της προς την θεία Μαγκέ έκτεντικά και της ζητάει το γράμμα, κυττάζοντάς την παρακλητικά στα μάτια.

Η θεία Μαγκέ, η αγαθή και πονόψυχη σπιτονοικοκυρά του Ζώρς είνε άπιστη βουδία συγκινημένη. Τα μάτια της έχουν βουρκοώσει. Απλώνει το τρεμάμενο χέρι της και δίνει το γράμμα στη νέα. Η Ιωάννα το άρπάει με λαχτάρα, το φέρνει στα χείλη της και το γεμίζει φιλή κλάμνοντας πιο δυνατά... Η θεία Μαγκέ κάθεται πλάι της και προσπαθεί να την παρηγορήσει. —Μην κλαίτε δεσποινίς!... Σας παρακαλώ μην κλαίτε... Καμμε κουράγιο... Αν ξέρατε πόσο σάς αγαπούσε κι' ο ίδιος!... Θά σάς πω, θα σάς εξηγήσω, θα ήθε... Κρατήστε το γράμμα... Κρατήστε το στον κόρφο σας, σφουγγίζτε τα δάκρυά σας... Θά σάς τα πω όλα... Η Ιωάννα άκουσε το γράμμα στο μυρομένο στήθος της και καθίσε πιο κοντά στην γρηά Μαγκέ. Κρέμονταν πιά απ' το στήθος της. —Πέστε μου, της είπε έκτεντικά, με θυμάται. Σας μιλούσε για μένα. Πέθανε, δεσποινίς, ψιθυρίζοντας τ' όνομά σας! —Αλήθεια;... Ναι, ξεψυχούσε ψιθυρίζοντας σιγά: «Ιωάννα!... Ιωάννα αγάπη μου!... Αγάπη μου!...»

—Υπέφερε πολύ, θεία Μαγκέ; Φαντάσεται πόσο τραγικές θά ήσαν η τελευταίες ημέρες της ζωής του. Πονούσε γιατί δεν θά σάς έανάβλεπε. Μόνον αυτό τον άνδριέστε...

—Φτωχέ μου Ζώρς!...

(Ακολουθεί)

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΕΝΑ ΘΑΥΜΑ ΣΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ

Τὸν βλέπω ολοζώντανον μπροστά μου, τὸν ἅγιον ἡγούμενον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, προκοίτην, καλοθερμμένο, γεμάτον, μὲ κόκκινα τὰ γόνατα καὶ φουσκωμένα τὰ μάγουλα!... Νομίζω πῶς αἰσθάνομαι τὴν μυριάδα τοῦ λειβανοῦ ποὺ βγαίνει ἀπὸ τὰ ράσα του καὶ πῶς βλέπω τὸ χέρι του ν' ἀπλώνεται γιὰ νὰ τὸ φιλήσω.

— Νὰ ἔχης τὴν εὐχή μου, τέκνον μου! Ἐγὼ ἤμουνα πολὺ μικρὸς καὶ δὲν μποροῦσα νὰ ἀννοήσω τί ἦταν αὐτὴ ἡ «εὐχή», τὴν ὁποία τοῦ ζητοῦσαν ὅλοι καὶ τὴν ὁποία ποῦθεν δὲν ἔβλεπα. Στὴν ἀρχὴ ἐνόμισα ὅτι κάτω ἀπὸ τὸ χέρι ποὺ ἀπλώνει, θὰ ἦταν κανένα φουντούκι, ἢ κανένα γλυκύσμα ποὺ λέγεται «εὐχή». Μὰ τὸ χέρι ἦταν... κοῦφιο! Τότε ξαναπλησίασα καὶ τὸ ξαναφίλησα.

— Τὴν εὐχή μου, τέκνον μου! Μὰ πάλιν ἡ «εὐχή» ἦταν φρέσκος ἀέρας κ' ἀποτραβόμουνα χωρὶς νὰ τὴν βλέπω. Μοῦρροταν νὰ σκάσω! Πάλιν ξαναπλησίασα καὶ κράτησα τὸ χέρι τοῦ ἡγουμένου, μήπως ἡ «εὐχή» εἶχε κολλήσει στὴν παλάμη του, καὶ δὲν μεταβιβαζότανε ν' ἐμένα.

— Νὰ ἔχης τὴν εὐχή τοῦ Θεοῦ! μούπε. Καὶ γυρίζοντας πρὸς τὸν πατέρα μου:

— Πολὺ θεόσιμος εἶνε ὁ γιός σας!

Ἐγὼ ἀναποδογύρισα τὴν παλάμη του νὰ ἰδῶ ποῦ εἶχε γαντζώσει ἐκεῖνη ἡ «εὐχή», μὰ τὴν εἶδα γυμνή, ἀδειαν, ἐντελὴς κοῦφια καὶ τὰ χάσα!

Ἀπὸ τότε πολλὰ τὰ κενὰ καὶ κοῦφια ἐπροσκύνησα γιὰ ν' ἀπογορευθῶ βαθεῖα, κατόπιν, ἀλλὰ ἐκεῖνη ἡ πρώτη μου ἀπογοήτευσις, μοῦ ἐντυπώθηκε βαθεῖα καὶ ἀδέξια μέσα στὸ μυαλό μου, τὴν γιὰ τὴν ἦταν τὸ πρῶτο ἀντίκρουμά μου μετὰ τὴν ὀληθινήν ζωή.

Ἐν βῆ δὲ Σιπιτζῆς (βουλευτὴς δηλαδὴ) καὶ οἱ Κοσιμπάκης, ἦσαν οἱ δύο ἀντίπαλοι ὑποψήφιοι ποῦθεν τὸ μοναστήρι τοῖς ἑαυτοῦς, ὅταν τὸν ἅγιον ἡγούμενον ὄργανό τους κ' εἶται ὁ δύστυχος δὲν εὗρισκε ἡσυχία. Εἶχαν βγάλει μάλιστα οἱ καλόγηροι κ' ἔνα τραγουδάκι σχετικῶς μετὰ τὸ πολιτικὸ τοῦ τόπου:

Ἐὰν βῇ δὲ Σιπιτζῆς (βουλευτὴς δηλαδὴ) καὶ οἱ Κοσιμπάκης, ἦσαν οἱ δύο ἀντίπαλοι ὑποψήφιοι ποῦθεν τὸ μοναστήρι τοῖς ἑαυτοῦς, ὅταν τὸν ἅγιον ἡγούμενον ὄργανό τους κ' εἶται ὁ δύστυχος δὲν εὗρισκε ἡσυχία. Εἶχαν βγάλει μάλιστα οἱ καλόγηροι κ' ἔνα τραγουδάκι σχετικῶς μετὰ τὸ πολιτικὸ τοῦ τόπου:

Ἐπειδὴ ὑπέφερα τότε ἀπὸ ἐλπίδας πυρετοῦ, ὁ Θεὸς μου με ἐστειλε, μετὰ τὴν ἐξοδελφία μου τὸν Σωτήρη καὶ τὸν Κωστή, στὸ Μοναστήρι. Ἐγὼ, τὸ Μοναστήρι τότε τὸ φανταζόμουνα ἕνα μαῖον πράγμα καὶ κλειστό, γεμάτο ἀπὸ μαλλιαροὺς ἀνθρώπους, παπαδες καὶ πνευματικούς, ἄγιους καὶ λαμπάδες!

Ὅταν ἤμουνα ἑτοιμὸς νὰ ξεκινήσω, ἐγύρισα καὶ θέλησα νὰ ρωτήσω τὸν πατέρα μου, ποῦ μούλεγε πῶς θὰ περάσουμε καλὰ στὸ Μοναστήρι:

— Καὶ ὑπάρχει Μοναστήρι;

— Γιατί;

— Γιατί λέν πῶς τὸ φάγανε οἱ καλογέροι!

Ὁ πατέρας μου ὅμως δὲν μοῦ ἀπάντησε, μοῦ ἦταν ὅμως γραμμένο, τὴν διαδοὺς αὐτὴ τοῦ κόσμου, νὰ τὴν ξεκαρβώσω μ' ἄλλο τρόπο...

Ὅταν, μετὰ ὥραν πορεία, φτάσαμε στὸ Μοναστήρι μετὰ τὴν Βυζαντινὴν τὴν ἐκκλησιά του, τοῦ τρούλου, τὴς παμάρας, τὴς κολῶνας, καὶ τὰ μεγάλα του κεῖλα, εἶμαι νὰ ἀνοίξω τὸ στόμα.

Δέντρα πράσινα καὶ χρώματ' ἀνοιχτά, χαρὰ καὶ φῶς καὶ ἥλιος καὶ λουλούδια καὶ πουλιὰ καὶ πεταλούδες γύρω μου!

Ἐκεῖ ὅμως ποὺ ἐθαύμαζα εἶδα καὶ μιά ριγμένη μάντρα. Ὁ ἡγούμενος, σκέφθηκε, θὰ τὴν ἔφαγε καὶ ἐσπεύσα νὰ ρωτήσω:

— Θέτε, σὺ τὴν ἔφαγες τὴν μάντρα ἐκεῖ κάτω;

— Τὴν ἀνοήσις λές;

— Λέω, γιὰ τὸν τὸν κόσμο ἀκούσα ὅτι κοινοῦς νὰ τὸ φᾶς τὸ Μοναστήρι!...

Ἐνὰς μπάτσου, οὐδανοκατεράτος, ἀστράπη τότε στὰ μάτια μου, χωρὶς νὰ καταλάβω ἀπὸ ποῦθε «κατεπείχθη». Ἐτοὶ δὲν μπόρεσα οὐδὲν αὐτὴ τὴν φορὰ νὰ λίσσω τὸ μυστήριον τοῦ «φαγώματος» τοῦ Μοναστηρίου...

Στὸ Μοναστήρι ἦταν ρομάντζα πρώτης τὰ καὶ μακρὰν ἀπ' ἡμῶν ἡ ποιεῖα!

ἔσως. Βυζαντινὲς εἰκόνες, κειμήλια πολλὰ, πετράδια καὶ ἄλλα βαρύνοντα. Τόποι ἱστορικοὶ καὶ τάφοι Ἀυτοκρατόρων. Ἐμένα ὅμως, τότε, ἀπὸ ὅλα αὐτὰ, ἕνα με ἐνδιέφερε. Τὸ κελλὰρι κάτω, ποὺ ἦταν γεμάτο μῆλα, ἀφροκύνωνα καὶ δυὸ ῥάφια φορτωμένα ἀπὸ βάζα γεμάτα μὲ σιρόπια καὶ γλυκά, πλὴν ἐστὶ παρακάμαρα τοῦ ἡγουμένου.

Ὁ ἡγούμενος Τιμόθεος, ὅταν μὰς εἶδε νὰ γλυκοκυντίζουμε ὅλες αὐτὲς τὶς λιχουδιὰς ἐσπεύσε νὰ κλειδῶσθαι τὸ κελλὰρι μετὰ δυὸ κλειδωνιὲς χοντρές σὰν βαλίτσες καὶ νὰ σκεπασθῇ τὰ βάζα μετὰ χαρτί, νὰ τὰ δέσῃ μετὰ σχοινιά καὶ νὰ τὰ σφραγίσῃ. Σὰν νὰ μὴν ἐφταναν δὲ ὅλες αὐτὲς ἡ προφυλάξεις μὰς πῆρεν κατὰ μέρος καὶ τοὺς τρεῖς καὶ μὰς εἶπε:

— Τὰ βλέπετε αὐτὰ τὰ γλυκά καὶ τὰ φρούτα στὸ κελλὰρι;

— Τὰ βλέπουμε.

— Προσέξτε μὴν γελασθῆτε καὶ τ' ἀγγίξετε! Εἶναι τ' ἀφέντη τοῦ Χριστοῦ!

Ἀνατριχίλλῃ μ' ἔπιασε. Ὅποιος τὰ ἀγγίξει θὰ πεθάνῃ!... Ἐγὼ δὲν ἤμουν ἡγούμενος σοβαρὰ.

Ἡ ἀλήθεια εἶνε πῶς λίγες ἡμέρες τὰ σεβασθόχαμε. Μὰ ὅταν εἶδα νὰ τρώω ὅλοι ἀπ' αὐτὰ καὶ νὰ μὴν πεθάνω κατὰλαβὰ πῶς μὰς εἶπεν ὁ ἡγούμενος μὰς τὰ εἶπε γιὰ νὰ μὰς φοβίσῃ. Κ' ἄρχισα νὰ ψάχνω νὰ βρῶ ἕνα σκεῦος γιὰ νὰ πορφήσω τὸ κελλὰρι.

Ἡ πόρτα τὸν ἦσαν σκαλιστὴ καὶ ἄλλο μέρος γιὰ νὰ μὴν νῆσαι δὲν ὑπῆρχε, παρὸς ἕνα παραθυράκι. Ἀλλὰ κ' αὐτὸ ἦταν μὲ σιδερά πλεχτά προφυλαγμένο!

Κάθισα τότε, ἐμπρὸς ἐκεῖ στοὺς καλικοὺς τοὺς τοίχους καὶ μετέστροφον τὸν ἐξῆς συλλογισμό.

Τὰ σιδερά, ἐσκέφθηκα, ἐμποδίζουν τὸν ἄνθρωπον νὰ μὴν εἰσέλθῃ, γιὰ νὰ βγοῦν δὲν τὰ ἐμποδίζουν. Ἐὰν ὁφρὺ ἡμεῖς δὲν θὰ μποροῦσαμε νὰ πάμε πρὸς τὰ μῆλα καὶ τὰ ἀφροκύνωνα, πρέπει ἐκεῖνα νὰ ῥυθίζονται μὰς!...

Πῶς θὰ γινόταν αὐτό; Ἀπλούστατα... Μ' ἐπεσοῦν δὲν ὅτι ἕνα πολὺ μακρὸν καλάμι, θὰ περνοῦμε ἀπ' αὐτὸ τὸ Μοναστήρι. Πῆγες κ' ἔλασαν ἡμεῖς ἀκριβέστες.

Τότε ριχτήκαμε στὰ φρούτα, στὰ γλυκά καὶ στὰ σιρόπια.

Τὰ βάζα ὅμως ἦσαν σφραλισμένα, δεμένα, σφραλισμένα!

Ἡ παραμικρὸτερη βία θὰ φαινότανε καὶ οἱ ἐνοχοί, ποιοὶ ἄλλοι θὰ ἦσαν ἀπὸ μὰς!...

Καὶ ὅμως ἔκρεπε κατὰ νὰ γίνῃ καὶ ἐγὼ ἡμεῖς. Ἀνοίξαμε μιά τρυπίτσα στὸ χαρτί, μιά σχισματὴ μικροῦ ἀδιόρατη, κ' ἀπὸ ἐκεῖ μετὰ ἕνα μακαρόνι ὁ καθένας, ροφούσαμε σιρόπια καὶ δροσιτικά...

Ἐπειτα ἐνώνομε τῆς σχισματῆς τὰ χεῖλη καὶ ὅλα ἦσαν πᾶν ἐν πληρεῖ τάξει.

Ἐτοὶ τὰ βάζα μισοδεμένα, σκεδόν!...

Σὰν ἦλθεν ὁ ἡγούμενος, μπομπουίνειν ἡ ἀποκάλυψις.

Ποιὸς ἔφαγε τὰ σιρόπια καὶ τὰ ἀφροκύνωνα στὸ κελλὰρι; Οἱ μοναχοὶ ὅλοι ἐσταυροκοπήθηκαν κ' ἄρχισαν νὰ ὀρκίζονται.

Μακρὰν ἡμῶν τέτοιος πειρασμός, μακρὰν, ἄγε ἡγούμενος ἀπὸ ἡμᾶς καὶ ἡ ὑποψία!...

Ἀλλὰ καὶ ποὺν μποροῦσαν νὰ ὑποψιασθοῦν; Ἡ κλειδωνιὴ ἦσαν ἀδικτες, ἡ πόρτα σφραλισμένη. Πόδι ἀνθρώπου μέσα εἰς δὲν πάτησε!...

Στὴ θέσι τοὺς καὶ οἱ κόμποι τῶν σχοινίων, ἀνέγχετες καὶ ἡ σφραγίδες τῶν βάζων.

Τὴν ἄλλη μέρα ἄλλη φωνὴ καὶ κακὴ. — Μορὲ πάει καὶ τὸ γλυκὺ. Ἐξαμίσθηναι τὸν σεριμπέτι!...

Πλησίασαμε καὶ ἡμεῖς καὶ κάναμε τὸν «ἐκπληγμένο».

Ὁ ἡγούμενος Τιμόθεος, γύριζε καὶ ξαναῖνε τὰ βάζα, καὶ δὲν μποροῦσε νὰ λίσσῃ τὸ μυστήριον. Πῶς φαγοῦντο τὰ σιρόπια, ἐνῶ ὅλα τὰ δεσμάτα καὶ τὰ σημάδια ἦσαν ἀγένητα!...

Πρωτόκιστος καὶ ἀνεξήγητο!... Πῶς ἔγινε αὐτὸ τὸ πρῶγμα;

— Θέτε, πετάχτηκα ἐγὼ τότε, δὲν εἶπες;...

Μὴν τὰ πειράξῃς! Εἰς τοῦ Χριστοῦ!

Τὸ ροφούσαμε μετὰ ἕνα μακαρόνι

Μακρὰν ἀπ' ἡμῶν ὁ Πειρασμός, καὶ μακρὰν ἀπ' ἡμῶν ἡ ποιεῖα!

ΜΙΟΥΤΕΤΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΣΑΛΟΝΙΑ

Α. Κ.

Μὰ ἀπὸ τίς ὁρατότερες νεαρές Δεσποινίδες, αὐτόχροος γλυκυστήρη, μετὰ ὅρατα ἐκφραστικὰ μάτια καὶ στόμα σχεδιασμένο μετὰ ματρικὴν ἀξιοθαύμαστη. Σιλουέττα συμμετρικὴ, τὴν διακρίνει μιά γὰρ σπανία. Ἡ τουαλέττα τῆς συνθέσεις μεγάλων ροατικῶν ὀσων. Πάντοτε γελαστή, μ' ἕνα παιδιᾶστικο γλυκὺ ὄφρος. Μόλις ἀπὸ μὴνός ἐμνηστεύθῃ μετὰ ἐγκριτὸν μέλος τῶν Πατρῶν, καὶ ὅσον αἴσα θὰ τελεσθῇ καὶ οἱ γάμοι τῆς ἐκλεκτῆς καὶ ὁρατῆς Ἀδελφῆς, τῆς ὁποίας τὰ αἰσθηματὰ καὶ ἡ καλὴ καρδιὰ ὁριζόμενος ἀποτελεῖ μιά πολυτέλεια σπανιωτάτη γιὰ τὴν ἐποχὴ ποὺ ζοῦμε.

Ἡ Μονταίν

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἐνὰ εὐχάριστο «ἐκάρτυ» γιὰ παιδιὰ παρὰ τῷ κ. καὶ τῇ κ. Ἀλ. Τσακσάνου εἰς τὴν ἐν Π. Παλέρμῳ ὁρατοτάτη ἐπαυλίν των. Ἀπὸ τὰ ὁρατοῦρα θαύματα ὁ ἀνθισμένος κήπος ποὺ χρηματίζῃ ἡ ἀντίστοιχο πλῆθος στὰ ὁρατοῦρα παιδιὰ καὶ εἶχαν ἀνεκταρθεῖ ἐκεῖ καὶ ἐμφοῦσαν σὰν ἐμφοῦσα τριαντάφυλλα, γιὰ σὲ μὴν χροσθῆμα, ντάλλες μετὰ τὰ γιορτινὰ αἰθέρια ἀπὸ ζωρζέτ καὶ ἄλλα ἀπὸ ταρτὰ φορματὰ των σὲ χρώματα κίτρινο ροζ, λευκά, μαύρα, γκρίζα, βερ-ζάντ.

Μέσα στὸ γκρουπ τῶν παιδιῶν ἐχωρῶσαν αἱ λιλιπούτεια Δεσποινίδες Μπάρκα καὶ Λένα Τσακσάνου μετὰ φορέματα θαυμάσια ἀπὸ λινὴ μάλιστα ἡ μὴ φιστικὰ μετὰ πολλὰ βολὰν ποὺ σχηματίζαν ἕνα μαγευτικὸν λουλούδι καὶ ἡ ἄλλη ροζ κεντημένης ἀσπρῆς τοῦλινος πεταλούδας.

Τὴν παρελθούσαν Πέμπτην ντινέ-ντανσάν στὸ Σέσιλ. Ὅλα τὰ τραπέζια κατελημένα ἀπὸ κόμπο ποὺ παραθερίζει ἐκεῖ, τὴν τουαλετικὴν ἐποχὴν ἐπικρατοῦν μάλλον ἀπογευματινὰ φορέματα καὶ μερικὰ βραδυνὰ συγκρατημένης πολυτελείας. Ἀπὸ τουαλέττες ἐπαρκοῦν διὰ τὴν κομψὴν φόρμα των καὶ τὴν ἀριστοτεχνικότητα τοῦ συνόλου των, τῆς κ. Πετρίδης τουαλέττα ἀπὸ δαντέλλα γκρὴζ σιμολογούμενη μετὰ ὅμοιοχρῶμον καὶ τῆς κ. Μ. Ρ. ἀπὸ ζωρζέτ μετὰ μαρὶν μετὰ πολλὰ βολὰν.

Στὰ ἀκρότης ἐπαύλεις τῆς Κηφισοῦς συγκεντρώνονται τ' ἀνεκταρθεῖ σὲς βράντες κατὰ μικροῦ; κήλους ἄλλοις γιὰ μπριτζ καὶ ἄλλοις γιὰ Κούν-Κάν. Τελευταίως προστεθεῖ καὶ ἡ ἀγγλικὴ παιδιὰ τὴν ὁποία βέβαια δὲν εἶνε νέον ἀλλὰ γιὰ τὰς Ἀθήνας ἔχει τὴν χάριν τοῦ ἀντισυνήθιστου. Λέγεται «γκόσο» καὶ ἀριθμεῖ παρὰ τοῦ συνηθιστοῦ ἀπὸ τὸ ἰσχυρὸν φύλλον.

Στὸ ἐνοδοχείον τῆς Πορταριάς τὰ «Θεογένεια» εἶνε πολλὸς κόσμος καὶ τὸ πρόγραμμα ποικίλλει μετὰ τῆς τέχνης, χοροῦ καὶ χαρὰς. Μεταξὺ τῶν ἐκεῖ παραθεριζουσῶν συγκαταλέγεται καὶ ἡ ὁρατοτάτη καὶ πολὺ μελαγχολικὴ Δεσποινὶς, στὴν ὁποία ἔχει ἀποβῆναι ὁ τίτλος τῆς Ζοζεφίν Μπαίκερ. Ἡ ἀντιτέρω Δεσποινὶς δὲν πορεῖ παρὰ λευκῆς τουαλέττες καὶ αὐτὴ συντελεῖ εἰς τὸ νὰ γίνῃται ἐννομιώτερη ἡ μελαγχολικὰ της.

Μεταξὺ τῶν ἐκεῖ παραθεριζουσῶν εἶνε καὶ οἱ κυρίες καὶ κ. Δεσποινίδες, Καραγιαννοπούλου, Πάντου, Χέλμη, Ἀργυροπούλου, Λόντου, Πετρατζόγλου κ. ἄ.

Τὸ μόνον Ἀθηναϊκὸν κοσμικὸν κέντρον ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ἡ ἐπαύλεια «Βασιλεῦς» στὸ ὁποῖον συγχάζουν μέλη τοῦ Διαπαιδαγωγικοῦ Σώματος καὶ γνωστότατοι κοσμικοὶ τύποι.

Συνήθως ἡ πλεονεξία συγκεντρώνεται γίνετα μετὰ μεσοπύκνουν, ὅπταν ἐμφανίζονται ἐλεγκτικὲς κυρίες μετὰ βραδυνῆς τουαλέττες καὶ σορτὶ ὁρατοῦτες.

Ἐν τῷ Χριστοῦ τὰ φρούτα καὶ τὰ σιρόπια;

— Καὶ τί μ' αὐτό;

— Τὸ ἄλλο! Μὴν ἦρθε καὶ τὰ φαγεῖς ὁ Χριστός;...

Ἁγίασμός, σὺν νὰ τὰ ἔχασας. Ἐμμεν ἀφρονος γιὰ μιά στιγμὴ καὶ ἐκεῖτα ἀπάντησε, σὺν ἡμῶν ἐν τῷ τοῦ:

— Ὅχι, δὲν τὰ φάγα ὁ Χρὶς. Τὰ τρώει κ' ὁ Σατανᾶς καὶ πορὶ πορὶ!...

— Τὸ τρώει, θεῖε, ἀλήθεια!

— Τὸ τρώει ὁ Σατανᾶς;

— Τὸ τρώει βέβαια!...

— Τότε... καλὰ ἐπρόλαβε καὶ τὰ φάγα ἐγὼ ἡμεῖς!

Σταμ. Σταμ

"ΜΠΟΥΚΕΤΟ"
ΕΘΝΟΜΑΘΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΦΙΛΑΡΧΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΟΜΑΔΟΣ ΛΟΓΙΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΛΕΚΚΑ 7
ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ,"
Εσπεριακοῦ δι' ἕν ἔτος... Δρχ. 120 III Ἐσπεριακοῦ δι' ἕν ἔτος... Δρχ. 120 III
Αἱ ἐπιστολαὶ καὶ τὰ χρηματικὰ ἐμβάσματα δέον ν' ἀποστέλλονται πρὸς τὸν ἱδιοκτήτην τοῦ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ," κ. ΚΩΝΣΤ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΝ
Τὰ προηγούμενα τεύχη τιμῶνται δραχμὰς 8.
ΓΕΝΙΚΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΟΥ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ," ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ
Mr D. Stroumbos 261 w. 85th Str New-York City U.S.A.

Τὴν παρελθούσαν Πέμπτην μπριτζ παρὰ τῷ κ. καὶ τῇ κ. Μαυροκορδάτου εἰς τὴν Κηφισοῦσιν ἐπαυλίν των, τῆς ὁποίας ἡ ἐπίλοιπος διακρίνεται διὰ τὴν καλὴν διευθέτησιν. Ἰδίως ἕνα Σκυριανὸν σελόνι ἐκτάκτως καλλιτεχνικόν.

Ἡ οἰκοδόμουνα ἔφερεν θαυμασίαν τουαλέττα Παρελιάνικη ἀπὸ λεπτότατο βελούδου μετὰ μετὰ «ντεσέν» μαρὶν, καὶ ἐσχηματίζετο βολὰν.

Ἐνὰ γκρουπ ἀπὸ ἐμφοῦσα κροκέ, ἡ κ. Ράλλη μετὰ κρέπ - ντε σὺν σὲ τρεῖς τόνους μπλέ, ἡ Δις Νέλλα Γ. Ρόστοβιτς μετὰ κρέπ-ντε σὺν ροζ Λουί - σὲς ἔργασμένο μετὰ ζορζέ.

Μὴ ἀξιοθαύμαστη ἐμφάνισις ἡ Δις Φορέστη μετὰ ροζ βελούδου καὶ καστόριον καπέλλο σὲ τόνους καφέ καὶ μπλέ.

Ἐπίσης παρευρέθησαν κ. καὶ κ. Ἀργυροπούλου σύνολον γκρὶ μπλέ λινὰ καλαίσθητον, κ. καὶ Δις Νικολαΐδης μετὰ κρέπ - ντε σὺν μαρὶν καὶ «ἐνκρυστασιν» ἀπὸ ζωρζέτ λευκὴ, κ. καὶ Δις Μαργαροῦ μετὰ ἐμφοῦς κόκκινον, κ. καὶ κ. Μελασσινού μετὰ μπλέ-σιελ ἐμφοῦς μουσελίνα.

Ὅσοι δὲν εἶχαν προσηλυτισθῇ ἀπὸ τὸ μπριτζ, διασκέδαζαν μετὰ τὸ τυχερὸ παιχνίδι Ἀλλογὰς.

Κυλίκειον πλουσιώτατον συμπεριλαμβανόν λεπτότατα δροσκτικὰ μὴ ἐξαιρουμένης καὶ θαυμαστῆς Ρωσικῆς Γακούσας.

Ἡ Μονταίν

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Η ΠΡΩΤΗ ΓΝΩΣΤΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Εἶχαμε ὅς: τώρα τὴν γνώμην πῶς ὁ ἐφευρέτης τῆς συγχρόνου δημοσιογραφίας εἶνε ὁ Θεόδωρος Ρεναντῶ, καὶ πῶς ἡ «Ἐφημερίδα» ποὺ εἶχε βγάλει στὰ 1831 ἦταν τὸ πρῶτο δημοσιογραφικὸ ἐντυπο ποὺ κυκλοφόρησε στὸν κόσμο. Τελευταίως ὅμως ἀπεδείχθη ὅτι καὶ ὁ Ρεναντῶ εἶχε προδρομῶς. Ἡ πρώτη λοιπὸν ἐφημερίδα ποὺ κυκλοφόρησε στὸν κόσμο ἐξεδόθη στὰ 1699 στὸ Στρασβούργο ἀπὸ τὸν Ἰωάννη Κάρολο καὶ ἔφερε τὸν ἐξῆς σύντομον τίτλο:

«Ἐνθεοῖς ὄλων τῶν σημαντικῶν καὶ ἀξιολογούμενων περιστατικῶν ποὺ ἔλαβαν χώραν κατὰ τὸ 1699 στὴν ἀνω καὶ κάτω Γαλλίαν, Ἱταλίαν, Σκωτίαν, Ἀγγλίαν, Ἰσπανίαν, Οὐγγαρίαν, Πολωνίαν, Τρανσυλβανίαν, Βλαχίαν, Μολδαβίαν καὶ Τουρκίαν. Κάθε νέα εἰδήσις ποὺ θὰ μὰς ἀπέλλεται θὰ τυπώσεται τὸ ἐπόμενον ἔτος (τὴν ἐννεμέστην καταληκτικὴν) μετὰ πάσης δυνατῆς ἐπιμελείας!»

Μεταξὺ ἄλλων περιεργῶν, ὁ πρῶτος ἀριθμὸς τῆς ἐφημερίδος αὐτῆς περιέχει καὶ μίαν ἀνταπόκρισιν ἀπὸ τῆς Βενετίας μετὰ ἡμερομηνία 4 Σεπτεμβρίου 1699. Στὴν ἀνταπόκρισιν αὐτήν, ἀγγέλεται ἡ ἀναχώρησις τοῦ τηλεσκοπίου ἀπὸ τὸ Γαλιλαῖο μετὰ τὰς παρακάτω λίγες γραμμὰς:

«Ἡ κυβέρνησις ἡδύνησε σὲ 100 κορόνες τὴν ἐπιχορήγησιν τοῦ κυρίου Γαλιλαίου ἀπὸ τὴν Φλωρεντίαν, καθηγητοῦ ε

ΓΑΛΑ MONT BLANC

ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΓΑΛΑ ΤΩΝ ΑΛΠΕΩΝ
ΕΝΔΥΝΑΜΩΝΕΙ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΡΡΟΥΝΤΑΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ:
ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ & ΓΙΑΝΝΑΚΟΣ
ΑΘΗΝΑΙ ΚΑΙΣΙΘΕΝΟΥΣ 9-11